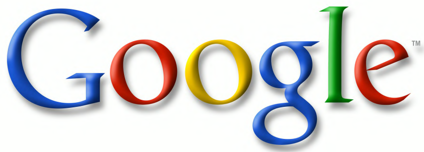
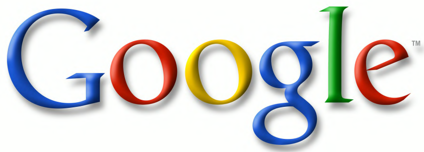











STANFORD UNIVERSITY
LIBRARIES

# JAARBOEK

VAN HET

# MIJNWEZEN

IN

# NEDERLANDSCH OOST-INDIË.

DRIE EN DERTIGSTE JAARGANG

1904.

TECHNISCH EN ADMINISTRATIEF GEDEELTE.

BATAVIA
LANDSDRUKKERIJ
1904.

# INHOUD.

# VERSLAG

VAN HET

# MIJNWEZEN IN NEDERLANDSCH-INDIË

OVER HET JAAR

## 1903-1904

MET 16 BIJLAGEN.

---

## § 1. WETGEVING.

De in het vorig verslag genoemde ontwerpen (A en B) (¹) van ordonnanties tot uitvoering van het Koninklijk besluit van 29 Juli 1899 Nº 29 (Staatsblad Nº 297), werden toegezonden aan verschillende autoriteiten ten einde daaromtrent te dienen van consideratiën en advies, terwijl aangaande een der ontwerpen (B) o. m. ook het gevoelen werd gevraagd van eenige belanghebbenden bij de particuliere mijnbouwindustrie.

De uitgebrachte adviezen werden achtereenvolgens in den loop van het jaar 1903 in handen gesteld van den rechterlijken ambtenaar Mr. J. G. POTT. Deze diende over de adviezen nopens het Ontwerp A, handelende over de vereischten waaraan houders van mijnconcessiën moeten voldoen, in Augustus van genoemd jaar een rapport in vergezeld van een door hem samengesteld eind-ontwerp. Deze ontwerp-ordonnantie werd zoo goed als ongewijzigd door de Regeering vastgesteld (24 Mei 1904) en afgekondigd in Staatsblad 1904 Nº 262 (¹); volgens

(¹) Verkrijgbaar bij het depôt van boeken enz. te Weltevreden.

artikel 26 zal deze ordonnantie in werking treden op een nader bij ordonnantie te bepalen datum.

Naar aanleiding van de over het Ontwerp B (heffing van vast recht en cijns van de bruto-opbrengst van mijnconcessiën) uitgebrachte adviezen werd door Mr. POTT eveneens een rapport ingediend (31 Mei 1904) mede vergezeld van een door hem samengesteld eind-ontwerp. Deze stukken werden met machtiging van de Regeering (besluit van 3 November 1903 nº 13) ter Landsdrukkerij gedrukt maar uitsluitend voor den dienst. Genoemd eind-ontwerp is thans in behandeling bij de Regeering.

Voorts werd door den Heer POTT aan de Regeering ingediend een ontwerp, met memorie van toelichting, van de voorschriften tot uitvoering der artikelen 7 en 12 der Indische Mijnwet (Staatsblad 1899 nº 214), handelende over het verleenen enz. van vergunningen tot het doen van mijnbouwkundige opsporingen. Bij besluit van 8 Augustus 1904 nº 13 werd bepaald dat genoemd ontwerp tot een getal van 700 exemplaren ter Landsdrukkerij te Batavia zal worden gedrukt; t. z. t. zal het voor het publiek verkrijgbaar worden gesteld.

De Heer POTT werd bij besluit van 3 Augustus 1904 nº 7 onder toekenning van den titel van Hoofdambtenaar voor de mijnwetgeving in Nederlandsch-Indië, onder de rechtstreeksche bevelen van den Gouverneur-Generaal belast met de voortzetting der in verband met de invoering van het Koninklijk besluit van 29 Juli 1899 nº 29 (Indisch Staatsblad nº 297) en van de Indische mijnwet (Indisch Staatsblad 1899 nº 214) nog te verrichten werkzaamheden. Bij gemeld besluit van 3 Augustus 1904 nº 7 werd tevens bepaald dat de Hoofdambtenaar voor de mijnwetgeving, wiens standplaats Batavia zal zijn, omtrent alle zaken de mijnwetgeving en het mijnwezen betreffende advies zal uitbrengen en inlichtingen zal verstrekken wanneer hem dit door de Regeering of andere autoriteiten zal worden verzocht.

Bij Koninklijk besluit van 26 Februari 1904, opgenomen in het Staatsblad van Nederlandsch-Indië van dat jaar onder nº 233, werden zoowel met het oog op de thans hier te Lande vigeerende mijnverordening (Staatsblad 1873 nº 217*a*) als in verband met de Indische mijn-

wet de artikelen 721, 775 en 776 van het Burgerlijk Wetboek voor Nederlandsch-Indië gewijzigd en tusschen de artikelen 776 en 777 van dat Wetboek een nieuw artikel 776*a* ingelascht. Door deze wijzigingen is de omschrijving van de rechten van den erfpachter en den vruchtgebruiker met betrekking tot mijnontginning in overeenstemming gebracht met de beginselen der mijnwetgeving, terwijl is bepaald dat bij vruchtgebruik van eene mijnconcessie de vruchtgebruiker op dezelfde wijze als de concessionaris het genot van die concessie heeft.

Aan een der Hoofden van gewestelijk bestuur is bij missive van den 1[sten] Gouvernements Secretaris van 2 November 1903 Nº 3630 te kennen gegeven dat bij gelegenheid van de openbaarmaking van den titel van aankomst van het zakelijk recht van mijnontginning (zie artikel 8 van het Koninklijk besluit in Staatsblad 1873 Nº 217*a* en de ordonnantie in Staatsblad 1873 Nº 217*b*) het Gouvernement niet behoeft te worden vertegenwoordigd en zoodanige vertegenwoordiging zelfs verkeerd zou zijn.

Sedert het begin van het jaar 1904 wordt in de bijzondere voorwaarden, waaronder door den Gouverneur-Generaal concessie tot mijnontginning wordt verleend, bepaald dat de concessie ingaat met den dag waarop zij wordt verleend (dus met den datum van het concessiebesluit). Dit wordt zoowel uit een juridisch als uit een administratief oogpunt juister geacht dan om de concessie te doen ingaan met den dag waarop de titel van aankomst van het zakelijk recht tot mijnontginning wordt openbaar gemaakt. In verband daarmede wordt de tot nog toe gebruikelijke bepaling dat de concessie vervalt, indien de openbaarmaking van het recht, waarop zij betrekking heeft, niet is geschied binnen zekeren termijn, voortaan achterwege gelaten. In de concessie-besluiten wordt evenwel den concessionarissen in herinnering gebracht dat de titel van aankomst eener mijnconcessie moet worden openbaar gemaakt alvorens het daaruit voortvloeiende recht tot mijnontginning tegenover derden kan worden geldend gemaakt d. w. z. alvorens de concessie kan worden vervreemd of ver-

hypothekeerd en van derden afstand van den voor de uitoefening van het mijnbouwbedrijf noodigen bovengrond kan worden gevorderd (missives van den 1$^{sten}$ Gouvernements Secretaris van 1 en 8 Maart 1904 n$^{os}$. 918 en 1024).

## § 2. DIENST VAN HET MIJNWEZEN.

*Personeel.* Op ultimo Juni 1904 bestond de actieve sterkte van het korps mijningenieurs uit 15 hoofd- en verdere ingenieurs in vasten en 2 ingenieurs in tijdelijken dienst, terwijl bovendien 3 mijningenieurs (waarvan één eerst sedert Mei 1904) als gedetacheerd bij de Gouvernementskolenontginning ter Sumatra's Westkust, 1 mijningenieur als belast met de waarneming der betrekking van leeraar in de mijnbouwkundige vakken bij de Koningin Wilehlminaschool en 1 mijningenieur als gedetacheerd bij de mijnexploratie in de kolonie Suriname, bij het korps voor memorie gevoerd werden en 1 ingenieur met verlof in het buitenland vertoefde. Een mijningenieur die in 1902 voor het eindexamen der Polytechnische school te Delft was geslaagd, werd na volbrachte studiereis in Februari 1904 voor den duur van één jaar ter beschikking gesteld van den Gouverneur van Suriname tot tijdelijke vervulling van het ambt van mijningenieur aldaar. Een mijningenieur die in Juni 1902 voor het eindexamen der Polytechnische school te Delft was geslaagd, zoude na volbrachte studiereis in de eerste helft van 1904 ter beschikking worden gesteld van Z. E. den Gouverneur-Generaal in Nederlandsch-Indië. Om hier te lande niet bekende redenen is dit nog niet geschied. Twee mijningenieurs die in Juni 1903 voor het evenbedoeld eindexamen waren geslaagd, worden na volbrachte studiereis in de tweede helft van 1904 in Indië verwacht.

Het aantal der zich gedeeltelijk op 's Lands kosten voor Gouvernementsmijningenieur bekwamende jongelieden bedroeg in Juni 1904 7, waarvan 1 zich onderwierp aan het in die maand gehouden examen ter verkrijging van het diploma C, bedoeld bij artikel 65 der wet op het middelbaar onderwijs. Van de bedoelde 7 candidaten studeeren er 2 aan eene buitenlandsche academie.

Op ultimo Juni 1904 waren de werkzaamheden van het korps mijn-ingenieurs (dus ongerekend de 5 daarbij voor memorie gevoerde ingenieurs) verdeeld als volgt:

Aan den hoofdingenieur Chef der afdeeling Mijnwezen was 1 ingenieur toegevoegd, op Banka waren 7 ingenieurs geplaatst, terwijl voor den dienst van het grondpeilwezen 2 ingenieurs, voor geologische en mijnbouwkundige opnemingen in de residentie Menado 1 hoofdingenieur en 1 ingenieur, voor die te Atjeh 1 ingenieur en voor die te Djambi 1 ingenieur aangewezen zijn. Aan 1 hoofdingenieur werd een inspectiereis opgedragen naar de Ombilinmijnen en naar verschillende particuliere ondernemingen van mijnbouw op Sumatra.

Het verdere Europeesche technische personeel van het Mijnwezen bestond op ultimo Juni 1904 uit 3 topografen, 6 boormeesters, 23 opzieners, 1 werktuigkundige en 1 machinist, dus totaal 34 personen in vasten dienst en 1 topograaf, 9 boormeesters, 17 opzieners, 6 machinisten en 1 teekenaar, dus totaal 34 personen in tijdelijken dienst. Bij de Gouvernements-kolenontginning ter Sumatra's Westkust waren behalve de hoofdingenieur van den Sumatra Staatsspoorweg en de Ombilinmijnen op dien datum werkzaam 4 ingenieurs en 1 tijdelijk opzienervan het mijnwezen; 1 opzichter en 1 commies van den dienst der Staatssporowegen en 1 opziener van het boschwezen; voorts 1 administrateur, 1 machinist, 1 topograaf, 8 opzieners en 4 klerken in vasten dienst; 1 opziener contractueel in dienst genomen en 1 geneesheer, 1 verbandmeester, 1 hoofdopziener, 1 opzichter, 34 opzieners en 9 klerken in tijdelijken dienst.

*Geschriften.* Van het jaarboek van het Mijnwezen in Nederlandsch-Indië verscheen de jaargang 1903 in het laatste kwartaal van dat jaar.

Als extra-bijvoegsel van de Javasche Courant van 25 Augustus en 1 December 1903 n^os^. 69 en 96 en van 16 Februari en 7 Juni 1904 n^os^. 13 en 45 verschenen de aan het Hoofdbureau te Batavia samengestelde kwartaalverslagen van het Mijnwezen over 1903, terwijl als extra-bijvoegsel van die Courant van 14 Juni 1904 N^r 47 eene lijst

verscheen van de vergunningen tot het doen van mijnbouwkundige opsporingen, die op ultimo 1903 van kracht waren.

De oud-hoofdingenieur, Chef der afdeeling Mijnwezen, Dr. R. D. M. VERBEEK, bleef belast met het uitwerken van de op zijne geologische verkenning van het oostelijk gedeelte van den Indischen Archipel verzamelde gegevens.

*Palaeontologische, geologische en mijnbouwkundige onderzoekingen van Gouvernementswege.* Het booronderzoek op Banka leverde ook in het thans behandelde tijdvak bevredigende uitkomsten op. Een diepbooronderzoek op den rechter hoogen kant van de vallei Krassak in het district Pangkal-Pinang — waar met het Bankaboorgereedschap de oorspronkelijke rotsbedding niet kon worden bereikt — ingesteld, ten einde na te gaan of beneden de thans tot 8 M. diepte met voordeel te bewerken koelitlagen nog ertsrijkere lagen voorkomen, leverde onbevredigende uitkomsten. In een tweetal boorgaten werd tot de oorspronkelijke bedding voortdurend erts, doch niet ontginbaar, aangetroffen, een derde gat gaf een geheel negatief resultaat.

De geologische en mijnbouwkundige verkenningen in de residentie Menado werden door den aldaar werkzamen Hoofdingenieur, wien een ingenieur werd toegevoegd, geregeld voortgezet. Zij werden uitgevoerd in de landschappen Maoeton en Todjo. Opnamen werden verricht in eerstgenoemd landschap, in Pagoeat, in de vlakte van Boemboelan en in Bolaang Mongondou. Goud werd op verschillende plaatsen in afwisselende hoeveelheden aangetroffen. Steenkool van de Noordkust bij Domisil, gevonden in een vergunningsveld der Mijnbouw Maatschappij Bwool, bleek een zoo hoog aschgehalte te bezitten, dat behoudens nader onderzoek ter plaatse aan de vondst vooralsnog geen technische waarde kan worden gehecht. Eene inspectiereis werd ondernomen naar de ontginningen der mijnbouwconcessies Paleleh en Soemalata.

Het mijnbouwkundig onderzoek in Atjeh strekte zich uit over de Tripa-vallei in het landschap Kong, het eiland Simeuloeë, de omstreken der Sibaboe-baai en van Loean-Saloe, en de Wojla-vallei. De re-

sultaten waren tot nog toe weinig bevredigend. Noch steenkool, noch goud werd op eene wijze aangetroffen dat aan eene rendeerende ontginnig op eenigszins uitgebreide schaal kan worden gedacht.

In December 1903 en Februari 1904 werden respectievelijk de vulkanen Sindoro en Merapi bezocht. Het bezoek aan eerstgenoemden vulkaan leerde dat bij eene vernieuwde eruptie gevaar bestaat voor de dessa's aan de Westhelling gelegen; dat aan den vulkaan Merapi gebracht bevestigde de wenschelijkheid dezen geregeld te doen waarnemen.

Ingevolge het Gouvernements-besluit van 14 Mei 1904 N° 20 werd een aanvang gemaakt met een geologisch-mijnbouwkundigen verkenningstocht in de boven-Batang Asej, de boven Tambesi en de aangrenzende landstreken van het landschap Djambi.

Het onderzoek naar de vindplaats van steenkolen in den bovenloop der Batoe-Grigisrivier, (onderafdeeling Baros, residentie Tapanoeli) door den controleur van Baros in te stellen en waarvoor bij Gouvernementsbesluit van 6 Februari 1903 N° 10 fondsen werden beschikbaar gesteld, werd gestaakt nadat gebleken was dat de politieke toestand in die streken nog niet van dien aard was dat dit onderzoek zonder militaire dekking zoude kunnen worden voortgezet.

In de maanden April en Mei 1904 werd door den oud-Hoofdingenieur Dr. R. D. M. VERBEEK een bezoek gebracht aan Ambon ter verzameling van nadere gegevens voor het rapport omtrent zijne geologische verkenning van het oostelijk gedeelte van den Indischen Archipel.

*Mijninspectie.* Bij Gouvernements-besluit van 11 Januari 1904 N° 14 werd de Directeur van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid gemachtigd om in overeenstemming met den Hoofdingenieur, Chef der afdeeling Mijnwezen, dienstreizen op te dragen aan personeel van het mijnwezen naar in werking zijnde mijnbouwondernemingen, ten einde in het belang der algemeene veiligheid en van den fiscus toezicht te houden over alle mijnontginningen en daaruit voortvloeiende fabriekmatige inrichtingen, benevens gegevens te verzamelen voor de con-

trole van de werk- en productiestaten bedoeld in artikel 9 van de ordonnantie in Staatsblad 1874 Nº 128.

Ingevolge dat besluit werd aan den Hoofdingenieur N. WING EASTON opgedragen eene inspectiereis te ondernemen naar de Ombilinmijnen en naar de terreinen der op Sumatra gelegen mijnconcessies Ajer Gowa ketjil, Lebong Donok, Lebong Soelit, Moeara Enim, Sumatra-Palembang en Karang Ringin en wanneer dit door hem noodzakelijk mocht worden geacht ook naar die der concessies van de Koninklijke Maatschappij tot Exploitatie van Petroleumbronnen in Nederlandsch-Indië. In April 1904 werd met deze reis een aanvang gemaakt.

*Diepe grondpeilingen.* De onderstaande tabel geeft een overzicht van de in het tijdvak 1 Juni 1903—ult. Juni 1904 gereed gekomen en aangevangen artesische boringen, benevens van eenige daarop betrekking hebbende gegevens.

| Plaats en nummer der boring. | Bereikte diepte in meters. | Aantal aangeboorde bronlagen. | Diepte in meters der bronlagen, waarvan het water wordt afgetapt. | Debiet na afwerking | | Andere bijzonderheden. |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | bij eene aftaphoogte in meters boven beganen grond. | in liters per minuut. | |
| **BANTAM.** | | | | | | |
| Anjerlor I. . . . . | 125,7 | 4 | 122,7—125,5 | + 0,50 | 150 | De bronlaag wordt afgetapt door middel van een gecombineerde 3" en 3½" stijgkolom. De bovenbouw bestaat uit eene kraan met morsbak benevens een gemetselden bak voor baden waschwater; ter vergemakkelijking van het innemen van drinkwater voor de schepen is bovendien eene leiding naar de niet ver verwijderde haven aangelegd. |

| Plaats en nummer der boring. | Bereikte diepte in meters. | Aantal aangeboorde bronlagen. | Diepte in meters der bronlagen, waarvan het water wordt afgetapt. | Debiet na afwerking bij eene aftaphoogte in meters boven beganen grond. | in liters per minuut. | Andere bijzonderheden. |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Anjerlor II. . . . . | 247 | 3 | 59,3—63 | — | — | Het water der 2 dieper gelegen lagen was brak. De put werd afgewerkt met een 3" stijgkolom. De bovenbouw kwam nog niet gereed. |
| Sampang Oedik. . | 236 | 8 | 210—212,8 | + 0,80 | 41 | Alle aangeboorde bronlagen gaven een voor de consumptie onbruikbaar water. De put werd afgewerkt op de bronlaag met het minst zilte water. De bovenbouw bestaat uit een waschgelegenheid. |
| Soedjoeng Ilir. . . | 198 | 5 | 86,3—90,5<br>120,8—124,7<br>160,5—161,5 | + 0,25 | 13 | Alle aangeboorde bronlagen gaven ziltig water. De put werd op de bronlagen met het minst zilte water afgewerkt. De bovenbouw bestaat uit een hydrant met morsbak. |
| Lempoejang Ilir. . | 91 | 6 | — | — | — | Alle aangeboorde bronlagen gaven een voor de consumptie onbruikbaar water. De boring wordt voortgezet. |
| BATAVIA. | | | | | | |
| Molenvliet . . . . . | 287,6 | 9 | 280—287,6 | + 12 | 888 | Daar het water van de groote bronlaag alhoewel voor drinkwater ongeschikt toch van het grootste nut kan zijn voor waschwater en de gelijktijdige aftapping van deze laag met de daarboven gelegen goed water leverende bronnen om tech- |

| Plaats en nummer der boring. | Bereikte diepte in meters. | Aantal aangeboorde bronlagen. | Diepte in meters der bronlagen, waarvan het water wordt afgetapt. | Debiet na afwerking bij eene aftaphoogte in meters boven beganen grond. | Debiet na afwerking in liters per minuut. | Andere bijzonderheden. |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | nische redenen ongewenscht was, werd alleen de groote bron afgetapt en zou voor het tekort in drinkwater een nieuwe put worden geboord. De put werd afgewerkt met een 6" stijgkolom, bovengronds voorzien van een afsluiter. |
| Petodjo. . . . . . . | 277,8 | 6 | 176—180<br>187—190<br>207—211,5 | + 1,98 | 1320 | De bronlagen werden afgetapt door middel van eene gecombineerde 150m/m en 180m/m stijgkolom aan den beganen grond voorzien van 2 bolafsluiters. |
| Meester-Cornelis. . | 281 | 4 | 248—256 | + 0,11 | 660 | De put werd afgewerkt door middel van een 4" stijgkolom waarop bovengronds een bolafsluiter werd aangebracht. |
| Pedes. . . . . . . . | 132 | 4 | 127,7—131 | + 0,5 | 100 | De bronlaag werd afgetapt door middel van een 2½" stijgkolom. De bovenbouw bestaat uit een hydrant met morsbak en waschgelegenheid. |
| Langsep . . . . . . | 148 | 3 | 142—147 | + 0,4 | 150 | Deze bronlaag, waarvan het water een weinig zilt, doch volgens de bevolking goed van smaak was, werd door middel van een gecombineerde 2½" en 3" stijgkolom afgetapt. De bovenbouw bestaat uit aftapinrichting met morsbak, waschbak en waschemplacement. |

| Plaats en nummer der boring. | Bereikte diepte in meters. | Aantal aangeboorde bronlagen. | Diepte in meters der bronlagen, waarvan het water wordt afgetapt. | Debiet na afwerking | | Andere bijzonderheden. |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | bij eene aftaphoogte in meters boven beganen grond. | in liters per minuut. | |
| Rawagede . . . . . | 223 | 9 | 126—131,1 | + 0,60 | 150 | De aftapping dezer bronlagen geschiedt door middel van een $2^1/_2$" stijgkolom. |
| | | | 136—141<br>156—162,7 | | | De bovenbouw is gelijk aan die te Langsep. |
| Pasir kaliki . . . . | 152 | 3 | 110,8—113,2<br>133—136,5 | + 0,40 | 60 | De aftapping dezer bronlagen geschiedt door middel van een 3" stijgkolom, terwijl de bovenbouw uit een hydrant met morsbak bestaat. |
| Telagasari . . . . . | 198 | 3 | 110,5—118,5<br>127,5—130,7 | — | — | De aftapping dezer bronlagen geschiedt door middel van een $2^1/_2$" stijgkolom. Met den bovenbouw kwam men nog niet gereed. |
| PREANGER-REGENTSCHAPPEN. | | | | | | |
| Soemedang. . . . . | 209,5 | geen | — | — | — | De boring waarbij geen bronlagen werden aangetroffen werd op een diepte van 209,51 M. gestaakt, daar het aangeboorde gesteente duidelijke kenmerken vertoonde, tot de tertiaire formatie te behooren en dus de kans om alsnog water te verkrijgen tot een minimum was gereduceerd. |
| Batoedjadjar. . . . | 59,40 | 1 | Van af 36,84 | — 37,10 | 22 | De put werd geboord voor de Genie. Van af 36,84 M. boorde men in een puimsteenlaag, waarop de put thans wordt afgewerkt. |

| Plaats en nummer der boring. | Bereikte diepte in meters. | Aantal aangeboorde bronlagen. | Diepte in meters der bronlagen, waarvan het water wordt afgetapt. | Debiet na afwerking: bij eene aftapboogte in meters boven beganen grond. | Debiet na afwerking: in liters per minuut. | Andere bijzonderheden. |
|---|---|---|---|---|---|---|
| PEKALONGAN. | | | | | | |
| Remboen. . . . . . | 131,4 | 7 | 128,3—130,9 | + 0,70 | 88 | De put werd afgewerkt door middel van een gecombineerde $3^1/_2$" en 4" stijgkolom. |
| | | | 118,9—124,6<br>95,9—107,4 | | | De bovenbouw bestaat uit 2 hydrantkranen met morsbak en afvoergoot. |
| Oeloedjami. . . . . | 50 | 2 | — | — | — | De 2 aangeboorde bronlagen gaven zout water. De boring wordt voortgezet. |
| SEMARANG. | | | | | | |
| Gang Blakang. . . | 152,6 | 5 | 71—73<br>101,5—105<br>126,5—131,5 | — 2 | 230 | Aangezien de andere bronlaag voor de consumptie ongeschikt water leverde werden slechts deze 2 bronlagen door middel van 3" stijgkolom afgetapt. Gedurende de afwerking verminderde het debiet door nastorting sterk en was men genoodzaakt de stijgkolom uit te halen en na schoonspoeling van den put weer in te laten. Met de afwerking wordt voortgegaan. |
| Karang Kembang. | 105 | 4 | 73—76<br>91,5—93,5<br>96,5—99,5 | B. G. | 50 | De put werd afgetapt door middel van een 4" stijgkolom, aan den beganen grond voorzien van een hydrantkraan. Een bovenbouw zal door den dienst der B. O. W. worden aangebracht. |

| Plaats en nummer der boring. | Bereikte diepte in meters. | Aantal aangeboorde bronlagen. | Diepte in meters der bronlagen, waarvan het water wordt afgetapt. | Debiet na afwerking | | Andere bijzonderheden. |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | bij eene aftapboogte in meters boven beganen grond. | in liters per minuut. | |
| Boeloe II ..... | 27,2 | — | — | — | — | De boring wordt voortgezet. |
| Dempet ....... | 175 | 7 | 98—106<br>118—126 | — 5 | 110 | Daar op 175 M. nog geen positieve bron was aangetroffen, werd de boring gestaakt.<br>De put werd alleen op deze 2 bronlagen afgewerkt door middel van een $2^1/_2$" stijgkolom aangezien de diepere bronlagen water van mindere qualiteit leverden.<br>De bovenbouw bestaat uit een vleugelpomp met morsbak. |
| Pasar Boto..... | 147 | 4 | 66—68<br>101—102<br>128—130 | uit de 4"<br>+ 0,70<br>uit de 2"<br>— 0,55 | 45<br><br>18 | De bronlaag van 66 tot 68 M. werd door middel van een 4" stijgkolom afgetapt; het water dat voor de consumptie ongeschikt is vloeit in een waschbak.<br>De andere twee lagen met goed water werden door middel van een 2" stijgkolom op — 0,55 M. voorzien van een hydrantkraan, afgetapt. |
| Krapjak ...... | 55 | — | — | — | — | Bronlagen werden nog niet aangetroffen; de boring wordt voortgezet. |
| BESOEKI. | | | | | | |
| Besoeki I...... | 75,4 | 3 | 72,3—75,4 | + 1 | 60 | Hoewel de bronlaag op 75.4 M. nog niet doorboord was, werd de boring gestaakt, aangezien de waterhoudende rolsteenlaag de grootste moeilijkheden opleverde en het debiet voldoende werd |

| Plaats en nummer der boring. | Bereikte diepte in meters. | Aantal aangeboorde bronlagen. | Diepte in meters der bronlagen, waarvan het water wordt afgetapt. | Debiet na afwerking: bij eene aftaphoogte in meters boven beganen grond. | Debiet na afwerking: in liters per minuut. | Andere bijzonderheden. |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | geacht. De put werd afgewerkt middels een 3" stijgkolom. De bovenbouw bestaat uit aftapinrichting met morsbak, waschbak en waschemplacement aan 3 zijden door een muurtje omgeven. |
| Besoeki II..... | 63,6 | 2 | 53,2—63,5 | + 0,5 | 150 | Van af 53,2 M. werden doorloopend waterhoudende vulkanische grint- en zandlagen aangetroffen, welke door middel van een 3" stijgkolom werden afgetapt. De bovenbouw is gelijk aan die van Besoeki I. |
| Besoeki III..... | 72,2 | 1 | 69,5—72,2 | — | — | De bronlaag bij 69.5 M. beginnende leverde zeer groote moeielijkheden bij het boren op. Op 72,2 M. diepte gaf zij voldoende water en werd de boring gestaakt; met de afwerking is men bezig. |
| Banjoewangi I... | 96,1 | verscheidene | 36—42<br>58—62 | — 2,15 | 99 | Men boorde bijna onafgebroken in waterhoudende grint- en rolsteenlagen. Daar het water der onderste lagen zilt begon te worden, werd de boring gestaakt en werden slechts de lagen boven 62 M. door middel van een 3" stijgkolom afgetapt. |
| Banjoewangi II.. | 96,5 | verscheidene | 34,50—40<br>57—63<br>77,5—79,5 | — 3,60 | 49 | De bovenbouw bestaat uit een morsbak in het midden waarvan een vleugelpomp. Ook hier boorde men even- |

| Plaats en nummer der boring. | Bereikte diepte in meters. | Aantal aangeboorde bronlagen. | Diepte in meters der bronlagen, waarvan het water wordt afgetapt. | Debiet na afwerking: bij eene aftaphoogte in meters boven beganen grond. | Debiet na afwerking: in liters per minuut. | Andere bijzonderheden. |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | als te Banjoewangi I voortdurend in waterhoudende grint- en rolsteenlagen. De put werd afgewerkt door middel van een 3" stijgkolom. De bovenbouw is geheel gelijk aan die van put I. |
| Banjoewangi III. . | 50 | verscheidene | 41.5—44,5 | — 4,40 | 100 | Evenals bij de vorige boringen boorde men bijna onafgebroken in waterhoudende grint- en rolsteenlagen. De afwerking geschiedde door middel van een 3" stijgkolom. De bovenbouw is gelijk aan die van put I. |
| Banjoewangi IV. . | 33,20 | id. | 24,6—27,6 | — 4 | 80 | De boring IV*a* moest op 14 m. diepte worden gestaakt aangezien een groote rolsteen het verder boren verhinderde. De boring IV*b* vlak bij de eerste put IV*a* begonnen werd op 33,20 M. gestaakt aangezien de put toen reeds eene voldoende hoeveelheid goed water leverde. De afwerking geschiedde door middel van een 3" stijgkolom terwijl de bovenbouw gelijk aan die der andere putten werd. |
| Banjoewangi V . . | 28,8 | id. | 25,7—28,7 | — 3,28 | 120 | Dezelfde lagen als bij de vorige boringen werden ook hier aangetroffen. De afwerking geschiedde door middel van een 3" stijg- |

| Plaats en nummer der boring. | Bereikte diepte in meters. | Aantal aangeboorde bronlagen. | Diepte in meters der bronlagen, waarvan het water wordt afgetapt. | Debiet na afwerking: bij eene aftaphoogte in meters boven beganen grond. | Debiet na afwerking: in liters per minuut. | Andere bijzonderheden. |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | kolom, de bovenbouw werd gelijk aan die der vorige putten. |
| Banjoewangi VI. . | 6,59 | 1 | — | — | — | Van af 4,50 M. boorde men in een waterhoudende rolsteenlaag. De boring wordt voortgezet. |
| KEDIRI. | | | | | | |
| Kepandjen . . . . . | 77 | 2 | 55,1—56,7<br>72,3—74,2 | + 0,57 | 166 | De put werd afgewerkt door middel van een 3" stijgkolom. De bovenbouw bestaat uit een hydrant met morsbak. |
| Banaran Wetan. . | 215,2 | 4 | 177—187,50<br>195,5—199<br>209,2—214,1 | + 1,10 | 480 | De put werd afgewerkt door middel van een gecombineerde 2½", 3" en 4" stijgkolom. De bovenbouw bestaat uit aftapinrichting met twee kranen en twee morsbakken. |
| Karang-Tengah . . | 65,5 | 2 | 60,8—65,2 | + 1,22 | 560 | De put werd door middel van een 3½" stijgkolom afgewerkt. De bovenbouw is gelijk aan die van den putte Banaran Wetan. |
| Sonogabel . . . . . | 94,5 | 3 | 76,6—81<br>88,4—90,6 | + 1,36 | 100 | De put werd afgewerkt door middel van een 2½ stijgkolom. De bovenbouw bestaat uit een hydrant met morsbak. |
| Modjoremboen. . . | 185,5 | 6 | 167,5—175,9<br>181,2—184,25 | — | — | De put werd afgewerkt door middel van een gecombineerde 3½" en 4" stijgkolom. Met de afwerking kwam men nog niet geheel gereed. |

| Plaats en nummer der boring. | Bereikte diepte in meters. | Aantal aangeboorde bronlagen. | Diepte in meters der bronlagen, waarvan het water wordt afgetapt. | Debiet na afwerking | | Andere bijzonderheden. |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | bij eene aftaphoogte in meters boven beganen grond. | in liters per minuut. | |
| MADIOEN. | | | | | | |
| Gorang-Gareng II. | 127 | 2 | 30—41<br>105—106 | — 21,5 | 17 | De put werd afgewerkt door middel van een $2^1/_2$" stijgkolom reikende tot 25 M. daar de bovenste 25 M. door 6" gaspijpen zijn vervangen, waarin zich de diepwelpomp bevindt. De bovenbouw bestaat uit eene houten stelling voor den pompzwengel en uit een morsbak. Een en ander is door een afdak overdekt. |
| Tebon . . . . . . . | 292 | 5 | — | — | — | Aangezien de aangetroffen bronlagen of negatief zijn of slechts een zeer gering debiet geven wordt de boring voortgezet. |
| SUMATRA'S WESTKUST. | | | | | | |
| Padang VII. . . . . | 160,6 | 9 | 75,5—76,8<br>122—124,6<br>128,6—131<br>142,5—151,1<br>152,5—153,5<br>154,2—156,5<br>157,9—160 | + 1 | 666 | De put werd door middel van een gecombineerde 3" en 4" stijgkolom afgewerkt. De bovenbouw bestaat uit een aftapinrichting met 2 kranen en morsbak. |
| Pasar troesan. . . | 110,5 | 8 | 65—66,1<br>69,5—70,6<br>79,5—85 | — | — | Op 110,5 kwam men op het vast gesteente en werd de boring gestaakt. De bronlagen werden afgetapt door middel van een gecombineerde $2^1/_2$" en 3" stijgkolom; met den bovenbouw kwam men nog niet gereed. |

| Plaats en nummer der boring. | Bereikte diepte in meters. | Aantal aangeboorde bronlagen. | Diepte in meters der bronlagen, waarvan het water wordt afgetapt. | Debiet na afwerking | | Andere bijzonderheden. |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | bij eene aftapboogte in meters boven beganen grond. | in liters per minuut. | |
| SUMATRA'S OOSTKUST. | | | | | | |
| Laboean Bilik. . . | 185,5 | 2 | 180,2—185 | + 0,50 | 17,5 | De bronlaag werd afgetapt door middel van een 2" stijgkolom. De bovenbouw bestaat uit een hydrant met morsbak. |
| Tandjoeng Balei III | 119,5 | 3 | — | — | — | Het water van deze lagen is ziltig en zal de boring worden voortgezet tot de bronlaag op ± 180 M. is bereikt. |
| ZUID NIEUW-GUINEA. | | | | | | |
| Merauké II . . . . | 240 | 1 | 215—240 | + 0,80 | 120 | Toen het debiet van de waterhoudende laag koraalgruis, beginnende bij 215 M. na de diepte van 240 M. bereikt te hebben niet meer vermeerderde werd de put afgewerkt door middel van een 3½" stijgkolom. Het water wordt middels een pijpleiding naar het Civieletablissement geleid. |
| Merauké III. . . . | 255 | 1 | 246—255 | + 1,50 | 80 | Dezelfde waterhoudende laag van koraalgruis werd ook hier aangetroffen. Zij werd door middel van een 2½" stijgkolom afgetapt. De bovenbouw bestaat uit een hydrant met morsbak, terwijl tevens een pijpleiding naar de haven is aangelegd. |

| Plaats en nummer der boring. | Bereikte diepte in meters. | Aantal aangeboorde bronlagen. | Diepte in meters der bronlagen, waarvan het water wordt afgetapt. | Debiet na afwerking bij eene aftap-hoogte in meters boven beganen grond. | Debiet na afwerking in liters per minuut. | Andere bijzonderheden. |
|---|---|---|---|---|---|---|
| CELEBES EN ONDERHOORIGHEDEN. | | | | | | |
| Makasser. . . . . . | 700,17 | geen | — | — | — | Voortdurend boorde men in harde blauwgrijze lagen van leucittuf, welke steeds een weinig kalksteen bevatten. Water werd hierbij niet aangetroffen. Met het redden der bekleedingen en het dempen der put is men nog bezig. |
| MENADO. | | | | | | |
| Menado I. . . . . . | 99,20 | 2 | — | — | — | De bron van 89—99 M. levert goed water (171 L. p. m.) op + 0,5 M. Aangezien dit de eerste boring te Menado is wordt zij voortgezet teneinde den aard der diepere lagen te leeren kennen. |

Verder werden door den dienst van het Grondpeilwezen schoongespoeld de artesische putten te Sitoebondo en Klatakan (Besoeki) en ter hoofdplaats Pekalongan.

Tusschen 1 Juni 1903 en 1 Juli 1904 werden op den voet van het bepaalde in de ordonnantie van 23 Maart 1884 (Staatsblad No. 50) de navolgende vergunningen verleend tot het boren van artesische putten:

1. Aan het Comité van Bestuur der Nederlandsch-Indische Spoorwegmaatschappij voor een put op het stationsemplacement Willem I van de lijn Semarang—Vorstenlanden—Willem I (Bt. 11 Juni 1903 nº 3).

2. Aan den Rijksbestuurder van Soerakarta voor een put ter hoofdplaats Soerakarta (Bt. 11 Juni 1903 nº 4).

3. Aan C. R. KUHNEN, zendeling-leeraar te Kalitjeret, voor een put op den zendingspost van dien naam (Bt. 30 Juni 1903 nº 31).

4. Aan L. J. R. GEENE, Wd. Chef der Exploitatie van de Semarang—Cheribon stoomtram, voor een put te Pagongan aan de lijn Semarang—Cheribon (Bt. 26 September 1903 nº 27).

5. Aan het Comité van Bestuur der Nederlandsch-Indische Spoorwegmaatschappij voor een put op het emplacement te Setjang van de lijn Djokja—Magelang—Willem I (Bt. 4 Februari 1904 nº 19).

6. Aan TAN WIE SIONG, eigenaar van het land Gedong Gedeh, voor een put op het land van dien naam (Bt. 5 Februari 1904 nº 52).

7. Aan F. INGERMAN, administrateur der Suikerfabriek Ngandjoek, voor een put op het fabrieksterrein (Bt. 11 Juni 1904 nº 41).

## § 3. GOUVERNEMENTSONTGINNINGEN.

*Tinmijnen op Banka.* Het exploitatiejaar 1903/1904 ving aan met 29 Januari 1903 en eindigde met 15 Februari 1904, dat was daags voor Chineesch nieuwjaar, toen al het tin van dat werkjaar in de pakhuizen was ingenomen. Het exploitatiejaar 1903/1904 telde alzoo 383 dagen, dat is 28 dagen meer dan 1902/1903. Doordien de inlevering van het tin van 1902/1903 wegens aanhoudende droogte tot 31 Maart 1903 moest openblijven en toch voor de regelmaat het exploitatiejaar 1903/1904 met Chineesch nieuwjaar op 29 Januari 1903 werd geopend, zijn zeer belangrijke uitgaven gekomen ten laste van laatstgenoemd jaar, die aan het afwerken van het product van het eerstgenoemde zijn besteed. Op die wijze kan gerekend worden, dat met het tingeld van 1903/1904 de navolgende bedragen voor loonen en voeding tot het afwerken van het product van 1902/1903 alleen door de 1e klasse ontginningen zijn betaald:

| | | |
|---|---|---|
| in Muntok | *f* | — |
| „ Djeboes | „ | 265.— |
| „ Blinjoe | „ | — |
| „ Soengeiliat | „ | 14780.— |
| „ Merawang | „ | 8395.— |
| „ Pangkal Pinang | „ | 21820.— |
| „ Soengeislan | „ | 6675.— |
| „ Koba | „ | 2830.— |
| „ Toboali | „ | 2725.— |
| Totaal | *f* | 57490.— |

Wel staat daar tegenover, dat die ontginningen

| | | |
|---|---|---|
| in Blinjoe | 94 | pikol tin |
| „ Merawang | 50 | „ „ |
| „ Pangkal Pinang | 1138 | „ „ |
| „ Koba | 415 | „ „ |
| samen | 1697 | pikol tin |

uit schoon erts en ertslaag van 1902/1903, dat toen onversmolten bleef, in 1903/1904 inleverden, doch is het duidelijk, dat voor bovengenoemd bedrag ad *f* 57490.— aan loonen en voeding voor mijnwerkers heel wat meer tin zoude zijn te produceeren, met welke meerderheid de jaarproductie van 1903/1904 dus noodwendig moest verminderen. Alleen profiteerde het district Soengeislan nog al aanmerkelijk in 1903/1904 van arbeid in 1902/1903 verricht, doordien daar toen vele groeven over aanzienlijke oppervlakten tot eenige meters diepte werden afgedekt, zonder dat de ertslaag werd bereikt, welke ertslaag in het daaropvolgend gunstige regenjaar met betrekkelijk weinig kosten aan de productie van 1903/1904 ten goede kwam.

De regenval was in alle districten doorloopend zeer voldoende en liet zelfs toe, bijna overal voortdurend het verkregen schoone erts onmiddellijk te versmelten, zoodat de inlevering van het tin geregeld voortgang had en in de laatste maanden van het werkjaar geen moeite werd ondervonden, om het geheele product op tijd af te werken. Alleen in de mijn 6 Toboali hadden bij te hevige regens tot driemaal toe aardstortingen plaats, waardoor telkens de reeds geheel afgedekte erts-

laag werd bedolven, zonder dat deze later weder kon worden bereikt. Het werk in die mijn kan vrijwel als mislukt worden beschouwd; met een gemiddelde sterkte van 142 man leverde zij slechts 144,59 pikol tin in, wat de pikol op *f* 245,14 kostprijs doet berekenen; zij vormde een schuld aan den Lande van *f* 10604,49[5], welk deel van de jaarschuld niet door de tinbetaling was te dekken.

De gezondheidstoestand was dit jaar wederom zeer ongunstig. Zooals reeds in het vorige verslag werd vermeld, zette zich de beri-beri-epidemie, die in Juli 1902 aanving, met onverzwakte kracht voort in het werkjaar 1903/1904, om in Juli en Augustus te minderen en in enkele districten zelfs op te houden, doch om in de laatste maanden van het exploitatiejaar wederom het hoofd op te steken. Aan beri-beri overleden 347 en aan andere ziekten en ongevallen 287 mijnwerkers, onder welke laatste sterfgevallen, waarvan er 151 in de mijnen plaats hadden, vermoedelijk nog wel enkele wegens beri-beri zullen voorgekomen zijn. In het geheel zijn dus 634 mijnwerkers overleden, wat over de gemiddelde sterkte van 13699 man 4,63% uitmaakt. Het procentische totale sterftecijfer bedroeg 3,03 in 1902/1903, 1,58 in 1901/1902 en 2,12 in 1900/1901. In het geheel werden wegens beri-beri uit de mijnen ontslagen 1295 man en overleden aan die ziekte in de mijnen 207 man, zoodat totaal 1502 man uit dien hoofde aan den mijnarbeid ontviel. Wegens beri-beri werden 1248 man naar Buitenzorg en China geëvacueerd, tegen 388 in 1902/1903, 344 in 1901/1902 en 201 in 1900/1901, terwijl een deel der wegens die ziekte ontslagenen op het eind van het jaar nog op evacuatie wachtte. Op weg naar Muntok overleden 15 lijders en in de beri-beri loodsen op Banka kwamen nog 125 man te overlijden.

De sedert 1895 getroffen tijdelijke maatregelen in het belang der ziekenverpleging werkten weder gunstig. Enkele der semi-permanente ziekeninrichtingen voor mijnwerkers ondergingen nog eenige uitbreiding en verbetering. Hieronder volgt een overzicht van de in die inrichtingen in behandeling gekomen mijnwerkers, waaruit blijkt, dat in 1903 de gezondheidstoestand, ook buiten de beri-beri, weder even slecht was als in 1902.

| Jaar. | In behandeling gebleven. | Bijgekomen. | Hersteld. | Overleden. | Afgegaan om andere redenen. (1) | Restant op ultimo van het jaar. | Aanteekeningen. |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1/4—31/12 1895 | — | 1504 | 1216 | 32 | 158 | 98 | (1) Drossen, verwijdering uit de inrichtingen wegens beri-beri, lepra enz. |
| 1896 | 98 | 3116 | 2859 | 71 | 32 | 252 | |
| 1897 | 252 | 2758 | 2808 | 52 | 27 | 123 | |
| 1898 | 123 | 3283 | 3090 | 92 | 24 | 200 | |
| 1899 | 200 | 4238 | 4064 | 67 | 95 | 212 | |
| 1900 | 212 | 3681 | 3518 | 72 | 78 | 225 | |
| 1901 | 225 | 3510 | 3371 | 47 | 34 | 283 | |
| 1902 | 283 | 5352 | 4962 | 101 | 159 | 413 | |
| 1903 | 413 | 5082 | 4856 | 131 | 199 | 309 | |

In de praktijk kan men aannemen dat, zoo 10% of meer van de sterkte der mijnen wegens ziekte niet werkt, de gezondheidstoestand abnormaal slecht te noemen is. Uit het volgende overzicht is te zien, hoe het hiermede in 1903/1904 gesteld was. Uitgenomen de werklieden die wegens beri-beri uit de mijnen ontslagen zijn, was het ziekteprocent-cijfer voor de 1e klasse ontginningen van:

Muntok het hoogst in Juni 1903 met 13,8%, het laagst in Sept. 1903 met 9,8%.

Djeboes het hoogst in Juni 1903 met 13,3%, het laagst in Oct. 1903 met 3,4%.

Blinjoe het hoogst in Maart 1903 met 18,9%, het laagst in Oct. 1903 met 7,3%.

Soengeiliat het hoogst in April 1903 met 13,9%, het laagst in Oct. 1903 met 4,2%.

Merawang het hoogst in Juni 1903 met 7,5%, het laagst in Sept. 1903 met 3,1%.

Pangkal Pinang het hoogst in April 1903 met 22,2%, het laagst in Sept. 1903 met 10%.

Soengeislan het hoogst in April 1903 met 11,5%, het laagst in Jan. 1904 met 3,6%.

Koba het hoogst in Maart 1903 met 18,6%, het laagst in Nov. 1903 met 6%.

Toboali het hoogst in Mei 1903 met 13,2%, het laagst in Sept. 1903 met 5,1%.

Gemiddeld bedroeg het maandelijksche ziekte-procent-cijfer in Muntok 11,7, in Djeboes 7,5, in Blinjoe 11,7, in Soengeiliat 9,6, in Merawang 4,8, in Pangkal Pinang 15, in Soengeislan 7,1, in Koba 9,9 en in Toboali 7,8.

De tinlevering beliep in het exploitatiejaar 1903/1904 185691,75 pikols, met een gemiddelde sterkte van 13699 man, tegen 171213,65 pikols met 14270 man in 1902/1903. In verband met den zeer slechten gezondheidstoestand, hierboven geschetst, mogen de uitkomsten van 1903/1904 zeer bevredigend genoemd worden, iets wat in de eerste plaats aan een zeer gunstige weersgesteldheid gedurende dat jaar is te wijten; ook telde het jaar 28 dagen meer dan het vorige. De productie werd verkregen voor 86.50% uit de ontginningen der 1e klasse, voor 11.33% uit die der 2e klasse en voor 2.17% uit die der 3e klasse, bedragende de overeenkomstige cijfers voor het jaar 1902/1903 89.55, 9.01 en 1.44%.

Voor andere bijzonderheden wordt verwezen naar het in bijlage 6 gegeven districtsgewijs overzicht der productie en der werkkrachten, waaruit onder anderen blijkt, dat het getal der ontginningen der 1e klasse in het jaar 1903/1904 geen wijziging onderging.

Op den voet van art. 4 en 5 van het Reglement in Staatsblad 1891 nº 135 werd voor 137 van de 138 ontginningen der 1e klasse, onder beding van terugbetaling bij de afrekening van alle genoten verstrekkingen en voorschotten, de betaling per pikol tin vastgesteld en wel voor 1 op *f* 12.50, 1 op *f* 14.—, 1 op *f* 14.50, 5 op *f* 15.—, 2 op *f* 16.—, 8 op *f* 17.—, 1 op *f* 17.25, 11 op *f* 18.—, 4 op *f* 18.50, 7 op *f* 19.—, 3 op *f* 19.50, 16 op *f* 20.—, 1 op *f* 20.50, en 76 op *f* 21.—.

De bij het eind van het vorige jaar op de mijnen rustende schulden werden voor memorie gevoerd zonder eenig beding van terugstorting. Van bedoelde 137 mijnen kwamen 55 met de toegezegde betaling niet toe en moesten volgens artikel 7 van vorenbedoeld Reglement met te-

gemoetkomingen, in het geheel bedragende *f* 267869.79⁵, worden bijgestaan. De ontginning der 1e klasse (mijn 23 Pangkal Pinang), aan welke geene toezegging tot vasten tinprijs was gedaan, kwam met de gewone betaling à *f* 13.50 en een volgens art. *5a* van het Reglement tot *f* 11.— verhoogde minimumuitkeering niet toe en moest nog met eene tegemoetkoming, als bovenbedoeld, ad *f* 1300.08 worden geholpen. Nog is voor 13 ontginningen der 1e klasse samen tot een bedrag van *f* 9700.— aan voorschotten af te houden van wat bij de afrekening competeert, op den voet van afd. III § A 1e klasse *b* van het tarief in Staatsblad 1891 Nº 135, overgeboekt op 1904/1905.

De exploitatie van den stoomtramweg in Blinjoe had blijkens het hier volgende financieele overzicht weder zeer gunstige resultaten.

| AANLEGREKENING. | | | EXPLOITATIEREKENING. | | |
|---|---|---|---|---|---|
| 1903. | Debet. | Credit. | 1903. | Uitgaven. | Ontvangsten. |
| Jan. 1. Saldo aanlegkosten . . . . . . | *f* 102574.59⁵ | | Van 1 Jan. tot 31 Dec. | *f* 6873.65 | *f* 39441.48 |
| Rente daarvan ad 3½% 's jaars . . . . . . | » 3590.11 | | Verder onderhoud van materieel en bezoldiging van het Europeesch personeel. . | » 4613.18 | |
| Op eisch uit Nederland ontvangen aanvulling van het materieel . . . . . . | » 1117.— | | Dec. 31. Meer ontvangen dan uitgegeven . | » 27954.65 | |
| Meer ontvangen dan uitgegeven. . . . . | | *f* 27954.65 | | | |
| Dec. 31. Saldo aanlegkosten . . . . . . | | » 79327.05⁵ | | | |
| | *f* 107281.70⁵ | *f* 107281.70⁵ | | *f* 39441.48 | *f* 39441.48 |

Het saldo der aanlegkosten verminderde dus met *f* 23247.54.

De resultaten van de exploitatie van den stoomsleepdienst ter Oostkust van Banka zijn vervat in het volgende financieel overzicht.

| AANLEGREKENING. | | | EXPLOITATIEREKENING. | | |
|---|---|---|---|---|---|
| 1903. | Debet. | Credit. | 1903. | Uitgaven. | Ontvangsten. |
| Jan. 1. Saldo aanlegkosten . . . . . . | *f* 53344.12$^{5}$ | | Van 1 Jan. tot 31 Dec. | *f* 52737.62 | *f* 18247.93 |
| Rente daarvan ad 3$^{1}/_{2}$% 's jaars. . . . . . . | » 1867.04$^{5}$ | | Verder onderhoud van materieel en besoldiging van het Europeesch personeel . . | » 1879.81 | |
| Meer uitgegeven dan ontvangen. . . . . | » 16369.50 | | Meer uitgegeven dan ontvangen. . . . . | | » 16369.50 |
| Dec. 31. Saldo aanlegkosten . . . . . . | | *f* 71580.67 | | | |
| | *f* 71580.67 | *f* 71580.67 | | *f* 54617.43 | *f* 54617.43 |

Het saldo der aanlegkosten vermeerderde dus met *f* 18236.54$^{5}$, doordien nog *f* 2264.— aan het afwerken van het dok werd besteed, 2 prauwen werden aangekocht en 2 prauwen zijn aangemaakt. Met hetgeen daarvoor in 1902 is uitgegeven hebben de kosten van het dok in totaal *f* 10052.— beloopen. De vloot bestaat nu uit 5 eigen laadprauwen; met nog aanbouw van 2 prauwen, waarvoor het hout reeds voorhanden is, zal inhuur van andere vaartuigen niet meer noodig zijn en op den voet der nu reeds berekende vrachten een winstgevende onderneming tot stand zijn gekomen.

In 1904 zal een stoomsleepdienst in de Klabatbaai worden geopend; daartoe was op het einde van 1903 een sleepbootje te Singapore in aanbouw en werd op Banka in dat jaar reeds *f* 1710.67 aan prauwenbouw uitgegeven. Deze dienst is bestemd, om in aansluiting met de stoomtram in Blinjoe het transport van rijst, tin enz. voor de mijnen, om de Klabatbaai gelegen, te vereenvoudigen en voor verscheidene groote mijnen van Blinjoe houtskolen van de overzijde aan te voeren.

De telegrafische verbinding van Banka met Palembang en Billiton kwam gereed; daarvoor werden het post- en telefoonkantoor te Muntok en het hulppost- en telefoonkantoor te Pangkal Pinang in post- en telegraafkantoren veranderd. Omdat de lijn Muntok—Pangkal Pinang nu voor de telegraafverbinding dienst doet, is eenvoudigheids-

halve de geheele telefoondienst in handen van het Departement van Openbare Werken, meer speciaal in die van den Algemeenen Post- en Telegraafdienst, overgegaan, reden waarom de financieele uitkomsten van den telefoondienst hier verder buiten beschouwing kunnen blijven. Nog werden in 1903 te Blinjoe, te Soengeiliat en Pangkal Pinang hulppostkantoren geopend, welk laatste kantoor zooals boven aangegeven, nu door een post- en telegraafkantoor is vervangen.

De machinale hulp, aan de ontginningen der 1e klasse verleend, was weder zeer bevorderlijk aan de resultaten der jaarontginning. Met de 6 Compound locomobielen à 8 P.K., de 4 horizontale locomobielen à 4 P.K. en de 2 liggende stoomketels à 10 $m^2$ V. O. kan het aantal stoominstallaties van 73 (verbeterde opgave) tot 85 worden gebracht, waarvan er één in het atelier aldaar dienst deed. Een petroleummotor, die een vorig jaar ook in de mijnen dienst deed, werd als minder geschikt voor zulk werk weder aan de machinale hulp onttrokken. In de toepassing dezer installaties werd gedurende 1903/1904 niets veranderd. Het licht spoorwegmaterieel werd met 124 ijzeren kipwagens en 5.7 K.M. spoorbaan vermeerderd, zoodat nu in het geheel 404 kipwagens en 16.4 K.M. baan voor grondtransport in de mijnen zijn te bezigen. De stoominstallaties fungeerden in 46 ontginningen der 1e klasse (3 in Djeboes, 13 in Blinjoe, 10 in Soengeiliat, 6 in Merawang, 9 in Pangkal Pinang, 1 in Soengeislan, 2 in Koba en 2 in Toboali) met een gemiddeld aantal van 7066 werklieden en met een productie van 100678,43 pikols tin, overeenkomende met een hoofdelijke productie van 14.25 pikols, terwijl die voor alle ontginningen der 1e klasse samen 13.20 pikols bedroeg. De machinale hulp heeft gedurende het jaar 1903/1904 voor 279500 stoomuren *f* 201355.30[5] gekost, overeenkomende met *f* 1.99[5] per pikol tin. Als brandstof werd gebruikt 85065 $m^3$ hout, dat *f* 92640.— kostte. Van bedoeld totaal bedrag is *f* 131308.97[5] door de ontginningen betaald en het overige ad *f* 70046.33 voor rekening van den Lande genomen.

De ontginningen der 1e klasse met gemiddeld 12161 werklieden ontvingen in het exploitatiejaar 1903/1904 samen *f* 3264177.— voor de

inlevering van 160620.09 pikols tin of *f* 20.32 per pikol en *f* 268.41$^{5}$ per ingeschreven werkman, zijnde zooals gebruikelijk buiten rekening gelaten: de premie voor ijver ad *f* 83288, de vergoeding voor niet in natura ontvangen rijst ad *f* 88545, het door den Lande geleden verlies op de verstrekking van rijst tegen den tariefsprijs van *f* 5.— per pikol ad *f* 270695, het aandeel ad *f* 57621 door den Lande gedragen in de wervingskosten van Chineesche nieuwelingen en de kosten ad *f* 70046 der machinale hulp, voor rekening van den Lande gekomen. Over 1902/1903 bedroegen deze cijfers *f* 2998823.—, *f* 19.56 en *f* 239.63$^{5}$.

De op 13 ontginningen der 1$^{e}$ klasse rustende schuld van *f* 35565.94$^{5}$ verminderde met *f* 2028.50, als opbrengst van op publicke veiling verkochte inventarissen en terugstorting in contanten van 2 ingetrokken mijnen en vermeerderde met *f* 31157,35$^{5}$, doordien 5 mijnen de jaarschuld niet geheel met het tingeld konden dekken, zoodat bij de sluiting van het exploitatiejaar 17 mijnen gezamenlijk *f* 64694.78 schuld aan den Lande behielden. Bovengenoemde vermeerdering der schulden rust voornamelijk op de mijn 10 Pangkal Pinang, die *f* 15637.86 schuld vormde en op de mijn 6 Toboali, die *f* 10604.49$^{5}$ schuld behield. Bij eerstgenoemde mijn vond die schuld oorzaak in een geheel onvoldoende sterkte, met groot verlies aan volk wegens beri-beri en het openen van een nieuw terrein, zoodat in hoofdzaak waterwerken werden aangelegd en van eigenlijken tinbouw weinig kwam; met een gemiddelde sterkte van 130 man leverde zij slechts 303.41 pikols tin in, waarvan de kostprijs op *f* 146.69 per pikol is te berekenen, welk hoog bedrag vooral ook oorzaak vond in de zeer groote uitgaven voor een nieuw établissement. Voor de mijn 6 Toboali is de reden der schuldvorming hooger — bij de bespreking van de weersgesteldheid — reeds vermeld.

Het aantal voor den mijnarbeid aangenomen Chineesche nieuwelingen, beloopende in het werfjaar 1 Mei 1902 tot 30April 1903 4091 man, bedroeg in het werfjaar 1 Mei 1903 tot 30 April 1904 slechts 873 man, waaronder 6 Hakka's, 240 Lioetjoes, 261 Hoinams, 198 Kotjoes en 168 Kongsies. Van deze lieden kwamen er 686 met 2 stoom-

schepen direct van China in de maanden October en November 1903 aan; daarvan zijn de 419 Hoinams en Lioetjoes met $ 70.— en de 267 Kotjoes en Kongsies met $ 60.— verrekend. De 6 Hakka's zijn met gewone passagiersschepen via Singapore aangekomen; zij werden met een premie van $ 60.— verevend. De overige 181 man werden met 2 wangkangs in de maanden Februari en Maart 1904 direct van China aangevoerd; daarvan werden 82 Hoinam's en Lioetjoes met $ 60 en 99 Kotjoes Kongsies met $ 50 verrekend. De werving kwam tegen een gemiddelde dollarkoers van iets boven *f* 1.16[5] op *f* 64796.85 te staan, waarvan *f* 30170.— of *f* 35.— per hoofd bleef voor rekening van de 862 ingedeelde nieuwelingen (vóór de indeeling in de mijnen kwamen 3 man te overlijden en werden 8 man, onderweg van Muntok naar hun bestemmingsplaats, vermist), terwijl *f* 34626.85 voor rekening van den Lande werd genomen. Over het voorafgaande jaar waren deze cijfers *f* 284234.15, *f* 142765.— en *f* 141469.15.

In het exploitatiejaar 1903/1904 werden 1481 man van de werving 1902/1903 en 681 man van de werving 1903/1904 of samen 2162 nieuwelingen in de 1e klasse ontginningen ingedeeld; daarvan bedragen de wervingskosten *f* 133290.82[5], waarvan *f* 35.— per hoofd of totaal *f* 75670.— door de nieuwelingen zelve wordt gedragen en *f* 57620.82[5] voor rekening van den Lande is genomen.

Het aantal in de ontginningen der 1e en 2e klasse ingeschreven werklieden bedroeg op 1 April 1903 12483 en 1510, totaal 13993 en op 1 April 1904 na de indeeling van 705 van de 862 Chineesche nieuwelingen (157 man hiervan werden eerst na 1 April 1904 ingedeeld) 10154 en 1498, totaal 11652, zoodat aan deze ontginningen door overlijden, evacuatie,repatrieeren, wegzenden, drossen, ouderdomsgebreken of overgang tot anderen arbeid 3046 man zijn komen te ontvallen. Met inbegrip van 62 in de ontginningen der 3e klasse ingeschreven werklieden, bedroeg in de gezamenlijke ontginningen der 1e, 2e en 3e klasse de totale sterkte op 1 April 1904 11714 man, bestaande uit 2156 Hoinam's, 2323 Lioetjoes, 1850 Kotjoes, 2274 Kongsies, 510 Hakka's, 49 Hoklo's, 736 van andere stammen, 1619 op Banka geboren Chineezen en 197 Bankaneezen (kolenbranders en houtkappers).

In het jaar 1903 werden te Djeboes, Blinjoe, Soengeiliat, Merawang en Pangkal Pinang de voorraden onzuiver of van onzuiverheden verdacht, zoogenaamd onverscheepbaar, tin geraffineerd. In het geheel werd 20863.24 pikol tin behandeld, wat *f* 7433.66[5] aan kosten medebracht en waardoor een verlies van 1363.88 pikol tin of 6.54% werd geleden. Voor Pangkal Pinang bedroeg dit verlies slechts 2.20%, doordien de verkregen afvallen direct in een gewonen Banka-smeltoven op tin zijn verwerkt en dit tin, nader geraffineerd, in de uitkomsten van de raffinage begrepen zijn. De bij deze smelting verkregen slakken, die weinig tinhoudend waren, zijn aan de mijn, waar de smelting plaats had, bij wijze van smelthuishuur afgestaan. De raffinage geschiedt nu uitsluitend door saigeren op haarden van zes platen of tweemaal de lengte van vroeger en met houtvuren op ijzeren roosters, terwijl het in een bezinkingsbak afgedropen tin eenmaal in een volgende gietkom afloopt en verder wordt afgeschept. De ondervinding heeft geleerd, dat daarmede veel grootere zekerheid voor het verkrijgen van zuiver tin verkregen wordt dan in de insmelthaarden met steekvlammen, tot voor kort in gebruik, en dat, nu de brandstof bij het saigeren een veel grooter nuttig effect heeft verkregen, ook de kosten en de duur van het proces zeker niet meer bedragen dan vroeger. De kosten der raffinage omgeslagen over het daarbij verkregen handelstin beliepen *f* 0.33 per pikol, tegen *f* 0.60 in 1902/1903, *f* 0.29 in 1899/1900, *f* 0.67 in 1898/1899. *f* 0.42 in 1897/1898 en *f* 0.62 in 1896/1897; in 1900/1901 en 1901/1902 werd niet geraffineerd. Zooals in het vorige verslag is vermeld, zijn in 1902 overal meer blijvende raffinage-hutten gebouwd, zoodat voor den bouw van tijdelijke loodsen, als voorheen, niet ieder maal uitgaven te doen zijn.

De proefsmeltingen met afvallen van vorige raffinages te Soengeiliat werden beiden beeindigd; daarvoor is in 1903 nog uitgegeven *f* 1320.96[5], makende met de uitgaven, daarvoor in 1902 reeds gedaan, ad *f* 534.87[5], samen *f* 1855.84. Hierbij is verkregen 507.83 pikol tin, zoodat de kosten van verwerken der afvallen *f* 3.65[5] per verkregen pikol tin beloopen. De bij deze bewerking gevallen producten zullen in 1904 naar Delft worden gezonden, om de verkregen resultaten te

kunnen vergelijken met de daar voorgenomen proefsmeltingen van een in 1902 gezonden middenmonster der verwerkte afvallen. Reeds kan gezegd worden, dat het op Banka afgeleverde tin zeer zuiver is, terwijl de gemaakte kosten zeker niet hooger dan *f* 2.50 per pikol tin zouden zijn uitgevallen, zoo bij bedoelde proefsmelting minder was besteed aan het bouwen van speciale inrichtingen, die niet doeltreffend bleken te zijn. Gelijktijdig is in Blinjoe het bewerken van tinafvallen op een bijzondere wijze in een vlamoven onder handen genomen en daarmede in 1903 reeds 440 pikols handelstin met *f* 2046.03 kosten verkregen; verder werd in Pangkal Pinang het tinafval, ontstaan bij het omsmelten in 1902 van verscheepbaar tin, verdacht van water in holten te bevatten, in de gewone Banka-ertsoven verwerkt en zoodoende 173.53 pikol tin met *f* 472.45$^{5}$ kosten verkregen. Resumeerende zijn in 1903 op Banka uit afvallen, afkomstig van raffinages en omsmeltingen, 1121.36 pikol tin met totaal *f* 3839.45 in dat jaar gemaakte kosten geproduceerd. In de sectie Djeboes-Blinjoe zullen verder nauwkeurige en vergelijkende proefsmeltingen in den vlamoven en den Banka-oven worden uitgevoerd, om uit te maken welke weg in practischen en economischen zin voor de bewerking van tinafvallen te verkiezen is. Ondertusschen zijn nog in 1903 238 pikols tinafvallen van Muntok naar Nederland verzonden, om daar op tin te worden verwerkt. In het geheel is in 1903 ten behoeve van raffinage van onverscheepbaar tin en van verwerken van tinafvallen *f* 1127.11$^{5}$ besteed, makende *f* 0.06 per pikol, omgeslagen over de jaarproductie van 185691.75 pikol tin; voor 1902/1903 werd als overeenkomstig bedrag *f* 0.34 per pikol genoteerd. Het verlies aan tin bij de raffinage bedroeg 1363.88 pikol, terwijl bij het bewerken van afvallen 1121.36 pikol tin werd verkregen, zoodat per saldo slechts 242.52 pikol verloren ging.

De totaal kosten, in Indië gevallen op het in 1903/1904 ingeleverd tin, kwamen volgens de berekening in bijlage 8 den Lande te staan op gemiddeld *f* 28.18$^{5}$ per pikol, tegen *f* 26.59$^{5}$ (verbeterde opgave) in 1902/1903. Voegt men hierbij de verdere kosten, gerekend tot en

met den verkoop in Nederland, ad *f* 4.13$^{07}$ per pikol, dan verkrijgt men voor het vereenigd bedrag der kosten in Indië en in Nederland over 1903/1904 *f* 32.31$^{75}$ tegen *f* 30.24$^{5}$ (verbeterde opgave) in 1902/1903. Het verlies van 242.52 pikols tin, als gevolg van raffinage en bewerken van tinafvallen verkregen, doet, zooals uit bijlage 8 blijkt, die kosten per pikol tin in 1903/1904 stijgen tot *f* 32.35$^{85}$ tegen een overeenkomstig cijfer van *f* 31.19 (verbeterde opgave) in 1902/1903. Volgens de verkooprekening heeft het in 1903 in Nederland geveilde Bankatin (250085.33 pikols) gemiddeld per pikol bruto opgebracht *f* 93.61 (in 1902 *f* 87.22), hetgeen dus een voordeelig verschil overlaat van *f* 61.25$^{52}$ per pikol, tegen *f* 56.02$^{6}$ (verbeterde opgave) over het voorafgaande veilings- en leveringsjaar. Voor het overige wordt voor de geldelijke uitkomsten over de werkjaren 1902/1903 en 1903/1904 verwezen naar bijlage 8 en de daaropgestelde aanteekeningen.

In 1903 werd te Muntok ten behoeve van particuliere tinnegieters 1.808 pikol tin op publieke veiling verkocht, wat *f* 159.75 of *f* 88.36 per pikol opbracht. Verschillende voorgenomen veilingen gingen wegens gebrek aan kooplustigen niet door.

*Steenkolenontginning nabij Sawah Loento (Ombilin-mijnen).* De productie bedroeg in 1903 201292 ton, waarvan 162736 ton gemengde kolen en 38556 ton gruis.

Verstrekt werden 190875 ton (zie bijlage 9), waarvan 154789 ton gemengde kolen en 36086 ton gruis.

In totaal werd aan particulieren verkocht 81061 ton, waarvan 1240 ton langs den spoorweg en het overige te Emmahaven.

De stoomvaart-maatschappijen „Nederland", „Rotterdamsche Lloyd" en „Koninklijke Paketvaart Maatschappij" namen aldaar in, respectievelijk 23578 (w. o. 874 ton gruis), 27364 en 24263 ton (w. o. 24134 ton gruis), terwijl aan andere schepen en particulieren te Emmahaven 4616 ton kolen (w. o. 359 ton gruis) werden verstrekt.

De veranderingen, welke de prijzen der kolen bij verstrekkingen aan andere diensten hebben ondergaan blijken uit bijlage 10, waarin de regularisatieprijzen der kolen zijn opgenomen.

De verstrekkingen vertegenwoordigen een totaal bedrag van

*f* 2381801.19, waarvan *f* 1426749.25 wegens verstrekkingen aan de verschillende takken van Gouvernementsdienst en *f* 955051.94 wegens verkoop aan particulieren.

Het totaal bedrag der verstrekkingen vermeerderd met *f* 63877.50, zijnde de waarde, die het restant kolen en gruis aan het einde van 1903 meer vertegenwoordigde dan aan het einde van het voorafgaande jaar, geeft aan het cijfer der inkomsten in 1903 van *f* 2445678.69.

Het totaal der uitgaven voor het winnen en vervoeren der kolen heeft bedragen *f* 2107028.90, waarvan wegens uitgaven der Directie te Padang *f* 20685.61, voor het transport langs den spoorweg *f* 533027.60, voor opslag in depôt en verladen der kolen te Emmahaven *f* 106354.50, voor vervoer door den Archipel *f* 328502.65$^5$, voor commissieloon aan agentschappen outsiders *f* 1482.31$^5$ en voor vergoeding aan den dienst der Staatsspoorwegen wegens rangeerdiensten en onderhoud der sporen ingevolge Gouvernements-besluit van 9 December 1896 N°. 1 *f* 17338.73.

Het overblijvende, zijnde *f* 1099637.49, betreffen de uitgaven voor de winning der kolen met inbegrip van *f* 16513.01$^5$ voor den boschaanplant.

Buiten bovengenoemde uitgaven voor de winning en het vervoer der kolen werd in 1903 nog voor werken van aanleg uitgegeven *f* 228360.35$^5$, waarmede het eindcijfer der aanlegrekening op ultimo 1902 van *f* 1720699.61 moet worden vermeerderd. Daar echter van bedoelde rekening op de winst- en verliesrekening *f* 94925.47 werd afgeschreven, stond de waarde van het kolenétablissement te Sawah Loento en het magazijn met kolenstort te Emmahaven op ultimo 1903 te boek voor *f* 1854134.49$^5$.

Het overschot der exploitatierekening bedroeg *f* 338649.79, waarvan na aftrek van het op de aanlegrekening afgeschreven bedrag als winst kan worden geboekt *f* 243724.32 of ruim 13% van het aanlegkapitaal.

De moeilijkheden, bij de tewerkstelling der arbeiders ondervonden, waren minder dan in het voorafgaande jaar. De sterkte der dwangarbeiders bleef dalen, doch kon hierin door aanvoer van contractanten worden voorzien.

Het aantal Javaansche contractanten vermeerderde van 1366 tot 2026 man. In den loop van het jaar kwamen 748 nieuwe contractanten aan, terwijl 68 man overleden en 20 wegens ongeschiktheid of om andere redenen naar Java werden teruggezonden.

Het bezwaar van het gebrek aan geoefende werkkrachten onder de contractanten verminderde met de langere tewerkstelling bij de ontginning.

Chineesche contractanten waren op het einde van het jaar niet meer bij de ontginning werkzaam.

De sterkte der dwangarbeiders ging terug van 1695 man in het begin van het jaar tot 1147 in September, doch steeg daarna wederom en was 1565 op het einde van het jaar.

De gemiddelde sterkte der vrije lieden was iets geringer dan in het voorafgaande jaar.

Ten laste der ontginning kwamen over het verslagjaar 325787 dagdiensten van vrije arbeiders, 325015 dagdiensten van contractanten en 318217 dagdiensten van dwangarbeiders of totaal 969019 dagdiensten. Hiermede werd verkregen eene productie van 201292 ton, zoodat de productie per dag en per hoofd heeft bedragen 207 kilogram tegen 190 kilogram in het voorafgaande jaar.

De verhooging van dit cijfer vindt ten deele hare oorzaak in de vermindering der moeilijkheden bij de tewerkstelling der contractkoelies ondervonden. De mijn bleef bovendien van meer belangrijke storingen in het bedrijf door mijnbranden enz. verschoond.

Het vervoer der kolen met behulp van electrische locomotieven werd uitgebreid tot in de mijn Doerian en geschiedt dit nu op deze wijze voor eene lengte van circa 1600 meter. De resultaten hiervan bleven gunstig.

Voor den afvoer van de kolen van de laag A werd in de tweede helft van het jaar in plaats van de tot nu toe voor den afvoer dienende remhellingen met dubbel spoor een proef genomen met afvoer door galerijen met enkel spoor, waarlangs met een lier, door gecomprimeerde lucht gedreven, het vervoer der wagens geschiedt. Naast de geringere kosten voor aanleg vereischt ook het onderhoud dezer galerijen minder

kosten, terwijl bovendien het transport op deze wijze minder werkkrachten vordert, daar een lier de kolen van meerdere werkplaatsen, op verschillend niveau gelegen, kan afvoeren wat bij remhellingen als regel niet het geval is.

Ten aanzien der ontginning en voorbereiding tot lateren afbouw kan het volgende worden medegedeeld.

De hoofdtransportgalerij op het niveau van + 274 Meter werd niet vooruit gedreven. De verbreeding der galerij voor de wisselplaats voor het transport werd over eene lengte van 85 Meter bemetseld. Voor het onderzoek naar de koollagen werden onderzoekingsgalerijen van uit deze galerij begonnen en wel twee galerijen naar links voor de opsporing der voortzetting van het gedeelte der laag A, dat tot op het niveau van + 300 Meter reeds is afgebouwd (mijn Loento III) en voorts twee galerijen naar rechts voor het onderzoek naar de ligging van het gedeelte der koollagen beoosten de transportgalerij, waar de voortzetting der koollagen, waarin vroeger de reeds afgebouwde mijn Loento I werd aangelegd, wordt verwacht.

De galerij op het niveau van + 345 Meter tot opening der koollagen beneden de afgesloten mijn Waringin II, bereikte de laag A op eene lengte van 654 Meter. Met de voorbereiding dezer laag werd daarop een begin gemaakt.

Op het niveau van + 365 Meter werd een dwarsgalerij begonnen die, op hetzelfde niveau als de reeds bestaande ingang der mijn aangelegd, zal dienen voor het electrisch transport. De galerij, die eene lengte van 120 Meter zal moeten hebben en geheel wordt bemetseld, bereikte eene lengte van 87 Meter op het einde van het jaar.

Tot de voorgenomen proef met inspoeling van grond kon nog niet worden overgegaan, in verband met de moeilijkheden aan den aanvoer van het daartoe benoodigde water verbonden. Door het metselen van een waterreservoir te Aier Karoeh van 200 $M^3$ inhoud en den aanleg van eene leiding daarheen, die het water neemt uit de hoofdleiding van de Soempahan, werd hierin voorloopig voorzien. De proef zal worden genomen in een, van de andere in afbouw zijnde velden geisoleerd gelegen gedeelte ten einde de andere werkzaamheden niet te bemoeilijken.

Van de verkregen productie van 201292 ton leverde de laag C 123399 en de laag A 77893 ton.

Op het einde van het jaar bedroeg de hoeveelheid kolen welke voor afbouw gereed was of door galerijen blootgelegd:

| | |
|---|---|
| in de mijn Doerian, laag C .................... | 1100000 ton; |
| in de mijn Doerian, laag A .................... | 240000 ton; |
| in de mijn Pandjang .......................... | 300000 ton; |
| of totaal .......... | 1640000 ton. |

In de mijn Doerian werd met het onderzoek der lagen naar het noorden boven het niveau van + 365 Meter voortgegaan. Bij de voorbereiding dezer laag bleek de helling naar het noorden te vermeerderen, waardoor de afbouwhoogte geringer wordt. De voorbereiding zal hier spoedig tot Soengei Doerian zijn gevorderd.

Evenals de laatste jaren waren ook nu de resultaten van de opening der laag A aldaar niet gunstig, daar op de lagere niveaux de ligging onregelmatig bleek te zijn. Op hooger niveau, boven dat van + 400 Meter, was de laag echter regelmatiger en minder door storingen doorsneden. Voor den afvoer dezer kolen werd een schacht van uit de laag C (niveau + 369 Meter) van 29 Meter aangelegd.

Een gedeelte der koollagen behoorende tot de vervallen mijn Loento III, dat echter vroeger niet werd afgebouwd, werd onderzocht en voor afbouw geschikt bevonden.

De aanplant van mijnhout om Sawah Loento werd geleidelijk uitgebreid. De aanplant staat gunstig en bleef de groei der boomen bevredigend.

## § 4. PARTICULIERE ONTGINNINGEN.

Zooals uit het overzicht in bijlage 11 blijkt, waren op ult. Juni 1904 van kracht 70 Gouvernements-mijnconcessiën, 24 niet het karakter van concessie dragende „vergunningen" tot winning in Gouvernementsgrond van delfstoffen, waarover volgens de Indische mijnwet de rechthebbende op den grond mag beschikken en 63 door of namens het Gouvernement goedgekeurde mijnconcessiën, verleend door In-

landsche vorsten, die hunne mijnrechten niet aan het Gouvernement hadden overgedragen.

Gedurende het tijdvak 1 Juli 1903 t/m 30 Juni 1904 vermeerderde het aantal Gouvernements-concessiën met 7, nl. met de petroleum-concessiën Mandala en Pakondang in de residentie Madoera, Toengkoel in de residentie Rembang en Dermo in de residentie Soerabaja, de ertsconcessiën Tegalredjo in de residentie Madioen en Sinaboean in het Gouvernement van Sumatra's Westkust benevens de steenkolen-concessie Boekit Soenoer in de residentie Benkoelen.

Intrekking van mijnconcessiën had niet plaats.

In genoemd tijdvak werden 7 nieuwe, niet het karakter van concessie dragende „vergunningen" verleend tot winning in domeingrond van delfstoffen, welke ter beschikking staan van den rechthebbende op den grond, t. w.:

1e. aan de Cultuurmaatschappij „Soewarna", voor de winning van kalksteen in de residentie Preanger-Regentschappen (Bt. 14 October 1903 no. 51);

2e. aan den Heer A. F. K. KIELGAST, voor de winning van jodium uit natuurlijke bronnen en van kalksteen in een terrein gelegen in de residentie Semarang (Bt. 23 Augustus 1903 no. 42);

3e. aan den Heer C. F. HOEDT, voor het winnen van tras in twee terreinen in de residentie Semarang (Bt. 21 Januari 1904 no. 59);

4e. aan den Heer F. J. GROOSS, tot het winnen van tras in een terrein in de residentie Semarang (Bt. 5 Maart 1904 no. 36);

5e. aan den Heer F. ELLINGER, tot het winnen van jodium uit een zoutwaterbron in de residentie Soerabaja (Bt. 15 Juli 1903 no. 34);

6e. aan den Heer E. K. A. TOLLENS, tot het winnen van marmer, kalksteen en trachiet in een terrein in de residentie Kediri (Bt. 10 Maart 1904 no. 29);

7e. aan den Heer G. F. LEIBBRANDT, tot het winnen van kalksteen in een terrein in de residentie Besoeki (Bt. 5 Maart 1904 no. 33).

Het aantal door Inlandsche vorsten verleende en door het Gouvernement goedgekeurde mijnconcessiën bleef stationnair, nl. 63. Welis-

waar vermeerderde het aantal met 8 doch van een zestal concessies werd door de concessionarissen afstand gedaan terwijl één concessie werd ingetrokken en één vervallen verklaard.

Goedgekeurd werden:

1°. De steenkolenconcessie Arang Batoe Kwaloe in het landschap Kwaloe der residentie Oostkust van Sumatra verleend aan den Heer C. A. HAGGENMACHER;

2°. de splitsing van de erstconcessie „Sambas Gold Mines" in het landschap Sambas der residentie Westerafdeeling van Borneo in drie gelijknamige concessiën, nl. „Sambas Gold Mines I", Sambas Gold Mines II en Sambas Gold Mines III, waarvan de eerste aan de Boedoek Mijnbouw Maatschappij en de tweede en derde aan de West-Borneo Goud Maatschappij toebehooren;

3°. de ertsconcessiën Sjan Than San I en Sjan Than San II in het landschap Sambas van hetzelfde gewest verleend aan de Delfstoffen en Landbouw Maatschappij „Singkawang" te Rotterdam;

4°. de petroleumconcessie „Mengkalo", in het landschap Sekadau, eveneens in de Westerafdeeling van Borneo, verleend aan de Handel- en Industrie Maatschappij „Wilhelmina" te Pontianak;

5°. de ertsconcessie „Sebalau", in het landschap Sambas van hetzelfde gewest, verleend aan de Mijnbouw Maatschappij „Sebalau" te Soerabaja;

6°. de petroleumconcessie „Moeara" in het landschap Koetei van de residentie Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo ,verleend aan de „Koninklijke".

Van de navolgende door Inlandsche Zelfbesturen verleende mijnconcessiën, werd door de concessionarissen afstand gedaan:

1°. van de door den Sultan van Langkat (res. Oostkust van Sumatra) aan de Sumatra Petroleum Company te Tandjong verleende en bij besluit van 15 Januari 1897 N° 5 goedgekeurde mijnconecssie „Boekit Tinggi";

2°. van de door den Sultan van Sambas (res. Westerafdeeling van Borneo) aan P. F. E. BLAVET, P. COLVIN, Mevr. W. A. HEIJDEMAN geb. JUT en Dr. J. A. KOCH verleende en bij de besluiten van

19 November 1900 nº 10 goedgekeurde ertsconcessiën: „Wilhelmina Gold Dredging Concessions" nºˢ. I, II, III en IV;

3ᵉ. van de door den Sultan van Sambas (res. Westerafdeeling van Borneo) aan de Exploratie- en Exploitatie Maatschappij „Batavia-Sambas" te Batavia verleende en bij besluit van 26 Februari 1903 nº 15 goedgekeurde ertsconcessie „Biroe".

Ingetrokken werd de door den Sultan van Koetei (res. Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo) verleende en bij besluit van 5 October 1893 nº 6 aan nu wijlen den Heer L. W. H. de Munnick Sr. verleende mijnconcessie „Melak" terwijl de door het Inlandsch Zelfbestuur van Goenoeng Taboer (res. Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo) aan J. H. Mentsen verleende en bij besluit van 31 December 1893 nº 16 goedgekeurde mijnconcessie „Charlotte" werd vervallen verklaard.

In het tijdvak 1 Juli 1903—30 Juni 1904 werden als niet voldoende aan de daarvoor gestelde vereischten afgewezen de navolgende aanvragen om mijnconcessie:

1ᵉ. van den Heer A. B. Hagen, tot mijnontginning in een terrein, gelegen in het district Poeloeng, afdeeling Ponorogo, res. Madioen, (Bt. 9 Juli 1903 nº 24), welke concessie (Tegalredjo) evenwel, nadat aan de vereischten was voldaan, sedert werd verleend;

2ᵉ. van Moesa Kaloekoe en nu wijlen Machmoed Kaloekoe, voor de winning van goud, zilver, enz. in twee terreinen in het district Telaga, afdeeling Gorontalo, res. Menado (Bt. van 5 Augustus 1903 nº 12);

3ᵉ. van de Directie der „Petroleum Maatschappij Sumatra-Palembang" voor de winning van petroleum, naphta enz. in 15 terreinen in de afdeeling Djambi, res. Palembang (Bt. van 24 Februari 1904 nº 19);

4ᵉ. van den vertegenwoordiger van de „Exploratie- en Mijnbouw-Maatschappij Gorontalo", voor de winning van goud, zilver, koper en lood in een terrein in de afdeeling Gorontalo, res. Menado (Bt. van 21 Mei 1904 nº 25);

5ᵉ. van den Heer H. W. Verloop, handelende ten deze voor 343 inlanders, voor de winning van steenkool, goud, zilver, koper en lood

in een terrein in de districten Bone en Kabila, afdeeling Gorontalo, res. Menado (Bt. van 21 Mei 1904 n° 25);

6e. van den Heer H. W. Verloop, handelende ten deze voor 43 inlanders, voor de winning van steenkool, goud, zilver, koper en lood in een terrein in het district Tapa, afdeeling Gorontalo, res. Menado (Bt. 21 Mei 1904 n° 24).

Verder werden afgewezen de volgende aanvragen om vergunning tot winning in domeingrond van delfstoffen, waarover volgens de Indische Mijnwet de rechthebbende op den grond mag beschikken:

1e. van den Heer G. L. Apcar, voor kalksteen in een terrein in de residentie Kediri (Bt. 25 Augustus 1903 n° 26);

2e. van den Heer H. W. L. Couperus, voor marmer in een terrein in de Padangsche Bovenlanden (Bt. 25 Augustus 1903 n° 26);

3e. van Mr. C. H. van Delden, voor kalk en kiezelsteen in een terrein in de residentie Kediri (Bt. 10 December 1903 n° 3);

4e. van den Heer F. Ellinger, voor zwavel in de residentie Pasoeroean (Bt. 17 December 1903 n° 10);

5e. van de Heeren F. J. Azon Jacometti c. s., voor kalksteen in een terrein in de Preanger-Regentschappen (Bt. 26 April 1904 n° 9);

6e. van de Heeren W. F. A. Loonen en C. W. Th. Dieckhaus voor zwavel in een terrein in de Preanger-Regentschappen (Bt. 7 Juni 1904 n° 42);

7e. van den Heer L. Ch. G. Mathieu, voor de winning van kaolin in een terrein in het Gouvernement Sumatra's Westkust (Bt. 5 Juni 1903 n° 26).

Op ultimo Juni 1904 waren de navolgende aanvragen om concessie tot mijnonginning nog in behandeling:

1e. van den Heer Ch. G. Kan, voor winning van mangaan- en andere ertsen in de Preanger-Regentschappen;

2e. van de Dordtsche Petroleum Maatschappij voor de winning van petroleum enz. in de residentie Semarang (concessie Tjiploek);

3e. van de Exploratie- en Exploitatie Maatschappij Banjoemas-Preanger, voor de winning van magneetijzerzand in de residentie Banjoemas;

4e. van den Heer H. P. J. Schuuring voor de winning van goud enz. in de afdeeling Tanah Datar der Padangsche Bovenlanden;

5e. van de Mijnbouw Maatschappij „Rau", voor goudwinning in de Padangsche Bovenlanden;

6e. van de Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot Exploitatie van Petroleumbronnen in Nederlandsch-Indië, voor de winning van petroleum enz. in 2 terreinen in het Gouvernement van Atjeh en Onderhoorigheden;

7e. van de Landak Mijn- en Landbouw Maatschappij, voor goudwinning in de Westerafdeeling van Borneo;

8e. van de Wed. J. W. P. Baud, geb. Steenstr Toussaint, voor de winning van steenkolen bij Pengaron, in de Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo;

9e. van de Handel- en Mijnbouw Maatschappij „Loë Katjang", voor de winning van steenkolen in een terrein in hetzelfde gewest;

10e. van den Heer B. J. W. E. Broers, voor kolenontginning in de Tanah-boemboelanden in hetzelfde gewest;

11e. van het Exploratie Syndicaat „Pagoeat", voor de winning van goud in de residentie Menado.

Mede bleven op ultimo Juni 1904 nog in behandeling de navolgende aanvragen om vergunning tot winning in domeingrond van delfstoffen, waarover volgens de Indische Mijnwet de rechthebbende op den grond mag beschikken:

1e. van den Heer K. Ellinger, voor de winning van jodium in de afdeeling Lamongan der residentie Soerabaja;

2e. van de Heeren H. H. Borel en L. J. R. van Alphen, ieder voor de winning van kalksteen en cement in de residentie Semarang;

3e. van Mr. C. L. van Delden, voor de winning van kaolin enz. in de residentie Kediri;

4e. van den Heer J. A. Harten, voor de winning van kalksteen in de residentie Madoera;

5e. van Dr. Oosterbaan, voor de winning van zwavel in de residentiën Pekalongan en Bagelen;

6e. van de Naamlooze Vennootschap „Marmerkalkbranderij Gamping Wadjak", voorheen van Apcar en Co., voor tras in Kediri;

7e. van Raden Tirto Adi Winoto c. s., voor marmer en lei in Banjoemas.

Ten opzichte der in bijlage 11 vermelde, op ultimo Juni 1904 van kracht zijnde mijnconcessiën worden hier nadere bijzonderheden opgenomen.

*Tin.* De particuliere ontginningen van tinertsafzettingen door Europeanen in Nederlandsch-Indië bleven zich bepalen tot die der Billiton-Maatschappij krachtens Gouvernementsconcessie en die der Singkep-Tin-Maatschappij krachtens concessie van het Inlandsch bestuur van Lingga-Riouw.

Gedurende het op ultimo April geeindigde boekjaar 1903/1904 is op Billiton ingeleverd 64266 pikol tin (zoogenaamde „administratieve productie"), waarvan 15968 pikol tin in den vorm van erts, hetwelk ter verwerking naar Singapore is gezonden, welke hoeveelheden in het boekjaar 1902/1903 respectievelijk hadden bedragen 76234 en 19633 pikol. De hoeveelheid tin, bij de sluiting van het boekjaar reeds verkregen of nog te verkrijgen uit het in dat boekjaar gewonnen erts (zoogenaamde „werkelijke productie"), bedroeg 69570 pikol (70768 in 1902/1903). Zij werd verkregen (volgens de gemiddelde presente sterkte) door 7775 bij de mijnploegen ingedeelde mijnwerkers en gemiddeld 1531 niet tot de ploegen behoorende, zoogenaamde „werkzoekenden" (in 1902/1903 respectievelijk 7207 en 1532 man).

Aan tinbetaling en toeslag genoten de ingedeelde mijnwerkers per hoofd *f* 250.— tegen *f* 265.— in 1902/1903. Het door de mijnwerkers ingeleverde tin is met hen verrekend gemiddeld tegen *f* 28.63 de pikol (in 1902/1903 *f* 27.—).

Van het product der met gunstig gevolg weder ter hand genomen wolframtinertsaderontginning bleef aan het einde van het boekjaar nog in voorrad een restant van 192.25 pikol gemengd erts en 52 pikol wolframiet. De handscheiding, die op dit materiaal wordt toegepast, blijft goed voldoen.

Het Billiton-tin, met uitzondering van de te Singapore te gelde gemaakte partijen, verkregen uit het derwaarts verzonden erts, is, zooals gewoonlijk, te Batavia bij maandelijksche inschrijvingen verkocht.

Voor den verkoop was beschikbaar 60384 pikol, die bij de 12 inschrijvingen achtereenvolgens gemiddeld *f* 95.36, *f* 85.93, *f* 85.88, *f* 85.89, *f* 84.58, *f* 79.89, *f* 83.36, *f* 83.48, *f* 93.07, *f* 87.73, *f* 86.22 en *f* 89.84, of in doorslag *f* 86.77 per pikol opbrachten, tegen *f* 87.02 over 1902/1903. Voor het te Singapore verhandelde tin ad 16302 Javapikol werd per pikol gemiddeld *f* 89.84 in zesmaandszichtswissels op Amsterdam ontvangen, van welk bedrag het uitvoerrecht van *f* 2.16 per pikol en 1½% à 2% voor den wissel dient te worden afgetrokken als men eene vergelijking met de Bataviamarkt wil maken.

Omtrent de door de maatschappij over 1903/1904 gemaakte winst waren bij het afsluiten van dit verslag nog geen cijfers gepubliceerd.

Door de Singkep Maatschappij werd gedurende het boekjaar 1 Juli 1902—30 Juni 1903 7254 pikol tin geproduceerd tegen 9978 pikol in 1901/1902.

Het resultaat van de mijnontginningen bleef verre beneden de verwachting hetgeen voornamelijk moet worden toegeschreven aan de abnormale weersgesteldheid en de daardoor veroorzaakte ongunstige gezondheidstoestand van het werkvolk. Verder bleek de verrekening van het product met de arbeiders in het jaar 1901/1902 door den destijds te Singkep verblijvenden w^d^ Directeur ingevoerd, ontmoedigend te werken op het werkvolk.

De gemiddelde sterkte aan eigenlijk werkvolk (Chineezen) bedroeg 1738 man, waarvan 1468 man in de mijnen werkten. In 1901/1902 bedroegen deze cijfers respectievelijk 1734 en 1505. Het overig personeel bestaat uit 14 geëmployeerden en 14 ambachtslieden. Verder waren er 268 Maleiers werkzaam en eenige Bengaleezen.

De tinbetaling bedroeg $ 34.40 per pikol en per man terwijl het product te Singapore verkocht werd voor $ 85.07 per pikol-Straits van 60.47 KG. De totaal opbrengst bedroeg *f* 499337.63 tegen *f* 757378.84 ten vorigen jare.

De winst- en verliesrekening der Maatschappij wees over 1902/1903 een voordeelig saldo aan van *f* 270800.— tegen *f* 283291. 42[5] in het vorig jaar.

*Steen- en bruinkolen.* Het aantal der voor kolenwinning in concessie afgestane mijnvelden vermeerderde gedurende het tijdvak 1 Juli 1903 —ultimo Juni 1904 met twee, t. w. de concessie „Arang Batoe Kwaloe" in de residentie Sumatra's Oostkust en „Boekit Soenoer" in de residentie Benkoelen. Daarentegen werd de concessie „Melak", waarbij de kolenwinning echter slechts bijzaak was, ingetrokken, waardoor dus het aantal van voormelde concessies op ultimo Juni 1904 16 bedroeg, waaronder er 14 zijn, waar steen- of bruinkolen alleen of met andere mineralen het hoofddoel der exploitatie vormen. Deze laatsten zijn de concessiën Bajah I (Bantam), Sedan (Rembang), Bahangau (Palembang), Poeloe Laoet en Poeloe Nangka (Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo), en Boekit Soenoer (Benkoelen) in rechtstreeks bestuurd gebied gelegen en Nanggoelan (Djokjakarta), Tjinako (Indragiri), zoomede Louise, Mathilde, Nonny, Poeloe Miang en de concessie der Oost-Borneo-Maatschappij (alle vijf in Koetei) en Arang-Batoe-Kwaloe (Sumatra's Oostkust) in landschappen met Inlandsch zelfbestuur.

De twee kolenconcessies, waarvoor kolenwinning geen hoofddoel is, zijn Loemar (Westerafdeeling van Borneo) en Goenoeng Lawak (Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo).

Productie van steenkolen had slechts plaats op de concessiën Banhangau (332 ton tegen 252 in 1902), Poeloe Nangka (2749 ton tegen 5531 in 1902), Mahakam der Oost-Borneo-Maatschappij (5115 ton tegen 2693 in 1902) en Louise, Mathilde en Nonny (te zamen 760 ton tegen 2355 in 1902). Van de concessie Poeloe Laut werd nog geen productie verkregen aangezien in het verslagjaar slechts de voorbereidende werkzaamheden met kracht werden aangevat. Met de exploitatie zelve zou in 1904 worden aangevangen.

*Petroleum.* Op Java en Madoera waren op ultimo Juni 1904 36 petroleumconcessies van kracht tegen 32 op den overeenkomstigen

datum van 1903, welke vermeerdering een gevolg is van de uitgifte der concessiën Mandala (Madoera), Pakondang (Madoera), Toengkoel (Rembang) en Dermo (Soerabaja).

Ook gedurende het jaar 1903 werd op de concessie terreinen Kaliwarno, Dadoengan en Telogo Tandjoeng niet gewerkt terwijl op 18 aan de Dordtsche Petroleum Maatschappij in de residentie Madoera toebehoorende concessies hoofdzakeljk slechts opsporingswerkzaamheden werden verricht. De concessie Klantoeng Sodjomerto leverde 1.432.021 liter ruwe petroleum, terwijl de in handen der Dordtsche Petroleum Maatschappij zijnde concessieterreinen Panolan, Djepon, Djabakota, de Twaalf Dessa's, Lidahkoelon, Metatoe en Geger te zamen ongeveer 69.000.000 liter ruwe petroleum produceerden, welke ruwe olie met de 35.405.100 liters op het concessieterrein Tinawoen in Rembang voortgebracht, werden verwerkt in de raffinaderijen der „Dordtsche" tot lichtpetroleum, gasoline, smeerolie, asphalt, lucigeenolie, petroleumresidu, paraffine en kaarsen.

De concessie Goenoeng-Sari, omvattende het particuliere land van dien naam in de residentie Soerabaja, produceerde 407690 liters ruwe petroleum.

Van de petroleumconcessiën in de Buitenbezittingen, welker aantal in het behandelde tijdvak met 3 vermeerderde (Mengkalo en Sebalau in de Westerafdeeling van Borneo en Moeara in de Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo), terwijl van de concessie Biroe in de Westerafdeeling van Borneo, als zijnde geen loonende exploitatie meer te verwachten, door den houder werd afstand gedaan en de concessie Melak door het Inlandsche Zelfbestuur van Koetei werd ingetrokken, steeg het aantal van 20 tot 21. Hieronder zijn echter twee (Loemar en Sebalau in de Westerafdeeling van Borneo), waarvan de winning van petroleum als bijzaak is te beschouwen. De concessiën Aroebaai, Boekit Mas, Poeloe Koempei en Tandjong Bringin (allen in Langkat), leverden geen of nog geen petroleum op, hoewel op sommige terreinen wel geboord is.

De concessie Moeara Enim (Palembang), leverde 132.166.067 liter ruwe petroleum op waaruit na verwerking in de raffinaderij te Pladjoe

werden verkregen 66.234.152 liter lichtpetroleum, 16.984.894 liter lichtbenzine, 13.574.010 liter petroleum residu en 400.000 KG. asphalt. Ook het product van de andere concessiën der Moeara Enim Maatschappij, nl. 1.447.375 liter ruwe petroleum van de concessie Babat en 2.097.237 liter van Bandjarsarie werden te Pladjoe verwerkt. Voor de petroleummaatschappij „Sumatra-Palembang" werden door de „Koninklijke" verwerkt 55.428.814 liter ruwe olie terwijl voor de Nederlandsch-Indische Exploratie Maatschappij te Bajoeng Lentjir werden geraffineerd 13.618.000 liter, makende een totaal van 69.046.814 liter te Bajoeng Lentjir geraffineerde ruwe petroleum.

De uit het terrein der concessie „Peureula" (Atjeh) verkregen ruwe petroleum, ongeveer 20.7 millioen liter per maand, werd evenals in vorige jaren door eene buisleiding naar de raffinaderij der „Koninklijke" te Pangkalan Brandan gepompt, waar ook de olie van de aan dezelfde maatschappij behoorende, gewoonlijk met den naam Telaga-Said aangeduide concessie (Langkat) werd verwerkt. Verder werd ook in het verslagjaar met tankstoomers eene hoeveelheid ruwe olie van Koetei ter verwerking aangevoerd. De productie bedroeg in verslagjaar 4149779 units lichtpetroleum tegen 3531148 in 1902. Verder werden aan benzine en gasoline naar het buitenland verscheept respectievelijk 7575234 en 33214 liter. Ongeveer $^{9}/_{10}$ der geproduceerde benzine werd evenwel als brandstof gebezigd in de fabriek. Het residu werd bijna uitsluitend voor dit doel gebruikt en alleen afgestaan aan eenige recherche-vaartuigen in de Atjehsche wateren. Van de concessie Boeloe Telang (Langkat) werden in de raffinaderij te Rantau Pandjang 1508461 units geraffineerde petroleum verkregen tegen 1160986 in 1902. Het product wordt hoofdzakelijk aan de markt gebracht te Pinang, Singapore, Bangkok, op Java en in China.

Van de in Koetei gelegen concessievelden Louise, Mathilde en Nonny verkreeg de Nederlandsch-Indische Industrie- en Handelmaatschappij een totaal aan verschillende producten van 105102 ton. Met de exploitatie werd geregeld voortgegaan doch aan de hoog gespannen verwachtingen omtrent de olieproductie werd niet geheel voldaan. De gewonnen olie was voor een groot gedeelte alleen geschikt voor de

winning van de minderwaardige „liquid fuel". Het product wordt verwerkt in de raffinaderij te Balikpapan, die, hoewel dag en nacht doorwerkende, het product (4000 ton per week alleen van het terrein te Sanga-Sanga) ter nauwernood kan verwerken. Het plan bestaat dan ook de raffinaderij dit jaar aanzienlijk uit te breiden en daarnevens een zwavelzuurfabriek op te richten.

De exploitatie van het terrein der aan de „Koninklijke" toebehoorende concessie Poeloe Miang, werd voorloopig gestaakt, doch op de concessie Moeara krachtig voortgezet.

*Goud en zilver.* Het aantal mijnconcessies, welke de winning van goud als hoofddoel hebben, steeg van 57 tot 58 (waarvan 57 in de Buitenbezittingen en 1 op Java). Daarvan waren op ultimo 1903 slechts 9 in exploitatie terwijl bovendien in enkele van de 23 Melawirivier-concessiën op zeer kleine schaal werd gewerkt. Terwijl enkele der concessies nog in het stadium van voorbereiding waren (Boekit Pondok, Soemalata II e. a.) moesten de meesten wegens gebrek aan werkkapitaal de werkzaamheden staken.

Van de 9 in exploitatie zijnde concessiën verdient in de eerste plaats vermelding de concessie Lebong Donok, alwaar door de Mijnbouw Maatschappij Redjang Lebong krachtig werd doorgewerkt. Aan edel metaal werd maandelijks geproduceerd een bedrag van ongeveer *f* 130.000, waartegenover een bedrag stond van ongeveer *f* 50.000 aan uitgaven. De gezondheidstoestand en de weersgesteldheid waren in het afgeloopen jaar normaal.

De exploitatie van de concessie Lebong Soelit werd door de mijnbouw-maatschappij Ketahoen (Benkoelen met kracht ter hand genomen. Nadere bijzondeheden werden evenwel niet verstrekt. Ook ten opzichte van de exploitatie van de concessie Kahajan (Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo) ontbreken deze. De Mijnbouw-maatschappij Soemalata (Menado) zette den diepbouw op hare terreinen voort, aanvankelijk met goede vooruitzichten. Een reserve stoommachine is besteld om bij mogelijk te kort aan waterkracht de werkzaamheden met stoom op denzelfden voet te kunnen

voortzetten. Hoewel de gezondheidstoestand gedurende het verslagjaar goed was te noemen, deden zich echter meermalen gevallen van buikziekten voor, waardoor ook meerdere Europeesche employés tijdelijk geëvacueerd moesten worden. De concessie Totok was gedurende het geheele verslagjaar in volle exploitatie. Het ertstransport van Haies naar de waschinstallatie en den molen nabij de Totok-rivier geschiedde niet meer per remhelling doch per telefer. De gezondheidstoestand der werklieden was gunstig. Op de concessie Paleleh werden door de obligatiehouders der Nederlandsch-Indische Mijnbouw-Maatschappij de werkzaamheden op betrekkelijk kleine schaal voortgezet. De totale hoeveelheid erts, die verstampt werd, bedroeg 20522 ton met een gemiddeld goudgehalte van 14.6 gram. Geen nieuwe machinerien werden opgesteld.

De concessie Loemar kon met het geproduceerde goud hare onkosten dekken. Een voordeelige exploitatie werd in het laatste kwartaal van het verslagjaar door de Boedoek-Maatschappij aangevangen.

*Andere delfstoffen* maakten het hoofddoel der ontginning uit bij 8 concessiën, alzoo één (de vervallen verklaarde concessie Charlotte) minder dan in het vorig jaar. Productie had slechts plaats op de bruinsteen-concessiën Kliripan en Penggoeng (Djokjakarta), die 350 ton manggaanerts opleverden. Op de overige concessies, nl. Genoek Watoe (jodium), Goenoeng Woengkal (zandsteen), Wadjak (marmer), Boekal (koper), Goenoeng Lamak (diamant) en de terreinen der Batjan-Exploratie-Maatschappij, werd niet gewerkt.

*Vergunningen* tot winning in domeingrond van delfstoffen, waarover volgens de Indische mijnwet, de rechthebbende op den grond mag beschikken.

Daarvan waren er ultimo Juni 1904 24 van kracht tegen 17 op ultimo Juni 1903, waarvan slechts 1 op de Buitenbezittingen. Acht strekten tot het winnen van kalksteen, 1 van zandsteen, 1 van natuurlijk koolzuurgas, 4 van tras, 8 van jodium, 1 van marmer en 1 van porceleinaarde.

De productie was slechts van beteekenis op de terreinen van de cultuur-maatschappij „Soewarna" (Preanger-Regentschappen) die 554 kubieke meter kalk produceerde, van de Moeria Tras Exploitatie Maatschappij (Semarang), met 3000 ton tras, van den Heer F. A. Ch. van den Broek d'Obrenan (Semarang), met 10977 pikol kalksteen, van den Heer O. G. A. Aspeling (Soerabaja) met 2400 kilo joodkoper, van de Naamlooze Vennootschap „Exploitatie Maatschappij Banjoe-Oerip" (Soerabaja), met 2500 kilo joodkoper, van de Nederlandsch-Indische fabrieken van bouwmaterialen Gembong en Bentir (Pasoeroean), met 768 stapelmeter kalksteen en van den Heer P. M. C. F. van Vliet (Kedoe), met 1200 pikol kalk.

Op de overige vergunningsterreinen werd niet geexploiteerd of was de productie van dien aard, dat zij geen vermelding verdient.

## § 5. INLANDSCHE ONTGINNINGEN.

Aan de voor de samenstelling dezer paragraaf gediend hebbende gewestelijke bijdragen wordt het volgende ontleend.

In het gouvernement van Sumatra's Westkust bleef de goudwinning van weinig beteekenis. Tinwasscherijen worden aangetroffen in het landschap III Kota Sibalimbing (Boven Kampar). Het daar verkregen erts wordt van 's Landswege opgekocht ter aanmoediging van dien tak van nijverheid.

De in de residentie Riouw en Onderhoorigheden door een der Rijksgrooten met chineesch kapitaal gedreven tinontginning produceerde in het verslagjaar 739½ pikol tegen 261 pikol in 1902, welk erts te Singapore tegen $ 52.40 de pikol werd verkocht. Het laat zich aanzien, dat de mijn spoedig uitgeput zal raken.

Van de opbrengst der voor Inlandsche rekening in het landschap Salimbau en in de Embaustreek (afd. Sintang, residentie Westerafdeeling van Borneo) gedreven wordende kolendelving werden ten behoeve van het Gouvernement ingekocht ongeveer 485 ton. Bovendien werden nog kolen verkocht aan particuliere stoombooten, doch in onbeteekenende hoeveelheid.

De Inlandsche en Chineesche goudgraverijen en wasscherijen in de afdeeling Sambas zouden in 1903 hebben opgeleverd 717¼ thail van ongeveer 54 gram (tegen 781½ thail in 1902), welke hoeveelheid gewonnen werd door 497 personen, meerendeels Chineezen. De oorzaak van den achteruitgang moet gezocht worden in het steeds minder worden der ontginbare gronden, ook omdat op de uitgegeven mijnconcessiën geen nieuwe goudgraverijen worden toegelaten. Verder kunnen de Chineezen thans meer geld verdienen bij de gambier- en pepercultuur en bij de Europeesche mijnbouw-maatschappijen dan hun eigen goudwasscherijen hun opleverden.

Verder produceerden in dit gewest Mampawa 15, Mandar 5, Landak 68, Tajan 20½, Sanggau en Sekadau 80 en Sintang 100 thail. De prijzen van het goud wisselden van *f* 66 tot *f* 80 per thail.

De pachtschat der goudgraverijen (Staatsblad 1862 nº 134) bracht in de onderafdeeling Lara en Loemar *f* 1032 en in de onderafdeeling Singkawang slechts *f* 780 op.

De opbrengst der diamantwinning in de afdeeling Landak zou volgens schatting in 1903 hebben bedragen 602 karaat tegen 855 karaat in 1902.

Door den gestaakten invoer van Kaapsche diamanten, als gevolg waarvan de beide diamantslijperijen ter afdeelingshoofdplaats Martapoera (Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo) stilstonden, hielden de diamantslijpers zich evenals het vorig jaar meer en meer bezig met het graven naar diamanten. Door de overvloedige regens hadden de diamantgravers veel te kampen met het grondwater. Over het algemeen was de arbeid loonend en leverde voor velen een voldoend middel van bestaan op.

Het wasschen van goud geschiedt in den bovenloop der Riam Kiwa en Riam Kanan-riveren, in de goudgraverijen te Tjempaka en in de districten Pleihari en Maloeka der onderafdeeling Tanah-Laut, waar het recht om goud te wasschen verpacht is. De vele regens in het verslagjaar stelden de goudzoekers in staat tot uitoefening van hun bedrijf gedurende het geheele jaar, waardoor de uitkomsten bevredigend geacht werden. De pachter te Pleihari verkocht 352 licenties.

Voor de pacht van het recht tot uitgifte dier licenties werd *f* 55 's maands betaald.

Door de Inlandsche bevolking der afdeelingen Doesoenlanden en Martapoera werd een vrij belangrijke hoeveelheid bruikbare steenkolen gewonnen.

Het delven van steenkolen levert voor de bevolking der districten Riam Kiwa en Riam Kanan en een gedeelte van het district Martapoera een zeer gewild middel van bestaan op.

In de zelfbesturende landschappen der onderafdeeling Beraoe werden in het verslagjaar weder steenkolen van goede kwaliteit gewonnen tot een hoeveelheid van 2865 ton, die plaatselijk gesleten werden aan de stoomschepen der Koninklijke Paketvaart Maatschappij, aan H$^r$. M$^e$. opnemingsvaartuig „Macassar" en aan het Gouvernements stoomjacht „Sophia". Een enkele maal werd ook een lading van 500 ton door de Paketvaart uitgevoerd en er bestaat uitzicht, dat deze uitvoer zal worden voortgezet. De kolen worden tot nu toe eenvoudig aan de oppervlakte weggehaald en aan de opkoopers, een paar Landsgrooten, afgeleverd tegen een vaste som per ton, die op hun beurt de kolen tegen een prijs van *f* 7 à *f* 8.50 aan boord van de schepen leverden.

In het landschap Koetei werden op dezelfde wijze goede kolen gewonnen in een paar zijrivieren van de Mahakam; het product strekte slechts tot gebruik van de stoomvaartuigen van den Sultan van Koetei en voor andere particuliere doeleinden.

In de residentie Menado werd door de Inlandsche bevolking van het landschap Bolaäng Mongondou, gelegen tusschen de Minahassa en de afdeeling Gorontalo, goud gewonnen. Een degelijk wasscher zou hier van *f* 5 tot *f* 10 daags kunnen verdienen. Andere cijfers ontbreken; ook omtrent de andere gedeelten van dit gewest, waar de Inlandsche goudwasscherijen echter van zeer weinig beteekenis waren.

## § 6. VERGUNNINGEN TOT MIJNBOUWKUNDIGE OPSPORINGEN.

Bijlage 12 bevat een statistiek betreffende de van 1 Juni 1903 tot ultimo Mei 1904 van kracht gebleven en verleende vergunningen tot

mijnbouwkundig onderzoek. Terwijl in 1900, 1901 en 1902 respectievelijk 1801, 1508 en 1198 aanvragen om dergelijke vergunningen inkwamen, werden er in 1903 2832 ingediend.

Zooals kan blijken uit de hieronder volgende mededeelingen waren de resultaten met de onderzoekingen in 1903 verkregen van niet veel beteekenis. Ook in het verslagjaar keerde het vertrouwen van de geldmarkt in mijnbouwzaken nog niet terug en hadden als gevolg daarvan de meeste vergunninghouders te kampen met gebrek aan kapitaal.

*Bantam.* De onderzoekingen der Wijnkoops-Exploratie Maatschappij bleven ook in het verslagjaar zonder resultaat.

*Batavia.* Op eenige in de afdeeling Krawang gelegen terreinen heeft men teekenen van het voorkomen van petroleum aangetroffen. De onderzoekingen worden door den Heer F. Graf Berchtold voortgezet.

*Preanger-Regentschappen.* De opsporingen hadden geen noemenswaardig resultaat.

*Pekalongan.* Geen ernstige onderzoekingen werden gedaan.

*Semarang.* De gunstige resultaten van de ingestelde onderzoekingen op het vergunningsterrein in de desa Tjiploek, district Selakaton gaven der Dordtsche Petroleum Maatschappij aanleiding een aanvraag om concessie in te dienen, welke aanvraag nog in behandeling is.

*Rembang.* Het door de Dordtsche Petroleum Maatschappij in het district Ngawen aantal geboorde putten werd op 21 gebracht. Omtrent het resultaat werden geen berichten ontvangen.

In de overige vergunningsterreinen hadden geen ernstige onderzoekingen plaats.

*Soerabaja.* De opsporingen hadden geen gunstig resultaat.

*Madoera.* Door de Dordtsche Petroleum Maatschappij werd voortgegaan boringen te verrichten op hare vergunningsterreinen. In het terrein Mandala, afdeeling Soemenep, werd olie aangeboord en gaf zulks aanleiding de concessie Mandala aan te vragen, welke sedert verleend werd.

In de desa Konang, afdeeling Bangkalan werd een reservoir van brandbaar gas aangeboord, welk gas tot het stoken van een stoomketel werd benut.

De andere verrichte diepboringen in dit gewest hadden geen resultaat.

*Sumatra's Westkust.* De resultaten van de onderzoekingen door de mijnbouw-maatschappijen Tambang Sibonak, Sinaboean en Rau ingesteld op hare vergunningsterreinen, gaf deze maatschappijen aanleiding tot een aanvraag om concessie. Aan de beide eerste maatschappijen werd de gevraagde concessie verleend, terwijl die van de Mijnbouwmaatschappij Rau nog in behandeling bleef.

Overigens hadden geen ernstig gemeende opsporingen plaats.

*Palembang.* Het in de afdeeling Iliran en Banjoeasin gelegen vergunningsterrein der maatschappij „Iliran" werd verlaten; alle bouwmaterialen werden naar Bajoeng Lentjir getransporteerd. Overigens werd omtrent de uitkomsten van onderzoekingen op vergunningsterreinen niets vernomen.

*Oostkust van Sumatra.* De op het vergunningsterrein van den Heer E. Heins in het landschap Kwaloe, afdeeling Asahan, bij het onderzoek verkregen resultaten, gaven aanleiding met den Vorst van Kwaloe een overeenkomst tot winning van steenkolen te sluiten. De goedkeuring der Regeering van deze, op naam van den Heer Haggenmacher staande concessie is bereids verleend.

*Atjeh en Onderhoorigheden.* De boringen verricht in het vergunningsterrein van de Deli Maatschappij, gelegen in het landschap Tjoenda, onderafdeeling Lhō' Seumawè, leverden nog geen loonend

resultaat op. Deze boringen hadden plaats onder leiding van personeel van de „Koninklijke".

In Kroeëng Barèë vorderde de in 1902 aangevangen boring tot een diepte van 1000 voet doch steeds zonder resultaat.

De hooge verwachtingen, die men van den olierijkdom van het landschap Peutòë koesterde, werden niet verwezenlijkt.

In verschillende landschappen van de onderafdeeling Idi werd door de „Koninklijke" een aanvang gemaakt met het mijnbouwkundig onderzoek.

*Riouw en Onderhoorigheden.* In Reteh (afdeeling Indragiri) werden op de terreinen der Heeren Jhr. van der Does de Bije en Loriaux en der dames van der Does de Bije nog eenige onderzoekingen gedaan.

De hoeveelheid en qualiteit van de steenkool, gevonden op de terreinen der eerstgenoemde personen, belooft een exploitatie loonende te doen zijn. De betreffende vergunningen tot opsporingen werden onlangs vernieuwd.

*Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo.* De mijnbouwkundige opsporingen door de „Koninklijke" verricht op hare eigene vergunningsterreinen, zoomede voor andere houders van vergunningen in de landschappen Koetei, Berouw en Boeloengan werden in het verslagjaar voortgezet, hier en daar met succes. Nadat reeds vroeger bij boringen op het tot het rijk van Boeloengan behoorende eiland Tarakan het werk moest gestaakt worden door het in brand geraken van de zich ontwikkelende gassen werd den 17$^{en}$ October van het verslagjaar olie aangeboord. Een paar dagen later ontwikkelde zich evenwel uit het boorgat een zoodanige stroom van zand, gas, water en olie, dat de boorpijpen ontzet geraakten en het werk wederom moest gestaakt worden. Eene boring daarna op een andere plaats in de onmiddellijke nabijheid uitgevoerd leverde een zeer gunstig resultaat.

*Menado.* Van de vroeger in de afdeeling Gorontalo verleende vergunningen werd nog slechts door een tweetal ondernemingen gebruik gemaakt. De werkzaamheden van het Exploratie Syndicaat „Pagoeat"

in het district Pagoeat bepaalden zich gedurende het jaar 1903 tot het onderzoek naar alluviaal goud in het stroomgebied der Marisa-rivier. De uitkomsten werden, ook door een uit Europa gezonden deskundige, bevredigend genoeg geacht om voor deze terreinen tot het aanvragen van concessie over te gaan, welke concessieaanvraag nog in behandeling is. Voor het onderzoek was van Gouvernementswege de beschikking verleend over boormateriaal van Banka.

De mijnbouwmaatschappij „Kwandang-Soemalata" zette hare onderzoekingen voornamelijk naar de uitgestrektheid en de waarde van de Veta-nueva-ader met kracht voort en, naar gemeld wordt, met zeer bevredigend resultaat. Twee aangelegde schachten hebben thans respectievelijk 42 en 32 M. diepte bereikt. Van uit de eerste schacht, aangelegd op het punt waar het uitgaande zich het best voordeed, is de ader door een dwarsgalerij aangehouwen en van hieruit over ongeveer 104 M. in Noordwestelijke richting strijkend gevolgd, waarbij de dikte van 17 tot 21 cM. en het gehalte 23 tot 43 gram goud per ton werd bevonden. Op omstreeks 40 M. diepte heeft de put zelf de ader getroffen, welke van hieruit reeds over 25 M. lengte is gevolgd met een dikte varieerend tusschen 5 en 91 cM. en een gehalte van 35 tot 94 gram per ton. De tweede schacht heeft de ader op het 20 M. niveau getroffen en is met de hoogerbedoelde galerij en dus ook met de eerste schacht in verbinding gebracht.

Overigens werden in dit gewest geen noemenswaardige onderzoekingen ingesteld.

De in vorengenoemde of andere gewesten nog verder ingestelde mijnbouwkundige onderzoekingen waren van geringe beteekenis en hadden bijna uitsluitend ten doel om door een begin van opsporing, de intrekking der vergunning te voorkomen.

---

# BIJLAGEN.

BIJLAGE 1.

# OPGAVE VAN HET ADMINISTRATIEF EN TECHNISCH PERSONEEL

ADMINISTRATIEF

*Departement van Onderwijs,*

Directeur: Mr. J. H. ABENDANON (3 Maart 1900).

*Afdeeling*

Tweede commies:

Controleur bij het Binnenlandsch Bestuur op de bezittingen buiten Java en Madoera,

Mijnwezen van zijn departement te worden

TECHNISCH

Inge

| NAMEN. | Data van benoeming tot | | |
|---|---|---|---|
| | Hoofdingenieur, Chef der afdeeling Mijnwezen. | Hoofdingenieur. | Ingenieur der eerste klasse. |
| W. Godefroy | 5 Jan. 1902 | 23 Mei 1902 | 18 Juli 1888 |
| N. Wing Easton | — | 20 Juni 1903 | 17 Aug. 1891 |
| M. Koperberg | — | 25 Oct. 1901 | 6 Jan. 1898 |
| J. de Koning Knijff | — | — | 8 Mei 1898 |
| W. G. Ribbius | — | — | 11 Febr. 1891 |
| C. J. M. Wertheim | — | — | 29 Mei 1901 |
| A. H. van Lessen | — | — | 24 Juni 1901 |
| R. J. Boers | — | — | 24 Juni 1901 |
| J. Koomans | — | — | 25 Oct. 1901 |
| E. Middelberg | — | — | — |
| H. J. Buijsman | — | — | — |
| E. A. Neeb | — | — | — |
| L. Houwink | — | — | — |
| P. van Tiel | — | — | — |
| P. J. Jansen | — | — | — |
| P. M. van Bosse | — | — | — |
| E. C. Abendanon | — | — | — |
| P. J. Stigter | — | — | — |
| P. Hövig | — | — | — |
| J. van der Kloes | — | — | — |
| H. Tromp | — | — | — |
| E. J. van Rijckevorsel | — | — | — |

# VAN HET MIJNWEZEN IN NEDERLANDSCH-INDIË OP 1 JANUARI 1904.

PERSONEEL.

*Eeredienst en Nijverheid.*

Secretaris: A. J. G. A. WIEMANS (5 December 1894).

*Mijnwezen.*

P. J. JONATHANS (14 Januari 1893).

tijdelijk ter beschikking van den Directeur v. O. E. en N., ten einde bij de afdeeling werkzaam gesteld: K. W. GISOLF (27 Juli 1902).

PERSONEEL.

nieurs.

| onderstaande rangen. | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Ingenieur der tweede klasse. | | Ingenieur der derde klasse. | | Bijzonderheden. |
| 13 Juni | 1883 | 16 Jan. | 1879 | Buitenlandsch verlof 28 Maart 1899—26 Maart 1902. |
| 25 Sept. | 1887 | 15 Febr. | 1885 | » » 15 Mei 1901—29 Juni 1903. |
| 3 Juli | 1888 | 27 April | 1885 | » » 8 April 1896—29 Mei 1897. |
| 16 Juli | 1894 | 7 Febr. | 1891 | » » 15 Sept. 1900—3 Juli 1903. Tijdel. waarn. ingenieur 2e klasse. |
| 11 Aug. | 1887 | 22 Febr. | 1882 | Van 17 Augustus 1891—19 April 1899 niet in 's Lands dienst. |
| 23 Mei | 1896 | 29 Sept. | 1892 | Buitenlandsch verlof 7 Oct. 1902—25 Oct. 1903. |
| 1 Sept. | 1897 | 29 Mei | 1895 | A la suite sedert 23 Februari 1897. |
| 1 Sept. | 1897 | 24 Nov. | 1894 | — |
| 8 Mei | 1898 | 12 Maart | 1896 | — |
| 18 Juli | 1900 | 23 Dec. | 1897 | — |
| 29 Mei | 1901 | 26 Dec. | 1896 | A la suite sedert 2 Juli 1903. |
| 13 Juli | 1901 | 15 Juni | 1899 | — |
| 9 Nov. | 1902 | 20 Jan. | 1900 | — |
| 9 Nov. | 1902 | 28 Dec. | 1899 | A la suite sedert 9 Februari 1900. |
| — | | 27 Nov. | 1900 | — |
| — | | 21 Juni | 1901 | — |
| — | | 21 Juni | 1901 | Buitenlandsch verlof sedert April 1903. |
| — | | 28 Juni | 1901 | |
| — | | 28 Nov. | 1902 | — |
| — | | 30 Dec. | 1902 | A la suite sedert 21 Februari 1903. |
| — | | 9 April | 1903 | Tijdel. waarn. ingenieur 3e klasse. |
| — | | 26 Nov. | 1903 | Tijdelijk gesteld ter beschikking van den Dir. O. E. en N. ten einde te worden belast met de functiën van Ingenieur 3e kl. |



BIJLAGE 3.

# WERKKRING VAN HET PERSONEEL BIJ HET MIJNWEZEN OP 1 JANUARI 1904.

## HOOFDBUREAU VAN HET MIJNWEZEN.

| | |
|---|---|
| Hoofdingenieur, Chef der afdeeling Mijnwezen .................. | W. GODEFROY. |
| Hoofdingenieur ................ | N. W. EASTON. |
| Ingenieur der 1e klasse ........... | C. J. M. WERTHEIM. |
| „ „ „ „ ........... | R. J. BOERS. |
| Tijdelijk waarnemend ingenieur der 3e klasse ..................... | E. J. VAN RIJCKEVORSEL. |
| Topograaf ...................... | G. O. CROES. |
| Opziener der 1e klasse ............ | J. F. DE CORTE. |
| Tijdelijk teekenaar ............. | A. L. E. GASTON. |
| Mantri ........................ | Raden SOEMODIMEDJO. |
| Elève-mantri ................... | WONGSOSENDJOJO. |
| „ „ ................... | Mas KARTODIMEDJO. |
| Controleur bij het Binnenlandsch Bestuur op de bezittingen buiten Java en Madoera, tijdelijk ter beschikking van den Directeur van O., E. en N., ten einde bij de afdeeling Mijnwezen van zijn Departement te worden werkzaam gesteld .................. | K. W. GISOLF. |
| Tweede commies ................ | P. J. JONATHANS. |
| Klerk ........................ | J. A. MEIJER. |

## GRONDPEILWEZEN.

| | |
|---|---|
| Ingenieur der 1e klasse, waarnemend ingenieur der 2e klasse, belast met de waarneming van het dadelijk beheer en de leiding van het Grondpeilwezen. ........... | J. DE KONING KNIJFF. |
| Ingenieur der 3e klasse ........... | P. M. VAN BOSSE. |
| Boormeester der 1e klasse ....... | J. F. JANSZ. |
| " " " " ....... | C. F. NOORDHOORN. |
| " " " " ....... | JHR. J. TH. GOLDMAN JR. |
| " " 2e " ....... | H. L. E. VAN DEN BRUGH. |
| " " " " ....... | H. A. REYDON. |
| " " " " ....... | J. J. A. BRONSGEEST. |
| Tijdelijk boormeester ........... | L. C. A. K. HARMSEN. |
| " " ........... | L. F. SAMUELS. |
| " " ........... | K. A. VAN ZANTEN. |
| " " ........... | C. A. VODEGEL. |
| " " ........... | J. D. P. NAUMAN. |
| " " ........... | L. F. BENJAMINS. |
| " " ........... | G. V. RHEMREV. |
| " " ........... | J. C. H. HULSTHOFF. |
| " " ........... | CH. W. WINCKEL. |
| Werktuigkundige ............... | R. F. L. RONKES. |
| Klerk, tevens magazijnmeester ... | A. J. W. GALLAS. |

## TINWINNING OP BANKA.

### Algemeene dienst.

| | |
|---|---|
| Ingenieur der 1e klasse, Eerstaanwezend mijningenieur op Banka. | W. G. RIBBIUS. |
| Tijdelijk waarnemend ingenieur der 3e klasse ..................... | H. TROMP. |
| Topograaf ..................... | M. H. A. VOORSMIT. |

Mantri ........................ Raden MOEHAMAD OESMAN Galar Raden NOTTO KOESOEMO.
Klerk ........................ W. J. DIECKMAN.

*Sectie Muntok.*

Opziener der 1e klasse, Contrôle-opziener .................... C. A. H. ENGEL.
Opziener der 3e klasse .......... H. R. G. AXEL.

*Sectie Blinjoe-Djeboes.*

Ingenieur der 2e klasse, Sectiechef E. MIDDELBERG.
„ „ 3e „ .......... P. J. STIGTER.
Topograaf .................... J. G. DE GROOT.
Opziener der 1e klasse, Contrôle-opziener in Djeboes ........... W. D. A. LENTZE.
Opziener der 2e klasse, Contrôle-opziener in Blinjoe ........... J. DE NIJS.
Opziener der 2e klasse .......... W. F. EYSMA.
Tijdelijk opziener der 3e klasse .. F. VAN DEN DRIESCHE.
„ „ „ „ „ .. A. W. WAARDENBURG.
„ „ „ „ „ .. G. CROES.
„ „ „ „ „ .. P. H. KAMPMEINERT.
„ „ „ „ „ .. F. W. HILLEBRANDT.
Tijdelijk machinist ............. C. M. J. P. BORCKMAN.
„ „ ............. J. F. HONSTEIN.
Elève mantri in Djeboes ........ Raden KADARIMAN.
„ „ „ Blinjoe ........ MOHAMAD JOESOEF.

*Sectie Soengeiliat-Merawang.*

Ingenieur der 2e klasse, Sectiechef. L. HOUWINK.
Opziener der 2e klasse, Contrôle-opziener in Merawang ......... R. A. ANDRÉ.

Opziener der 2e klasse, Contrôle-
opziener in Soengeiliat ........ H. P. J. NAUMANN.
Opziener der 2e klasse .......... D. MAIDMAN.
„ „ 3e „ .......... C. B. H. POTTKAMP
„ „ „ „ .......... E. C. BERRETTY.
Tijdelijk opziener der 3e klasse .. M. S. DU PUI.
„ „ „ „ „ .. V. E. BERLAUWT.
„ „ „ „ „ .. A. F. CELOSSE.
„ „ „ „ „ .. H. J. EYSMA.
Machinist der 1e klasse ......... E. F. SAILLEY.
Tijdelijk machinist ............. C. A. BERNASCO.
Elève mantri ................... Mas POERWO SOEPENO.

*Sectie Pangkalpinang-Soengeislan.*

Ingenieur der 1e klasse, Sectiechef J. KOOMANS.
„ „ 2e „ ......... E. A. NEEB.
Opziener der 2e klasse, Contrôle-
opziener in Pangkalpinang ..... A. EIKEMA.
Opziener der 2e klasse, Contrôle-
opziener in Soengeislan ....... J. ALBERS.
Opziener der 3e klasse .......... H. E. V. BRUINS.
„ „ „ „ .......... M. F. H. BOLT.
„ „ „ „ .......... J. A. VAN DER VOET.
Tijdelijk opziener der 3e klasse .. M. F. BLOEM.
„ „ „ „ „ .. F. C. VAN OVEN.
„ „ „ „ „ .. E. K. A. COLDENHOFF.
„ machinist ............. C. H. J. KAMPMEINERT.
„ „ ............. J. J. VERMEULEN.
Elève-mantri .................. Mas SIMIN.

*Sectie Toboali-Koba.*

Opziener der 1e klasse, waarnemend
Sectiechef .................. C. H. KLOPPENBURG.

| | |
|---|---|
| Opziener der 2e klasse, Contrôle-opziener in Koba | E. A. Bolze. |
| Opziener der 3e klasse | J. D. Eysma. |
| „ „ „ „ | A. F. Jacobs. |
| „ „ „ „ | A. C. Gijsbers. |
| Tijdelijk opziener der 3e klasse | Th. Smith. |
| „ „ „ „ „ | J. H. Sopokuwa. |
| „ „ „ „ „ | W. N. G. H. A. Pieplenbosch. |
| Tijdelijk machinist | A. F. Hauwert. |

## GEOLOGISCH EN MIJNBOUWKUNDIG ONDERZOEK IN DE RESIDENTIE MENADO.

| | |
|---|---|
| Hoofdingenieur, Eerstaanwezend Mijningenieur in de residentie Menado | M. Koperberg. |
| Ingenieur der 3e klasse | P. Hövig. |
| Tijdelijk topograaf | W. van den Bosch. |
| Opziener der 2e klasse | E. F. Pohler. |
| „ „ 3e „ | H. W. Vreugdenburg. |

## ONDERZOEK NAAR HET VOORKOMEN VAN ONTGINBARE DELFSTOFFEN IN DE LANDSCHAPPEN TER WESTKUST VAN ATJEH.

| | |
|---|---|
| Ingenieur der 3e klasse | P. J. Jansen. |
| Tijdelijk opziener der 3e klasse | J. W. Bom. |
| „ „ „ 3e „ | L. H. Bruynzeel. |
| Mantri | Kerto Sendjojo. |

## PERSONEEL OP WACHTGELD.

..................................................................

## PERSONEEL MET BUITENLANDSCH VERLOF.

Ingenieur der 3e klasse ......... E. C. ABENDANON.

## PERSONEEL A LA SUITE.

### Gedetacheerd bij de Ombilin-mijnen.

Ingenieur der 1e klasse ......... A. H. VAN LESSEN.
„ „ 2e „ ......... P. VAN TIEL.
„ „ 3e „ ......... J. VAN DER KLOES.

## BELAST MET DE WAARNEMING DER BETREKKING VAN LEERAAR IN DE MIJNBOUWKUNDIGE VAKKEN BIJ DE KONINGIN WILHELMINASCHOOL TE BATAVIA.

Ingenieur der 2e klasse ......... H. J. BUIJSMAN.

---

BIJLAGE 4.

# OPGAVE VAN HET EUROPEESCH PERSONEEL OP 1 JANUARI 1904 WERKZAAM BIJ DE OMBILIN-MIJNEN.

| | |
|---|---|
| Hoofdingenieur van den Sumatra-Staatsspoorweg en de Ombilin-mijnen | W. DE JONGH DZN. |
| Topograaf | G. BELJAARS. |
| Tijdelijk hoofdopziener | W. A. BRUGGEMAN. |
| „ opziener der 1e klasse | A. TOMSCHIK. |
| „ „ „ „ „ | W. LENGERLING. |
| „ „ „ „ „ | PH. ENGELBOGEN. |
| Opziener der 2e klasse | A. V. BORST. |
| „ „ „ „ | K. A. URBAN. |
| „ „ 3e „ | L. J. LONDT. |
| „ „ „ „ | J. F. FURRER. |
| „ „ „ „ | L. SCHULTZ. |
| „ „ „ „ | J. F. H. BAGAYA. |
| „ „ „ „ | J. A. GOSSIAUX. |
| Tijdelijk opziener der 3e klasse | F. J. EYSMA. |
| „ opzichter | W. VAN DER VALK. |
| „ opziener | E. W. BORST. |
| „ „ | K. A. J. MARCUS. |
| „ „ | H. LADENER. |
| „ „ | M. SCHMITZ. |
| „ „ | A. F. ROMPIS. |
| „ „ | P. MEISENBOURG. |
| „ „ | L. VAN BUYTEN. |
| „ „ | K. VAN OMMEN. |
| „ „ | G. E. SCHIWECK. |
| „ „ | A. FORTUNATIE. |

Tijdelijk opziener .............. J. VERBAUWEN.
„ „ .............. L. PH. STADLER.
„ „ .............. J. VAN DER HARDT.
„ „ .............. J. DE VRIES.
„ „ .............. CH. M. VAN LEEUWEN.
„ „ .............. A. GUNTHER.
„ „ .............. P. BROOS.
„ „ .............. A. R. HEYBS.
„ „ .............. J. K. STEENBERG PETERSEN.
„ „ .............. A. VAN WIERINGEN.
„ „ .............. C. K. VON MICHÄELIS.
„ „ .............. W. SCHUBEL.
„ „ .............. M. G. J. VAES.
„ „ .............. F. G. EHREN.
„ „ .............. M. TH. VAN HEYE.
„ „ .............. M. TUTS.
„ „ .............. D. L. ARONDS.
„ „ .............. H. DE BEUVERE.
„ „ .............. E. P. A. HERSCHEL.
„ „ .............. B. KELLER.
„ „ .............. E. SCHÄREN.
„ „ .............. TH. A. LIJFFMAN.
„ „ .............. H. S. HAGEMAN.
„ „ .............. CH. A. HOLTZAPFFEL.
„ „ .............. TH. REINHOLDT.
„ „ .............. J. C. A. HERMANN.
„ geneesheer ............. J. F. VAN DER MEER.
„ verbandmeester ........ I. LENAERTS.
Machinist ...................... J. C. LOGEMAN.
Administrateur ................. E. E. MATHEY.
Klerk .......................... J. W. BORST JR.
„ .......................... I. VAN DON.
„ .......................... H. H. A. V. D. BRINK.
Tijdelijk klerk ................. E. SCHRECKER.

Tijdelijk klerk ................. H. S. CLAESSEN.
„ „ ................. W. A. V. D. DUSSEN.
„ „ ................. F. L. A. BURER.
„ „ ................. A. C. VAN DEN BRINK.
„ „ ................. J. C. WESTERMAN.
„ „ ................. B. W. LINTHORST.

## GECONTRACTUEERD PERSONEEL.

Tijdelijk opziener .............. B. SCHUMANN.

## BIJ DE ONTGINNING GEDETACHEERD PERSONEEL.

### Van het Mijnwezen.

Ingenieur der 1e klasse ......... A. H. VAN LESSEN.
„ „ 2e „ ......... P. VAN TIEL.
„ „ 3e „ ......... J. VAN DER KLOES.
Tijdelijk opziener .............. A. TH. SOEKIAS.

### Van den Sumatra-Staatsspoorweg.

Opzichter der 1e klasse .......... A. M. D. VAN KUILENBURG.
Tweede commies ............... TH. H. DE SOUZA.
Derde commies ................. G. VAN DON.
Klerk ........................ C. B. CROES.

### Van het Boschwezen.

Opziener ...................... H. I. NIJLAND.

---

BIJLAGE 5.

# OVERZICHT VAN DEN MAANDELIJKSCHEN REGENVAL OP BANKA IN 1903 EN DE EERSTE MAANDEN VAN 1904.

| Plaatsen van waarneming. | Waargenomen regenval in millimeters, gedurende | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | 1903. | | | | | | | | | | | | het jaar 1903. | 1904. | | |
| | Januari. | Februari. | Maart. | April. | Mei. | Juni. | Juli. | Augustus. | September. | October. | November. | December. | | Januari. | Februari. | Maart. |
| Muntok . . . | 500 | 592 | 419 | 322 | 334 | 174 | 171 | 100 | 145 | 155 | 618 | 343 | 3873 | 592 | 81 | 294 |
| Mijn 3 Djeboes. | 530 | 652 | 163 | 237 | 467 | 167 | 375 | 215 | 188 | 221 | 471 | 505 | 4191 | 512 | 70 | 99 |
| Blinjoe . . . | 710 | 604 | 79 | 320 | 380 | 240 | 361 | 197 | 252 | 176 | 371 | 415 | 4105 | 504 | 52 | 111 |
| Soengeiliat . . | 293 | 253 | 205 | 192 | 90 | 225 | 278 | 229 | 39 | 158 | 309 | 194 | 2465 | 474 | 149 | 91 |
| Batoe Roessa . | 382 | 372 | 328 | 270 | 208 | 266 | 243 | 173 | 111 | 96 | 194 | 274 | 2917 | 349 | 235 | 281 |
| Pangkal-pinang . . . | 297 | 364 | 455 | 301 | 117 | 162 | 202 | 199 | 109 | 142 | 275 | 218 | 2841 | 352 | 172 | 222 |
| Mijn 7 Soengeislan. . . . | 347 | 352 | 398 | 185 | 224 | 203 | 253 | 180 | 147 | 218 | 150 | 230 | 2887 | 348 | 134 | 159 |
| Koba . . . . | 279 | 153 | 205 | 307 | 196 | 158 | 196 | 247 | 26 | 253 | 240 | 285 | 2545 | 493 | 133 | 196 |
| Toboali . . . | 295 | 262 | 179 | 262 | 314 | 285 | 383 | 150 | 112 | 193 | 239 | 196 | 2870 | 314 | 236 | 220 |

Bijlage 6.

# OVERZICHT

BETREFFENDE

## DE ONTGINNINGEN, DE WERKKRACHTEN EN DE TINPRODUCTIE VAN HET WERKJAAR 1903/1904.

| DISTRICTEN. | Ontginningen der 1e klasse. | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | Aantal mijnen. | Gemiddeld aantal werklieden | | | | Tinproductie in pikols. | |
| | | Deelhebbers. | Jaarlooners. | Kolenbranders. | Totaal. | Totaal. | Gemiddeld per werkman. |
| Muntok. . . . . . . . . . | 5 | — | 623 | 28 | 651 | 6060.44 | 9.31 |
| Djeboes. . . . . . . . . . | 14 | 137 | 816 | 56 | 1009 | 11337.26 | 11.23 |
| Blinjoe . . . . . . . . . . | 17 | 218 | 1772 | 250 | 2240 | 42299.43 | 18.88 |
| Soengeiliat. . . . . . . . . | 42 | 219 | 2128 | 313 | 2660 | 33320.40 | 12.53 |
| Merawang. . . . . . . . . | 7 | 47 | 968 | 65 | 1080 | 14489.71 | 13.41 |
| Pangkalpinang . . . . . . . | 22 | 49 | 1830 | 199 | 2078 | 25551.70 | 12.30 |
| Soengeislan . . . . . . . . | 9 | 25 | 743 | 83 | 851 | 10269.66 | 12.06 |
| Koba. . . . . . . . . . . | 11 | 5 | 595 | 69 | 669 | 7735.25 | 12.56 |
| Toboali . . . . . . . . . . | 11 | 24 | 842 | 57 | 923 | 9556.24 | 10.35 |
| Totalen over 1903/1904 . . . . | 138 | 724 | 10317 | 1120 | 12161 | 160620.09 | 13.20 |
| Over 1902/1903 waren de totalen | 138 | 712 | 10830 | 972 | 12514 | 153327.22 | 12.25 |
| „ 1901/1902 „ „ „ | 145 | 904 | 9465 | 960 | 11329 | 148647 67 | 13.12 |
| „ 1900/1901 „ „ „ | 136 | 964 | 10203 | 1095 | 12262 | 175214.29 | 14.28 |
| „ 1899/1900 „ „ „ | 127 | 900 | 10332 | 875 | 12107 | 160701.66 | 13.27 |
| „ 1898/1899 „ „ „ | 120 | 1057 | 10192 | 753 | 12002 | 167368.54 | 13.94[c] |
| „ 1897/1898 „ „ „ | 105 | 945 | 9078 | 807 | 10830 | 139253.59 | 12.86 |

(a) Deze ontginningen zijn van die der 1e klasse hierin onderscheiden, dat zij niet zooals deze in hoofdzaak werken volgens

(b) Onder dit hoofd zijn geen eigenlijke ontginningen te verstaan. Het geldt bij de 3e klasse alleen het verwasschen en uitverdere bewerking afstaan, na daartoe verkregen schriftelijke vergunning van den technischen, met de leiding van en de contrôle

(c) Van het ingeleverde werd wegens onzuiverheid omgesmolten:
in 1898/1899 15993.52 pikol tin, waarop een verlies werd geleden van 800.86 pikol.
in 1899/1900 26708.25 » » » » » » » » 847.19 »
in 1900/1901 en 1901/1902 had geen omsmelting plaats.
in 1902/1903 125966.67 pikol tin, waarop een verlies werd geleden van 6034.51 pikol.
in 1903/1904 20863.24 » » » » » » » » 1363.88 »
Uit afvallen werd 1121.36 pikols tin verkregen.

| Ontginningen der 2e klasse (a). | | | | Ontginningen der 3e klasse (b). | | | Totale tinproductie in pikols. |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Aantal mijnen. | Gemiddeld aantal werklieden. | Tinproductie in pikols. | | Aantal inleveraars. | Tinproductie in pikols. | | |
| | | Totaal. | Gemiddeld per werkman. | | Totaal. | Gemiddeld per werkman. | |
| 17 | 255 | 2494.46 | 9.78 | 6 | 285.44 | 47.57 | 8840.34 |
| 25 | 145 | 1780.89 | 12.28 | 17 | 504.57 | 29.68 | 18622.72 |
| 50 | 658 | 9063.11 | 13.77 | 25 | 1246.01 | 49.84 | 52608.55 |
| 7 | 109 | 3553.27 | 32.60 | 4 | 665.39 | 166.35 | 37539.06 |
| 3 | 49 | 501.76 | 10.24 | — | — | — | 14991.47 |
| 8 | 84 | 1568.67 | 18.67 | 6 | 895.19 | 149.20 | 28015.56 |
| 9 | 66 | 765.92 | 11.60 | — | — | — | 11035.58 |
| 6 | 45 | 478.74 | 10.64 | 1 | 438.67 | 438.67 | 8652.66 |
| 12 | 68 | 829.57 | 12.20 | — | — | — | 10385.81 |
| 137 | 1479 | 21036.39 | 14.22 | 59 | 4035.27 | 68.39 | 185691.75 (c) |
| 142 | 1715 | 15421.08 | 8.99 | 41 | 2465.35 | 60.13 | 171213.65 (c) |
| 150 | 1876 | 19702.80 | 10.50 | 52 | 2783.50 | 53.53 | 171133.97 (c) |
| 173 | 2130 | 23981.17 | 11.26 | 55 | 3532.62 | 64.23 | 202728.08 (c) |
| 168 | 2162 | 21915.82 | 10.13* | 67 | 3356.61 | 50.10 | 185974.09 (c) |
| 163 | 2148 | 22792.65 | 10.61 | 62 | 2811.79 | 45.35 | 192972.98 (c) |
| 175 | 2253 | 20614.69 | 9.15 | 78 | 3672.94 | 47.09 | 163541.22 (c) |

door of namens den Resident gegeven aanwijzingen.
smelten van ertshoudenden grond en tinslakken, die de eigenlijke ontginningen aan de zich daarmede bezighoudende personen ter
op de tinwinning belasten ambtenaar.

BIJLAGE 7.

# VERDEELING NAAR LANDAARD EN STAM VAN HET OP 1 APRIL 1904 BIJ DE TINWINNING OP BANKA INGESCHREVEN WERKVOLK.

| Districten. | Chineezen. | | | | | | | | In-lan-ders. | Totaal. |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | Haij-nam. | Lioe-tjoe. | Ko-tjoe. | Kong-sie. | Hak-ka. | Hok-lo. | An-dere stam-men. | Pera-na-kan. | | |
| Muntok . . . | 188 | 231 | 155 | 119 | 56 | 4 | 62 | 32 | — | 847 |
| Djeboes. . . . | 262 | 175 | 92 | 124 | 43 | 5 | 29 | 282 | — | 1012 |
| Blinjoe. . . . | 393 | 602 | 454 | 432 | 105 | 28 | 85 | 289 | — | 2388 |
| Soengeiliat . . | 325 | 229 | 287 | 622 | 19 | 1 | 349 | 496 | 52 | 2380 |
| Merawang . . | 135 | 300 | 108 | 133 | 60 | 2 | 26 | 176 | 4 | 944 |
| Pangkalpinang. | 387 | 383 | 240 | 358 | 33 | — | 140 | 173 | 43 | 1757 |
| Soengeislan . . | 100 | 125 | 146 | 163 | 118 | — | — | 45 | 18 | 715 |
| Koba . . . . | 135 | 121 | 142 | 163 | 15 | 3 | 24 | 74 | 16 | 693 |
| Toboali. . . . | 231 | 157 | 226 | 160 | 61 | 6 | 21 | 52 | 64 | 978 |
| Totaal. . . | 2156 | 2323 | 1850 | 2274 | 510 | 49 | 736 | 1619 | 197 | 14182 |

| | | | |
|---|---|---|---|
| Ontginningen der | 1e | klasse | 10154. |
| Id. | „ 2e | „ | 1498. |
| Id. | „ 3e | „ | 62. |
| | | Totaal | 11714. |

N.B. Nog zijn in het begin van April 1904 in de ontginningen der 1e klasse van Pangkal Pinang 157 nieuwelingen, zijnde 3 Hoinams, 55 Lioetjoes, 62 Kotjoes en 37 Kongsi's.

BIJLAGE 8.

# GELDELIJKE UITKOMSTEN DER TINWINNING OP BANKA OVER DE WERKJAREN 1902/1903 EN 1903/1904.

| Kostenberekening van het tin. | 1902/1903. Tinproductie 171213.63 pikols. | 1903/1904. Tinproductie 185691.73 pikols. |
|---|---|---|
| **A. GENOTEN VOLGENS HET TARIEF IN INDISCH STAATSBLAD 1891 N°. 133.** | | |
| Door de ontginningen der 1e klasse: | | |
| 1. aan verstrekkingen en voorschotten (te verrekenen met het in te leveren tin) als bedoeld bij afd. I en II § A, 1e klasse van het tarief, namelijk: waarde van de op crediet verstrekte rijst en diverse voorschotten, als: tot inkoop van zout en olie; tot aankoop van materialen en gereedschappen; tot de oprichting en het onderhoud van smelthutten, werkloodsen en kongsiehuizen; ter vervanging van het gedeelte der aan de mijnwerkers toekomende hoeveelheid rijst, dat niet in natura wordt ontvangen, en tot herstel van buitengewone schade aan dijken en waterwerken bij rampen van hoogerhand of dergelijke omstandigheden. . | ƒ 1098946 | ƒ 1217787 |
| 2. aan uitkeeringen in geld . . . . . . . . . . . | » 1691137 | » 1766545 |
| 3. aan tegemoetkomingen als bedoeld bij: | | |
| afd. III, § B, 1e klasse a (maandelijksche premie voor betoonden ijver) . . . . . . . . . . | » 79842 | » 83288 |
| afd. III, § B, 1e klasse b ten 1e (uitkeering bij de sluiting der afrekening tot zoodanig bedrag, dat, boven de verstrekkingen en voorschotten, per pikol tin niet minder dan ƒ 6.50 genoten wordt) . . . . . . . . . . | — | — |
| Idem verhoogd tot ƒ 11.— (Regl. art. 5a.) . . . . . | — | » 4574 |
| afd. III, § B, 1e klasse b ten 2e (uitkeering, welke bij de sluiting der afrekening wordt te goed gedaan, indien de ontginning met de zooeven bedoelde uitkeering niet kan toekomen, terwijl toch vlijtig gewerkt en zuinig beheerd is). . . . . . . . . . . . | » 205746 | » 269170 |
| Transporteeren. . . . . . . . | ƒ 3075671 | ƒ 3341364 |

| Kostenberekening van het tin. | 1902/1903. Tinproductie 171213.65 pikols. | | 1903/1904. Tinproductie 185691.75 pikols. | |
|---|---|---|---|---|
| Per transport. . . . . . . . . . | ƒ 3073671 | | ƒ 3341364 | |
| afd. III, § B, 1e klasse c (vergoeding voor niet in natura ontvangen rijst) . . . . . . . . . . | (*a*) » 87365 | | (*a*) » 88545 | |
| afd. III, § B, 1e klasse e en f (voor vervoer door de ontginners van tin en van uit 's lands pakhuizen verstrekte rijst over afstanden van meer dan 12 paal). . . . . . . . | » 4984 | | » 6101 | |
| afd. III, § B, 1e klasse g (aandeel door den lande te dragen in de wervingskosten van Chineesche nieuwelingen). . . . . . . . . | » 138781 | | » 57621 | |
| | | ƒ 3305011 | | ƒ 3493631 |
| Door de ontginningen der 2e en 3e klasse: | | | | |
| Tinbetaling à ƒ 13.50 per pikol (in Muntok à ƒ 20 per pikol) . . . . . . . . . . . . . . . . . . | ƒ 256648 | | ƒ 356536 | |
| Aan tegemoetkoming als bedoeld bij: | | | | |
| afd. III, § B, 2e klasse a en b (wat de derde klasse betreft — zie voor a — artt. 2 en 3 van het betalingsreglement); voor vervoer over afstanden van meer dan 12 paal van tin door de ontginners der 2e en 3e klasse en van uit 's landspakhuizen verstrekte rijst door de ontginningen der 2e klasse . | » 306 | | » 318 | |
| afd. III, § B, 2e klasse c (vergoeding voor niet in natura ontvangen rijst) . . . . . . . . | — | | » 181 | |
| afd. III, § B, 2e klasse d en 3e klasse artt. 2 en 3 van het betalingsreglement (premie voor elken pikol minder genoten rijst dan het aantal ingeleverde pikols tin) . . . . . | » 38877 | | » 54566 | |
| | | » 295831 | | » 411601 |
| B. OVERIGE KOSTEN IN INDIË. (*b*) | | | | |
| Verlies op de rijstverstrekking, berekend op ƒ 1.26 | | | | |
| Transporteeren. . . . . . . . | | ƒ 3600842 | | ƒ 3905232 |

(*a*) Hiervan in Muntok, waar de verstrekking van rijst geheel vervangen is door voorschot in geld, in 1902/1903 ƒ 12336.— en in 1903/1904 ƒ 18113.

(*b*) In de hier voorkomende tinrekening blijven de kosten van aanleg en exploitatie van de stoomtram in Blinjoe en van de stoomsleepdiensten ter Oostkust van Banka en in de Klabatbaai buiten rekening; voor deze diensten worden afzonderlijke aanleg- en exploitatierekeningen aangehouden; het is de bedoeling, dat zij zich in een zeker aantal jaren vrijwerken, waarna de saldo-inkomsten zuivere baten zullen vormen.

| Kostenberekening van het tin. | 1902/1903. Tinproductie 171213.65 pikols. | | 1903/1904. Tinproductie 185691.75 pikols. | |
|---|---|---|---|---|
| Per transport. . . . . . . . . . . | | *f* 3600842 | | *f* 3905232 |
| over 1902/1903 en op *f* 2.2016 over 1903/1904 (*c*). . . | *f* 138888 | | *f* 271666 | |
| Vervoer van tin van Banka naar Java (*d*) . . . . | » 114934 | | » 124855 | |
| Transporteeren. . . . . . . | *f* 253822 | *f* 3600842 | *f* 396521 | *f* 3905232 |

---

Van de stoomtram in Blinjoe is aan te teekenen, dat het saldo der aanlegkosten, op ultimo 1902 *f* 102575.— bedragende, na met $3^1/_2$% rente 's jaars of *f* 3590 en met het kostende ad *f* 1117 der op eisch ontvangen aanvulling van het materieel vermeerderd te zijn en na met het voordeelig saldo ad *f* 27955 der exploitatie-rekening te zijn verminderd, op ultimo 1903 teruggebracht was op *f* 79327.—.

Van den stoomsleepdienst ter Oostkust van Banka bedroeg het saldo der aanlegkosten op ultimo 1902 *f* 53344, dit vermeerderd met $3^1/_2$% rente 's jaars of *f* 1867 en met het nadeelig saldo der exploitatie-rekening ad *f* 16370, steeg op ultimo 1903 tot *f* 71581. De kosten voor het geheel afwerken van het dok en voor den aankoop en den aanmaak van laadprauwen kwamen weder ten laste van de exploitatie-rekening; met nog een paar prauwen zal het eigen materieel in de behoefte kunnen voorzien.

Voor den stoomsleepdienst in de Klabat baai zal in 1904 een sleepbootje in gebruik gesteld kunnen worden.

Op Banka is ten behoeve van den aanmaak van laadprauwen voor dezen dienst in 1903 reeds *f* 1711 besteed.

Het zij nog vermeld, dat de telefoon op het eiland in den loop van 1904 overging in de handen van den dienst der Post en Telegrafie en dus verder hier buiten beschouwing kan blijven.

(*c*) Tot voor kort was het regel, dat de levering van rijst voor de mijnwerkers op Banka voor een geheel jaar in eens werd aangenomen. Als verlies op de tegen den tariefprijs van *f* 5.— per pikol verstrekte rijst, werd daaromtrent nu aangenomen het bedrag van de conversie-premie voor 1 September van het betreffende jaar vastgesteld, zijnde voor 1902/1903 nog aangenomen. dat de rijst den Lande heeft gekost *f* 6.26 en dus het verlies bij de verstrekking vóór dat jaar heeft bedragen *f* 1.26. De conversie-premie, zijnde het bedrag dat boven de tariefwaarde à *f* 5.— aan de mijnen wordt verevend voor elke pikol rijst, niet in natura ontvangen, wordt bepaald door te berekenen, wat de rijst per pikol in de pakhuizen op Banka den Lande kost en dit bedrag te verminderen met *f* 5.— waartegen de verstrekte rijst met de mijnen per pikol wordt verrekend; de conversie-premie is dus gelijk aan het verlies per verstrekte pikol rijst door den Lande geleden. In het verstrekkingsjaar 1903/1904 loopende van 1 Februari 1903 tot half Februari 1904 of $12^1/_2$ maand bedroeg de conversie-premie achtereenvolgens, voor $^1/_2$ maand *f* 1.26, voor $3^1/_2$ maand *f* 1.40. voor 3 maanden *f* 2.27 en voor $5^1/_2$ maand *f* 2.76 en het gaat dus niet aan voor het geheele jaar 1903/1904 het verlies op de verstrekte rijst per pikol gelijk te stellen aan de conversie-premie à *f* 2.76, die op 1 September 1903 gold. Dienovereenkomstig is als verlies op de verstrekte pikol rijst voor 1903/1904 aangenomen het gemiddelde der conversie-premiën die toen golden, zijnde:

$$\frac{^1/_2 \times f\ 1.26 + 3^1/_2 \times f\ 1.40 + 3 \times f\ 2.27 + 5^1/_2 \times f\ 2.76}{12^1/_2} = f\ 2.2016.$$

Bovengenoemde conversie-premies zijn berekend op de aannemingsprijzen per pikol, geleverd in 's Lands pakhuis te Batavia, van *f* $4.78^5$, *f* 4.89, *f* $5.71^5$ en *f* 6.14.

Van de rijstverstrekking in 1903/1904 genoten de ontginningen der 1e klasse 122953.66 pikols en de ontginningen der 2e klasse 441.25 pikols. In 1902/1903 werd 110228.64 pikols aan de ontginningen der 1e klasse verstrekt en hebben die der 2e klasse geen rijst in natura genoten.

(*d*) Over de jaren 1900 t/m 1909 is dit vervoer. uitgenomen wat betreft het van Muntok verscheepte tin, aangenomen voor *f* 20.87 tot Batavia en voor *f* 20.— tot Tandjong-Priok per kojang van ongeveer 30 pikols, terwijl voor het vervoer van Muntok naar Tandjong-Priok, ingevolge het met 1 Januari 1891 in werking getreden algemeen contract met de Koninklijke Paketvaart Maatschappij, betreffende de

| Kostenberekening van het tin. | 1902/1903. Tinproductie 171213.65 pikols. | | 1903/1904. Tinproductie 185691.75 pikols. | |
|---|---|---|---|---|
| Per transport. . . . . . . . . . . | ƒ 253822 | ƒ 3600842 | ƒ 396321 | ƒ 3905232 |
| Administratiekosten, zijnde traktementen en reisindemniteiten of reisdeclaratiën der administrateurs en élève-administrateurs der tinmijnen, of der hen vervangende ambtenaren bij het Binnenlandsch Bestuur, benevens traktementen der klerken bij de administrateurs en der Chineesche pakhuismandoers, alsmede tegemoetkomingen aan de Chineesche officieren. . . . . . . . | » 65009 | | » 70486 | |
| Onderhoud der landsgebouwen en afschrijving wegens waardevermindering. (*e*) . . . . . . . . . . . . | » 12688 | | » 65459 | |
| Mijnbouwkundig onderzoek en technische dienst der tinwinning op Banka. (*f*) . . . . . . . . . . . | » 265620 | | » 294521 | |
| Machinale hulp, met inbegrip van de traktementen en reiskosten der tijdelijke machinisten. (*f*) . . . . . | » 76907 | | » 70046 | |
| Kosten van omsmelting van tin (*g*). . . . . . . | » 58888 | | » 11273 | |
| Gratificatiën aan mijnopzieners, machinisten, mijnschrijvers en mijnmandoers . . . . . . . . . . . . . | » 8700 | | » 8600 | |
| Vervoerkosten (naar Singapore en China) van ontslagen mijnwerkers. . . . . . . . . . . . . . . . . | » 126 | | » 637 | |
| Kosten van evacuatie van aan beri-beri lijdende mijnwerkers naar Buitenzorg en China met inbegrip van alle op Banka zelf gemaakte kosten met deze evacuatie in verband staande, doch zonder transportkosten van Banka naar Buitenzorg (zie den volgenden post) . . . | » 7947 | | » 36992 | |
| Transporteeren. . . . . . . . | ƒ 749707 | ƒ 3600842 | ƒ 954335 | ƒ 3905232 |

bediening van de paketvaart in den Archipel, ƒ 11.60 per kojang wordt te goed gedaan. Onder deze laatste vracht is echter niet begrepen het vervoer te Muntok van den wal naar de reede, welk vervoer deel uitmaakt van het met een anderen aannemer gesloten contract betreffende het z. g. reede-vervoer te Muntok (aannemingsprijs 1899 t/m 1904 ƒ 12 per kojang). Voor het van de overige afscheepplaatsen op Banka af te halen tin omvatten de opgegeven vrachtprijzen echter het vervoer van pakhuis tot pakhuis, daaronder begrepen dat met de laadbooten naar en van de reeden, zoomede de kosten van transport aan den wal. Al het Banka tin wordt nu naar Tandjong-Priok vervoerd.

(*e*) Hierbij is voor 1904 begrepen het kapitale bedrag van ƒ 32743 voor herstel en verbetering van de binnenhaven te Muntok.

(*f*) In 1901/1902 zijn de saldo's dér inventaris-rekeningen afgeschreven, zoodat in de twee hierbehandelde jaren geen afschrijvingen meer behoefden plaats te hebben.

(*g*) Omgeslagen over het bij de omsmelting in 1902/1903 verkregen zuiver tin kwamen de opgegeven kosten op ƒ 0.49 per pikol te staan. (In vorig verslag niet juist omschreven). Dit doende voor het bij de raffinage en het verwerken van tinafvallen in 1903/1904 verkregen zuiver tin beloopen de kosten ƒ 0.33[a] per pikol. Over de jaarproductie omgeslagen bedroegen deze kosten in 1902/1903 ƒ 0,34 en in 1903/1904 ƒ 0.06 per pikol.

| Kostenberekening van het tin. | 1902/1903. Tinproductie 171213.65 pikols. | | 1903/1904. Tinproductie 185691.75 pikols. | |
|---|---|---|---|---|
| Per transport. . . . . . . . . . . . | ƒ 749707 | ƒ 3600842 | ƒ 954535 | ƒ 3905232 |
| Verpleegkosten van de naar Buitenzorg geëvacueerde mijnwerkers met inbegrip van de kosten voor de oprichting van loodsen aldaar, de transportkosten van Banka naar Buitenzorg en — heen en terug — ook die van de geleiders, zoomede de kosten van evacuatie van Buitenzorg naar China . . . . . . . . . . . . . | » 35852 (verbeterde opgave). | | » 156383 | |
| Verpleegkosten van zieke mijnwerkers, voor zoover deze niet door de mijnen zijn gedragen, alsmede kosten van geneesmiddelen en met inbegrip van de traktementen, toelagen en reiskosten der dokters djawa . . . | » 29267 | | » 39800 | |
| Afschrijving op inventarisartikelen en materieel der tinwinning. (ƒ) . . . . . . . . . . . . . . . | — | | — | |
| Kosten van aanschaffing en uitzending der op eisch uit Nederland ontvangen niet voor de Blinjoe stoomtram bestemde goederen, zoomede van lossen, sorteeren en verder verzenden op Banka en bijberekening, als administratiekosten van ongeveer $2^{1}/_{2}$% der voornomschreven kosten. (h) . . . . . . . . . . . . . . . . . | » 92627 | | » 124461 | |
| Onderhoud in rijst aan oude en gebrekkige mijnwerkers, berekend tegen den kostenden prijs der rijst over 1902/1903 gemiddeld ƒ 6.26 per pikol en over 1903/1904 gemiddeld ƒ 7.2016 per pikol . . . . . . . . . . | » 23735 | | » 30500 | |
| Onvoorziene uitgaven (à ƒ 0.125 per pikol tin) wegens kosten van opschuring enz., op Banka (volgens gebruik opgebracht, ofschoon het bedrag gezegd wordt wat ruim genomen te zijn). . . . . . . . . . . . . . . | » 23402 | (verbeterde opgave). ƒ 952590 | » 23211 | » 1328840 |
| | | ƒ 4553432 (verbeterde opgave). | | ƒ 5234072 |
| **C. VERDERE KOSTEN IN EUROPA.** | | | | |
| Vervoer van Java naar Nederland en verkoop aldaar, zijnde deze kosten respectievelijk ƒ $3.65^{00}$ en ƒ $4.13^{07}$ per pikol. . . . . . . . . . . . . . . . . | | (verbeterde opgave). ƒ 624981 | | » 767037 |
| Transporteeren. . . . . . . . | | ƒ 5178413 | | ƒ 6001109 |

(h) Ter wille van een zuiver overzicht zijn de kosten van het voor de ontginning benoodigde boor-, stoom- en ander materieel en van de verbruiksartikelen, op eisch ontvangen, dadelijk bij de tinrekening in uitgaaf gesteld en niet meer gebracht op afzonderlijke inventaris-rekeningen, die, tenzij door aanzienlijke afschrijvingen ontlast, wegens de stijgende behoefte zeer zouden oploopen en jaarlijks met rente zouden moeten worden belast. De waarden der vroegere inventarissen zijn in 1901/1902 zuiver gesteld (zie noot ƒ).

| Kostenberekening van het tin. | 1902/1903. Tinproductie 171213.63 pikols. | 1903/1904. Tinproductie 185691.75 pikols. |
|---|---|---|
| Per transport. . . . . . . . . . . | ƒ 5178413 | ƒ 6001109 |
| A, B en C. Gezamenlijke kosten van het tin. . . . | » 5178413 (verbeterde opgave). | » 6001109 |
| Zijnde per pikol berekend over de hooger opgegeven productie. . . . . . . . . . . . . . . . . . | ƒ $30.24^{83}$ (verbeterde opgave). | » $32.31^{75}$ |
| Of juister, berekend over de hooger opgegeven producties, na aftrek van het bij de omsmelting geleden verlies en vermeerdering van het met het bewerken van afvallen verkregen product en de kosten verminderd met de transportkosten van het zoo minder verkregen tin, wordende volgens het vorige verslag voor 1902/1903 zoodoende de productie 6034.51 pikols minder of 165179.14 en de kosteu ƒ 26084 minder op ƒ 5152329 (verbeterde opgave) en voor 1903/1904 de productie 1263.88 minder wegens verlies bij de raffinage en 1121.36 pikols meer wegens het bij de verwerking van afvallen verkregen product of 185449.23 en de kosten ƒ 1163 minder, wegens minder te vervoeren 242.52 pikols van Banka naar Tandjong Priok à ƒ 20 per 30 pikols en van Tandjong Priok naar Nederland en verkoop aldaar à ƒ $4.13^{97}$ per pikol of ƒ 5999946. . . . . . . . . . . . . . . | ƒ $31.19^{26}$ (verbeterde opgave). | » $32.35^{26}$ |
| De bruto-opbrengst per pikol tin voor de in 1902 en 1903 geveilde hoeveelheden beliep. . . . . . . . . | ƒ $87.21^{79}$ | » $93.60^{87}$ |
| Zoodat de winst per pikol tin was te stellen op (1) . | ƒ $56.02^{56}$ | ƒ $61.25^{62}$ |

(1) Even als in vroegere becijferingen van dezen aard zijn onder de op het tin gevallen kosten, wat het bij de tinwinning betrokken personeel betreft, alleen de uitgaven op Banka in rekening gebracht, dus niet de kosten van opleiding, uitzending, verloftractementen, pensioenen enz. Ook bleven de baten en lasten van bestuur, bezetting, havendepartement, financiën, justitie, post en telegrafie, schoolwezen, geneeskundigen dienst buiten mijnwerkers, pachten, belastingen, zoutverkoop enz. enz. hierbij buiten beschouwing.

N.B. In 1903 werd te Muntok ten behoeve van particuliere tinnegieters nog 1.808 pikol tin op publieke veiling verkocht, wat ƒ 159.75 of ƒ 88.36 per pikol opbracht. Verschillende voorgenomen veilingen gingen wegens gebrek aan kooplustigen niet door.

Bijlage 9.

# OVERZICHT

VAN DE

# PRODUCTIE, DE BESTEMMING EN DE GELDELIJKE OPBRENGST VAN OMBILINKOLEN OVER DE JAREN 1899 T/M 1903. (1)

N.B. De hoeveelheden zijn opgegeven in tonnen van 1000 KG.

(1) De ontginning heeft een aanvang genomen in November 1892. Voor opgaven over het tijdvak November 1892—1898 zie vorige verslagen. De tusschen haakjes geplaatste cijfers geven het reeds in het voorafgaande cijfer begrepen aantal tonnen gruiskolen aan.

rekt
voor

Tot
te
ımal
geleı

1
0840

5267

3345

5432

229

| …rekt of …voor |  | …engst. |  |  |
|---|---|---|---|---|
|  |  | …e aan …en. | Te zamen. |  |
| Totaal te …nmahaven …geleverd. | Op ult°. December van het behandolde jaar nog te Emmahaven voorhanden gebleven. | …ruis- …olen. | Stuk-kolen. | Gruis-kolen. |
| 13. | 14. | 25. | 26. | 27. |
| …084(22845) | 1000(40)(*) | …87776 | f 2059066 | f 221915 |
|  |  | …6 | f 2280981 |  |
| …267(21833) | 7440(540) | …74664 | f 2200013 | f 300380 |
|  |  | …6 | f 2500393 |  |
| …345(26034) | 4480(200) | …04428 | f 2191092 | f 362103 |
|  |  | …7 | f 2553195 |  |
| …433(25852) | 6521(841) | …86786 | f 1931371 | f 345822 |
|  |  | …9 | f 2277193 |  |
| …296(26431) | 13075(1536) | …10942 | f 1979705 | f 402096 |
|  |  | …1 | f 2381801 |  |

BIJLAGE 10.

# REGULARISATIEPRIJZEN PER NEDERLANDSCHE TON VOOR VERSTREKKING VAN OMBILINKOLEN AAN ANDERE TAKKEN VAN GOUVERNEMENTS DIENST.

| Plaats van levering. | 1894. | 1895. | 1896. | 1897. |
|---|---|---|---|---|
| Exploitatie Sumatra-Staatsspoorweg..... | 5.– | 5.– | 5.– | 5.– |
| Andere diensten; op den spoorwagen op een der stations of halten (zonder spoorvracht)........................... | 11.– | 11.– | 10.25 | 10.65 |
| In de bunkers der schepen te | | | | |
| Emmahaven........................ | 15.– | 15.– | 14.25 | 14.65 |
| Tandjong Priok..................... | 14.50 | 13.25 | 12.50 | 12.90 |
| Anjer............................ | – | – | – | 12.90 |
| Telok Betong....................... | 25.– | 23.75 | 23.— | 12.90 |
| Siboga............................ | – | – | – | 12.90 |
| Soerabaia (reede) .................. | 15.– | 13.75 | 13.– | 13.60 |
| Idem (bassin).................. | 15.50 | 14.25 | 13.50 | 13.90 |
| Tjilatjap .......................... | 15.50 | 14.25 | 13.50 | 13.50 |
| Cheribon.......................... | 19.– | 17.75 | 17.– | 13.60 |
| Tegal............................. | 19.– | 17.75 | 17.– | 13.60 |
| Pekalongan........................ | 19.– | 17.75 | 17.– | 13.60 |
| Semarang.......................... | – | 17.75 | 17.– | 13.60 |
| Sabang............................ | – | – | 13.– | 13.60 |
| Olehleh.......................... | 16.– | 14.75 | 14.– | 14.15 |
| Probolinggo........................ | 16.50 | 15.25 | 14.50 | 14.90 |
| Panaroekan........................ | – | – | 15.– | 15.40 |
| Sidajoe Lawas...................... | 17.– | 15.75 | 15.– | 14.70 |
| Makasser (volle lading)............. | 18.50 | 17.25 | 16.50 | – |
| Idem (gebroken id.)............. | – | – | – | – |
| Muntok en Palembang.............. | – | – | – | 17.40 |
| Djambi........................... | – | – | — | 18.90 |
| Laboean Deli...................... | – | – | – | 19.55 |
| Riouw (Poeloe Bajan)......... ...... | – | – | – | 19.90 |
| Banjoewangi....................... | – | – | – | – |
| Segli............................. | – | – | – | – |
| Lho Seumawé...................... | – | – | – | – |
| Soemenep (Kali Anget).............. | – | – | – | – |
| Amboina.......................... | – | – | – | – |
| Ternate........................... | – | – | – | – |
| Kesna ............................ | – | – | – | – |
| Hansisi........................... | – | – | – | – |

| 1898. | 1899. | 1900. | 1901. | 1902. | 1903. | 1904. |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 5.— | 5.— | 5.— | 5.— | 5.— | 6.50 | 6.50 |
| 12.90 | 12.90 | 10.— | 10.— | 10.— | 10.— | 10.— |
| 16.90 | 16.90 | 14.— | 14.— | 14.— | 14.— | 14.— |
| 15.20 | 15.20 | 16.20 | 16.20 | 16.20 | 13.90 | 12.90 |
| 15.20 | 15.20 | 16.20 | 16.20 | 16.20 | 13.90 | 12.90 |
| 15.20 | 15.20 | 16.20 | 16.20 | 16.20 | 13.90 | 12.90 |
| 15.20 | 15.20 | 16.20 | 16.20 | 16.20 | 13.90 | 12.90 |
| 15.90 | 15.90 | 16.90 | 16.90 | 16.90 | 14.60 | 13.60 |
| 16.10 | 16.10 | 17.10 | 17.10 | 17.10 | 14.80 | 13.80 |
| 15.70 | 15.70 | 16.70 | 16.70 | 16.70 | 14.40 | 13.40 |
| 15.90 | 15.90 | 16.90 | 16.90 | 16.90 | 14.60 | 13.60 |
| 15.90 | 15.90 | 16.90 | 16.90 | 16.90 | 14.60 | 13.60 |
| 15.90 | 15.90 | 16.90 | 16.90 | 16.90 | 14.60 | 13.60 |
| 15.90 | 15.90 | 16.90 | 16.90 | 16.90 | 14.60 | 13.60 |
| 15.80 | 15.80 | 16 80 | 16.80 | 16.80 | 14.50 | 13.50 |
| 15.80 | 15.80 | 16.80 | 16.80 | 16.80 | 14.50 | 13.50 |
| 16.80 | 16.80 | 17.80 | 17.80 | 17.80 | 15.60 | 14.60 |
| 16.90 | 16.90 | 17.90 | 17.90 | 17.90 | 15.60 | 14.60 |
| 16.90 | 16.90 | 17.90 | 17.90 | 17.90 | 15.60 | 14.60 |
| 18.10 | 18.10 | 19.10 | 19.10 | 19.10 | 16.80 | 14.30 |
| 20.70 | 20.70 | 21.70 | 21.70 | 21.70 | 19.40 | 14.30 |
| 19.70 | 19.70 | 20.70 | 20.70 | 20.70 | 18.40 | 17.40 |
| 21.20 | 21.20 | 22.20 | 22.20 | 22.20 | 19.90 | 18.90 |
| 21.80 | 21.80 | 22.80 | 22.80 | 22.80 | 20.50 | 19.50 |
| 22.20 | 22.20 | 23.20 | 23.20 | 23.20 | 20.90 | 19.90 |
| — | — | — | 22.30 | 22.30 | 20.— | 19.— |
| — | — | — | 20.30 | 20.30 | 18.— | 17.— |
| — | — | — | 21.30 | 21.30 | 19.— | 18.— |
| — | 19.90 | 20.80 | — | — | — | — |
| — | — | — | — | — | — | 17.20 |
| — | — | — | — | — | — | 17.20 |
| — | — | — | — | — | — | 28.— |
| — | — | — | — | — | — | 18.10 |

BIJLAGE 11.

# OVERZICHT

VAN DE

## DOOR HET GOUVERNEMENT VERLEENDE OF VAN GOUVERNEMENTSWEGE GOEDGEKEURDE CONCESSIËN TOT MIJNONTGINNING EN VERGUNNINGEN TOT WINNING VAN GESTEENTEN OF GRONDSOORTEN IN NEDERLANDSCH-INDIË.

AFGESLOTEN OP 30 JUNI 1904.

## A. CONCESSIËN TOT MIJNONTGINNIN[G]

| Volg-nummer. | Naam der concessie en ligging van het mijnveld. ([1]) — N.B. De concessiën zijn gerangschikt naar de gewesten. | Delfstoffen waarvoor de concessie is verleend. | Tegenwoordige concessionarissen. | Grootte of geschatte grootte van het mijnveld (in bouws). | Gouvernements besluit enz. waarbij de concessie is verleend en duur der concessie. | Productie in 1903. |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 1. | 2. | 3. | 4. | 5. | 6. | 7. |
| | | | | | | JAVA E[N MADOERA] |
| | Res. BANTAM. | | | | | |
| 1. | *Bajah I;* (afd. Lebak). | Steenkolen. | A. R. W. Kerkhoven. | 1250 | 12 Juni 1903 N°. 6; 75 jaren (23 Febr. 1904 t/m 22 Febr. 1979). | Nihil. |
| | Res. SEMARANG. | | | | | |
| 2. | *Klantoeng Sodjomerto;* (distr. Troeko, afd. Kendal). | Petroleum, naphta, bergteer, aardpek, asphalt, aardhars, aardwas en natuurlijk koolwaterstofgas. | Java-Petroleum-maatschappij te Amsterdam. | 277 | 17 Juli 1894 n°. 11; 70 jaren (18 Sept. 1894 t/m 17 Sept. 1964). | 1.432.021 liter ruwe petroleum. |
| 3. | *Kaliwaroe;* (distr. Bodja, afd. Kendal). | Petroleum en andere bitumineuse zelfstandigheden. | J. Leber. | 281½ | 29 Jan. 1900 n°. 6; 75 jaren (12 Juni 1900 t/m 11 Juni 1975). | Nihil. |
| | Res. REMBANG. | | | | | |
| 4. | *Sedan;* (distr. Sedan, afd. Rembang). | Steen- en bruinkolen. | H. E. van Leyden. | 2747 | 7 Oct. 1890 n°. 7; 75 jaren (1 Nov. 1890 t/m 31 Oct. 1965). | Nihil. |
| 5. | *Tinawoen;* (distr. Tinawoen, afd. Bodjonegoro) ([2]). | Als bij n°. 2. | Maatschappij tot exploitatie der petroleum-concessie Tinawoen te Soerabaja. | 30232 | 25 Sept. 1894 n°. 13 (wijziging 2 Maart 1899 n°. 14); 75 jaren (21 Jan. 1895 t/m 20 Jan. 1970). | 35.406.100 liter ruwe petroleum. |

([1]) In den Regeeringsalmanak voor Nederlandsch-Indië, deel I, wordt opgegeven in welk nummer der Javasche Courant en de
([2]) Op het einde van 1903 bedroeg het aantal oliegevende putten 16.

# VERLEEND DOOR HET GOUVERNEMENT.

| Jaarlijksche cijns. | | | Jaarlijksch vast recht. | | | In 1903 gekweten aan schadeloosstellingen of andere, ingevolge de concessie verschuldigde betalingen. | Opgaven omtrent de sterkte of de gemiddelde sterkte van het gebezigde personeel. |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Maatstaf en jaar van ingang. | Bedrag over 1903. | | Maatstaf en tijdstip van ingang. | Bedrag over het ontginningsjaar 1903/1904. | | | |
| | Verschuldigd. | Voldaan. | | Verschuldigd. | Voldaan. | | |
| 8. | 9. | 10. | 11. | 12. | 13. | 14. | 15. |
| **MADOERA.** | | | | | | | |
| 10 pct. van de netto opbrengst; 1907. | Nog niet verschuldigd. | | ƒ 0.25 per bouw; 23 Febr. 1904. | ƒ 312.50 (1904/1905). | Nog niet voldaan. | — | In het verslagjaar werd niet gewerkt. |
| 10 pct. van de netto opbrengst; 1898. | Nihil. | | ƒ 0.25 per bouw; 18 Sept. 1894. | » 69.25 | 5 Jan. 1904. | — | 4 Europeanen, 50 Javanen. |
| 10 pct. van de netto opbrengst; 1904. | Nog niet verschuldigd. | | ƒ 0.25 per bouw; 12 Juni 1900. | » 70.37⁵ | 12 Oct. 1903. | — | In het verslagjaar werd niet gewerkt. |
| 3 pct. van de netto opbrengst; 1894. | Nihil. | | ƒ 0.25 per bouw; 1 Nov. 1890. | » 686.75 | Nog niet voldaan. | — | Idem. |
| 10 pct. van de netto opbrengst; 1898. | Nog niet vastgesteld. | | ƒ 0.25 per bouw; 21 Jan. 1895. | » 7538.— | 29 Dec. 1903. | ƒ 360.— | 9 Europeanen, 2 Chineezen, 170 Inlanders. |

daarbij gepubliceerde kwartaalverslagen van het Mijnwezen, de Concessievoorwaarden zijn opgenomen.

| Volg-nummer. | Naam der concessie en ligging van het mijnveld. — N.B. De concessiën zijn gerangschikt naar de gewesten. | Delfstoffen waarvoor de concessie is verleend. | Tegenwoordige concessionarissen. | Grootte of geschatte grootte van het mijnveld (in bouws). | Gouvernements besluit enz. waarbij de concessie is verleend en duur der concessie. | Productie in 1903. |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 1. | 2. | 3. | 4. | 5. | 6. | 7. |
| 6. | *Panolan;* (distr. Panolan, afd. Blora) (¹). | Als bij n°. 2. | Dordtsche Petroleum Maatschappij te Amsterdam. | 11977 | 30 Sept. 1896 n°. 6; 75 jaren (23 Dec. 1896 t/m 22 Dec. 1971). | 38.368.993 liter ruwe petroleum. |
| 7. | *Djepon;* (distr. Djepon, afd. Blora) (²). | Als bij n°. 3. | Idem. | 25337 | 16 Sept. 1899 n°. 15; 75 jaren (13 Jan. 1900 t/m 12 Jan. 1975). | 3160.731 liter ruwe petroleum. |
| 8. | *Toengkoel;* (distr. Ngawen, afd. Blora). | Idem. | Idem. | 993 | 23 Jan. 1904 n°. 33; 75 jaren (23 Jan. 1904 t/m 22 Jan. 1979). | Geen opgave ontvangen. |
| | Res. Soerabaja. | | | | | |
| 9. | *Genoek Watoe;* (distr. Goenoeng Kendeng, afd. Soerabaja). | Jodium en jodiumverbindingen. | G. Ellinger. | $9\frac{349}{500}$ | 13 Juni 1888 n°. 2; 75 jaren (23 Oct. 1888 t/m 22 Oct. 1963). | Nihil. |
| 10. | *Djabakota;* (districten Djabakota en Djenggolo I, afdeelingen Soerabaja en Sidoardjo) (³). | Als bij n°. 2. | Dordtsche Petroleum Maatschappij te Amsterdam. | 21800 | 31 Maart 1889 n°. 2; 75 jaren (20 April 1889 t/m 19 April 1964). | 2.737.500 liter ruwe petroleum. |
| 11. | *De Twaalf Dessa's;* (distr. Goenoeng Kendeng, afd. Soerabaja). | Idem. | Idem. | 2412 | 17 Mei 1892 n°. 13; 75 jaren (23 Juli 1892 t/m 22 Juli 1967). | 8.828.613 liter ruwe petroleum. |
| 12. | *Lidah-koelon;* (distr. Goenoeng Kendeng, afd. Soerabaja). | Idem. | Idem. | 1251 | 29 Jan. 1896 n°. 1; 75 jaren (17 Maart 1896 t/m 16 Maart 1971). | 11.442.366 liter ruwe petroleum. |

(¹) In 1903 werd met goed gevolg verder geboord. Einde van dat jaar bedroeg het aantal oliegevende putten 48.
(²) Op het einde van 1903, in welk jaar met succes voortgegaan werd met boren, bedroeg het aantal oliegevende putten 13.
(³) Voor de heffing van cijns wordt de concessie geacht verleend te zijn in 1903.
(⁴) In 1903 werden 3 putten met een stoomboorinstallatie geboord, die alle als mislukt zijn te beschouwen.
(⁵) Op de terreinen van deze concessies werden in 1903 38 putten geboord; hiervan zijn 23 als gelukt en 12 als misluk te

| Jaarlijksche cijns. | | | Jaarlijksch vast recht. | | | In 1903 gekweten aan schadeloosstellingen of andere, ingevolge de concessie verschuldigde betalingen. | Opgaven omtrent de sterkte of de gemiddelde sterkte van het gebezigde personeel. |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Maatstaf en jaar van ingang. | Bedrag over 1903. | | Maatstaf en tijdstip van ingang. | Bedrag over het ontginningsjaar 1903/1904. | | | |
| | Verschuldigd. | Voldaan. | | Verschuldigd. | Voldaan. | | |
| 8. | 9. | 10. | 11. | 12. | 13. | 14. | 15. |
| 10 pct. van de netto opbrengst; 1898. | Het bedrag is nog niet vastgesteld. | | ƒ 0.25 per bouw; 23 Dec. 1896. | ƒ 2994.25 | 31 Dec. 1902. | ƒ 1500.— | Geen opgave ontvangen. |
| 10 pct. van de netto opbrengst; 1903. | Idem. | | ƒ 0.25 per bouw; 13 Jan. 1900. | » 6339.25 | 31 Dec. 1903. | — | Idem. |
| 10 pct. van de netto opbrengst; 1907 (*). | Nog niet verschuldigd. | | ƒ 0.25 per bouw; 23 Jan. 1904. | » 248.25 (1904/1905). | Nog niet voldaan. | — | Idem. |
| 3 pct. van de netto opbrengst; 1892. | Nihil. | | ƒ 0.25 per bouw, te berekenen over 10 bouws; 1 Jan. 1892. | » 2.50 | 12 Febr. 1904. | — | In het verslagjaar werd niet gewerkt. |
| 3 pct. van de netto opbrengst; 1895. | Het bedrag is nog niet vastgesteld. | | ƒ 0.25 per bouw; 20 April 1889. | » 5450.— | 28 Dec. 1903. | ƒ 624.85 | 75 man. |
| 3 pct. van de netto opbrengst; 1896. | Idem. | | ƒ 0.25 per bouw; 23 Juli 1892. | » 603.— | 28 Dec. 1903. | | |
| 10 pct. van de netto opbrengst; 1897. | Idem. | | ƒ 0.25 per bouw; 17 Maart 1896. | » 312.75 | 28 Dec. 1903. | ƒ 3304.50 | 250 man (*). |

beschouwen, terwijl 3 nog niet beeindigd waren.

| Volg-nummer. | Naam der concessie en ligging van het mijnveld. — N.B. De concessiën zijn gerangschikt naar de gewesten. | Delfstoffen waarvoor de concessie is verleend. | Tegenwoordige concessionarissen. | Grootte of geschatte grootte van het mijnveld (in bouws). | Gouvernements besluit enz. waarbij de concessie is verleend en duur der concessie. | Productie in 1905. |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 1. | 2. | 3. | 4. | 5. | 6. | 7. |
| 13. | *Metatoe;* (districten Grisee en Goenoeng Kendeng, afd. Grisee) (¹). | Als bij n°. 2. | Dordtsche Petroleum Maatschappij te Amsterdam. | 24404 | 14 Dec. 1898 n°. 4; 75 jaren (7 Febr. 1899 t/m 6 Febr. 1974). | 4.900.000 liter ruwe petroleum. |
| 14. | *Goenoeng Sari;* (particulier land van dien naam, districten Goenoeng Kendeng en Soerabaja, afd. Soerabaja) (²). | Idem. | The Toan Lok en The Toan Ing. | 200 | 21 Sept. 1893 n°. 10; 75 jaren (21 Maart 1894 t/m 20 Maart 1969). | 407690 liter ruwe petroleum. |
| 15. | *Dadoengan;* (de particuliere landen Karang Poh en Dadoengan, distr. Djabakota, afd. Soerabaja). | Idem. | Liem Twan Kioe en The Twan Tjiauw. | 276 | 19 Mei 1896 n°. 19; 75 jaren (19 Nov. 1896 t/m 18 Nov. 1971). | Nihil. |
| 16. | *Telogo Tandjoeng;* (distr. Goenoeng Kendeng, afd. Soerabaja). | Als bij n°. 3. | Dordtsche Petroleum Maatschappij te Amsterdam. | 1761 | 5 Febr. 1903 n°. 7; 75 jaren (3 Maart 1903 t/m 2 Maart 1978). | Nihil. |
| 17. | *Dermo;* (afd. Soerabaja). | Idem. | Tjoa Djien Sing. | 332 | 27 Jan. 1904 n°. 17; 75 jaren (27 Jan. 1904 t/m 26 Jan. 1979). | Nihil. |
| | Res. MADOERA. | | | | | |
| 18. | *Geger;* (distr. Arosbaja, afd. Bangkalan). | Idem. | Dordtsche Petroleum Maatschappij te Amsterdam. | 2608 | 6 Sept. 1899 n°. 11; 75 jaren (23 Jan. 1900 t/m 22 Jan. 1975). | 42.500 liter ruwe petroleum. |
| 19. | *Tanah Merah;* (distr. Tanah Merah, afd. Bangkalan). | Idem. | Idem. | 4000 | 6 Sept. 1899 n°. 12; 75 jaren (23 Jan. 1900 t/m 22 Jan. 1975). | Nihil. |
| 20. | *Kedoendoeng;* (distr. Kedoendoeng, afd. Sampang). | Idem. | Idem. | 2784 | 22 Nov. 1900 n°. 49; 75 jaren (7 Maart 1901 t/m 6 Maart 1976). | Nihil. |

(¹) In 1905 werden 12 putten geboord met vier stoomboorinstallaties; drie boringen zijn gelukt, vijf mislukt en vier bleven onderhanden.

(²) In 1905 werden met zg. Amerikaansche stoomboortoestellen 21 putten geboord, waarvan 11 als niet geslaagd zijn te beschouwen.

| Jaarlijksche cijns. | | | Jaarlijksch vast recht. | | | In 1903 gekweten aan schadeloosstellingen of andere, ingevolge de concessie verschuldigde betalingen. | Opgaven omtrent de sterkte of de gemiddelde sterkte van het gebezigde personeel. |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Maatstaf en jaar van ingang. | Bedrag over 1903. | | Maatstaf en tijdstip van ingang. | Bedrag over het ontginningsjaar 1903/1904. | | | |
| | Verschuldigd. | Voldaan. | | Verschuldigd. | Voldaan. | | |
| 8. | 9. | 10. | 11. | 12. | 13. | 14. | 15. |
| 10 pct. van de netto opbrengst; 1901. | Het bedrag is nog niet vastgesteld. | | ƒ 0.25 per bouw; 7 Febr. 1899. | ƒ 6101.— | 28 Dec. 1903. | ƒ 701.90 | 120 man. |
| 3 pct. van de netto opbrengst; 1897. | Nihil. | | ƒ 0.25 per bouw; 21 Maart 1894. | » 50.— | 5 Febr. 1904. | ƒ 50.— | 50 man. |
| 10 pct. van de netto opbrengst; 1900. | Nihil. | | ƒ 0.25 per bouw; 19 Nov. 1896. | » 69.— | 11 Jan. 1904. | — | In het verslagjaar werd niet gewerkt. |
| 10 pct. van de netto opbrengst; 1906. | Nog niet verschuldigd. | | ƒ 0.25 per bouw; 3 Maart 1903. | » 440.25 | 28 Dec. 1903. | — | Idem. |
| 10 pct. van de netto opbrengst; 1908. | Idem. | | ƒ 0,25 per bouw; 27 Jan. 1904. | ƒ 83.— (1904/1905). | Nog niet voldaan. | — | — |
| 10 pct. van de netto opbrengst; 1903. | Nihil. | | ƒ 0.25 per bouw; 23 Jan. 1900. | ƒ 652.— | 28 Dec. 1903. | — | Geen opgave ontvangen. |
| Idem. | Idem. | | Idem. | » 1000.— | Idem. | — | In het verslagjaar werd niet gewerkt. |
| 10 pct. van de netto opbrengst; 1904. | Nog niet verschuldigd. | | ƒ 0.25 per bouw; 7 Maart 1901. | » 696.— | Idem. | — | Idem. |

| Volg-nummer. | Naam der concessie en ligging van het mijnveld. — N.B. De concessiën zijn gerangschikt naar de gewesten. | Delfstoffen waarvoor de concessie is verleend. | Tegenwoordige concessionarissen. | Grootte of geschatte grootte van het mijnveld (in bouws). | Gouvernements besluit enz. waarbij de concessie is verleend en duur der concessie. | Productie in 1903. |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 1. | 2. | 3. | 4. | 5. | 6. | 7. |
| 21. | *Soemoer*; (afd. Pamekasan). | Als bij nº. 3. | Dordtsche Petroleum Maatschappij te Amsterdam. | 2624 | 19 Sept. 1901 nº. 33; 75 jaren (13 Maart 1902 t/m 12 Maart 1977). | Nihil. |
| 22. | *Tjinlitjin*; (afdeelingen Pamekasan en Soemenep). | Idem. | Idem. | 2780 | 19 Sept. 1901 nº. 34; 75 jaren (13 Maart 1902 t/m 12 Maart 1977). | Nihil. |
| 23. | *Kertegenah*; (afdeelingen Pamekasan en Soemenep) (¹). | Idem. | Idem. | 2724 | 19 Sept. 1901 nº. 35; 75 jaren (13 Maart 1902 t/m 12 Maart 1977). | Geen opgave ontvangen. |
| 24. | *Basaba*; (afdeelingen Pamekasan en Soemenep). | Idem. | Idem. | 2773 | 19 Sept. 1901 nº. 36; 75 jaren (13 Maart 1902 t/m 12 Maart 1977). | Nihil. |
| 25. | *Pakatjangan*; (afdeelingen Pamekasan en Soemenep). | Idem. | Idem. | 2796 | 19 Sept. 1901 nº. 37; 75 jaren (13 Maart 1902 t/m 12 Maart 1977). | Nihil. |
| 26. | *Goelock Goelock*; (afd. Soemenep). | Idem. | Idem. | 2559 | 19 Sept. 1901 nº. 38; 75 jaren (13 Maart 1902 t/m 12 Maart 1977). | Nihil. |
| 27. | *Soemberpinang*; (afd. Soemenep). | Idem. | Idem. | 2373 | 19 Sept. 1901 nº. 39; 75 jaren (13 Maart 1902 t/m 12 Maart 1977). | Nihil. |
| 28. | *Boembia*; (afd. Soemenep). | Idem. | Idem. | 2472 | 19 Sept. 1901 nº. 40; 75 jaren (13 Maart 1902 t/m 12 Maart 1977). | Nihil. |
| 29. | *Boedjoer Tengah*; (afd. Pamekasan). | Idem. | Idem. | 2846 | 19 Sept. 1901 nº. 41; 75 jaren (13 Maart 1902 t/m 12 Maart 1977). | Nihil. |

(¹) 3 putten werden geboord, waarvan geen olie in noemenswaardige hoeveelheid werd gewonnen. Veel brandbaar gas werd aangeboord.

| Jaarlijksche cijns. | | | Jaarlijksch vast recht. | | | In 1903 gekweten aan schadeloosstellingen of andere, ingevolge de concessie verschuldigde betalingen. | Opgaven omtrent de sterkte of de gemiddelde sterkte van het gebezigde personeel. |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Maatstaf en jaar van ingang. | Bedrag over 1903. | | Maatstaf en tijdstip van ingang. | Bedrag over het ontginningsjaar 1903/1904. | | | |
| | Verschuldigd. | Voldaan. | | Verschuldigd. | Voldaan. | | |
| 8. | 9. | 10. | 11. | 12. | 13. | 14. | 15. |
| 10 pct. van de netto opbrengst; 1905. | Nog niet verschuldigd. | | ƒ 0.25 per bouw; 13 Maart 1902. | ƒ 636.— | 28 Dec. 1903. | — | In het verslagjaar werd niet gewerkt. |
| Idem. | Idem. | | Idem. | » 697.25 | Idem. | — | Idem. |
| Idem. | Idem. | | Idem. | » 681.— | Idem. | — | Geen opgave ontvangen. |
| Idem. | Idem. | | Idem. | » 693.25 | Idem. | — | In het verslagjaar werd niet gewerkt. |
| Idem. | Idem. | | Idem. | » 699.— | Idem. | — | Idem. |
| Idem. | Idem. | | Idem. | » 589.75 | Idem. | — | Idem. |
| Idem. | Idem. | | Idem. | » 593.25 | Idem. | — | Idem. |
| Idem. | Idem. | | Idem. | » 618.— | Idem. | — | Idem. |
| Idem. | Idem. | | Idem. | » 711.50 | Idem. | — | Idem. |

| Volg-nummer. | Naam der concessie en ligging van het mijnveld. — N.B. De concessiën zijn gerangschikt naar de gewesten. | Delfstoffen waarvoor de concessie is verleend. | Tegenwoordige concessionarissen. | Grootte of geschatte grootte van het mijnveld (in bouws). | Gouvernements besluit enz. waarbij de concessie is verleend en duur der concessie. | Productie in 1903. |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 1. | 2. | 3. | 4. | 5. | 6. | 7. |
| 30. | *Boedjoer Timor;* (afd. Pamekasan) (¹). | Als bij n°. 3. | Dordtsche Petroleum Maatschappij te Amsterdam. | 2770 | 19 Sept. 1901 n°. 42; 75 jaren (13 Maart 1902 t/m 12 Maart 1977). | Nihil. |
| 31. | *Telanggi;* (afd. Pamekasan). | Idem. | Idem. | 2524 | 19 Sept. 1901 n°. 43; 75 jaren (13 Maart 1902 t/m 12 Maart 1977). | Nihil. |
| 32. | *Tampodjoeng;* (afd. Pamekasan). | Idem. | Idem. | 2673 $\frac{9}{10}$ | 19 Sept. 1901 n°. 44; 75 jaren (13 Maart 1902 t/m 12 Maart 1977). | Nihil. |
| 33. | *Sana Laoet;* (afd. Pamekasan). | Idem. | Idem | 2550 | 19 Sept. 1901 n°. 45; 75 jaren (13 Maart 1902 t/m 12 Maart 1977). | Nihil. |
| 34. | *Sana Tengah;* (afd. Pamekasan). | Idem. | Idem | 1506 | 19 Sept. 1901 n°. 46; 75 jaren (13 Maart 1902 t/m 12 Maart 1977). | Nihil. |
| 35. | *Klompang;* (distr. Waroe, afd. Pamekasan). | Idem. | Idem. | 2466 | 26 Nov. 1901 n°. 49; 75 jaren (13 Maart 1902 t/m 12 Maart 1977). | Nihil. |
| 36. | *Tandjong;* (districten Waroe en Pegantenan, afd. Pamekasan) (²). | Idem. | Idem. | 1914 | 26 Nov. 1901 n°. 50; 75 jaren (13 Maart 1902 t/m 12 Maart 1977). | Nihil. |
| 37. | *Matjan;* (districten Waroe en Pegantenan, afd. Pamekasan) (³). | Idem. | Idem. | 2046 | 26 Nov. 1901 n° 51; 75 jaren (13 Maart 1902 t/m 12 Maart 1977). | Nihil. |

(¹) 2 putten werden geboord, een zonder succes en de tweede bleef nog in bewerking.
(²) 2 putten werden geboord, waarvan 1 zonder succes en 1 onder bewerking bleef.
(³) 3 putten werden geboord, waarvan 2 een weinig olie gaven.

| Jaarlijksche cijns. | | | Jaarlijksch vast recht. | | | In 1903 gekweten aan schadeloosstellingen of andere, ingevolge de concessie verschuldigde betalingen. | Opgaven omtrent de sterkte of de gemiddelde sterkte van het gebezigde personeel. |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Maatstaf en jaar van ingang. | Bedrag over 1903. | | Maatstaf en tijdstip van ingang. | Bedrag over het ontginningsjaar 1903/1904. | | | |
| | Verschuldigd. | Voldaan. | | Verschuldigd. | Voldaan. | | |
| 8. | 9. | 10. | 11. | 12. | 13. | 14. | 15. |
| 10 pct. van de netto opbrengst; 1905. | Nog niet verschuldigd. | | ƒ 0.25 per bouw; 13 Maart 1902. | ƒ 692.50 | 28 Dec. 1903. | — | Geen opgave ontvangen. |
| Idem. | Idem. | | Idem. | » 631.— | Idem. | — | In het verslagjaar werd niet gewerkt. |
| Idem. | Idem. | | Idem. | » 668.47⁵ | Idem. | — | Idem. |
| Idem. | Idem. | | Idem. | » 587.50 | Idem. | — | Idem. |
| Idem. | Idem. | | Idem. | » 576.50 | Idem. | — | Idem. |
| Idem. | Idem. | | Idem. | » 616.50 | Idem. | — | Idem. |
| Idem. | Idem. | | Idem. | » 478.50 | Idem. | — | Geen opgave ontvangen. |
| Idem. | Idem. | | Idem. | » 511.50 | Idem. | — | Idem. |

| Volg-nummer. | Naam der concessie en ligging van het mijnveld. — N.B. De concessiën zijn gerangschikt naar de gewesten. | Delfstoffen waarvoor de concessie is verleend. | Tegenwoordige concessionarissen. | Grootte of geschatte grootte van het mijnveld (in bouws). | Gouvernements besluit enz. waarbij de concessie is verleend en duur der concessie. | Productie in 1903. |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 1. | 2. | 3. | 4. | 5. | 6. | 7. |
| 38. | *Mandala;* (distr. Baratdaja, afd. Soemenep). | Als bij n°. 3. | Dordtsche Petroleum Maatschappij te Amsterdam. | 2680 | 20 Jan. 1904 n°. 27; 75 jaren (20 Jan. 1904 t/m 19 Jan. 1979). | Geen opgave ontvangen. |
| 39. | *Pakondang;* (distr. Bajatdara, afd. Soemenep). | Idem. | Idem. | 1824 | 3 Febr. 1904 n°. 46; 75 jaren (3 Febr. 1904 t/m 2 Febr. 1979). | Nihil. |
| | Res. PASOEROEAN. | | | | | |
| 40. | *Goenoeng Woengkal;* (distr. Toeren afd. Malang). | Zandsteen. | C. Zweerus. | $12\frac{277}{500}$ | 20 Sept. 1888 n°. 38; 75 jaren (7 Febr. 1889 t/m 6 Febr. 1964). | Nihil. |
| | Res. KEDIRI. | | | | | |
| 41. | *Wadjak;* (distr. Wadjak, afd. Toeloengagoeng). | Marmer en kiezelgesteente. | B. D. van Rietschoten. | 1243 | 9 Aug. 1890 n°. 6; 75 jaren (19 Dec. 1890 t/m 18 Dec. 1965). | Nihil. |
| | Res. MADIOEN. | | | | | |
| 42. | *Tegalredjo;* (distr. Poeloeng afd. Ponorogo). | Goud, zilver, lood, koper, zink en andere binnen het concessieveld met deze metalen in zoodanigen samenhang voorkomende delfstoffen, dat ter beoordeeling van den Gouverneur-Generaal de gelijktijdige winning onvermijdelijk is. | A. B. Hagen. | 1409 | 26 Maart 1904 n°. 15; 75 jaren (26 Maart 1904 t/m 25 Maart 1979). | — |

(¹) Voor de heffing van cijns wordt de concessie geacht verleend te zijn in 1902.

| Jaarlijksche cijns. | | | Jaarlijksch vast recht. | | | In 1903 gekweten aan schadeloosstellingen of andere, ingevolge de concessie verschuldigde betalingen. | Opgaven omtrent de sterkte of de gemiddelde sterkte van het gebezigde personeel. |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Maatstaf en jaar van ingang. | Bedrag over 1903. | | Maatstaf en tijdstip van ingang. | Bedrag over het ontginningsjaar 1903/1904. | | | |
| | Verschuldigd. | Voldaan. | | Verschuldigd. | Voldaan. | | |
| 8. | 9. | 10. | 11. | 12. | 13. | 14. | 15. |
| 10 pct. van de netto opbrengst; 1906 (¹). | Nog niet verschuldigd. | | ƒ 0.25 per bouw; 20 Jan. 1904. | ƒ 670.— (1904/1905). | Nog niet voldaan. | — | Geen opgave ontvangen. |
| 10 pct. van de netto opbrengst; 1908. | Idem. | | ƒ 0.25 per bouw; 3 Febr. 1904. | ƒ 456.— (1904/1905). | Idem. | — | In het verslagjaar werd niet gewerkt. |
| 3 pct. van de netto opbrengst; 1892. | Nihil. | | ƒ 0.25 per bouw; | Nog niet verschuldigd. | | — | Idem. |
| 3 pct. van de netto opbrengst; 1894. | Nihil. | | ƒ 0.25 per bouw; 1 Juli 1893. | ƒ 310.75 | 30 Dec. 1903. | — | Idem. |
| 10 pct. van de netto opbrengst; 1908. | Nog niet verschuldigd. | | ƒ 0.25 per bouw; 26 Maart 1904. | ƒ 352.25 (1904/1905). | Nog niet voldaan. | — | — |

BUITEN

| Volgnummer. | Naam der concessie en ligging van het mijnveld. — N.B. De concessiën zijn gerangschikt naar de gewesten. | Delfstoffen waarvoor de concessie is verleend. | Tegenwoordige concessionarissen. | Grootte of geschatte grootte van het mijnveld (in bouws). | Gouvernements besluit enz. waarbij de concessie is verleend en duur der concessie. | Productie in 1905. |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 1. | 2. | 3. | 4. | 5. | 6. | 7. |
| | Gouvernement SUMATRA'S WESTKUST. | | | | | |
| 43. | *Ajer Gowa Ketjil*; (onderdistr. Simpang Gambir, afd. Natal, res. Tapanoeli). | Goud en andere met het goud in samenhang voorkomende delfstoffen. | Mijnbouw Maatschappij »Tambang Sibonak" te Batavia. | 609 | 24 Juni 1903 n°. 33; 75 jaren (2 Dec. 1903 t/m 1 Dec. 1978). | 3.7 K.G. goud. |
| 44. | *Sinaboean*; (afd. Loeboe Sikaping, res. Pad. Bovenl.). | Idem. | Mijnbouw Maatschappij »Sinaboean" te Batavia. | 1277.5 | 30 Sept. 1903 n°. 12; 75 jaren (30 Maart 1904 t/m 29 Maart 1979). | Nihil. |
| | Res. BENKOELEN. | | | | | |
| 45. | *Lebong Soelit*; (afd. Mokko Mokko). | Goud-, zilver-, koper-, lood-, antimoon-, nikkel-, kobalt-, bismuth- en ijzerertsen. | Mijnbouw Maatschappij »Ketahoen" te Batavia. | 4525 | 3 Febr. 1902 n°. 14; 75 jaren (11 Maart 1902 t/m 10 Maart 1977). | 228.8 K.G. goud, 103 K.G. zilver. |
| 46. | *Boekit Soenoer*; (afd. Benkoelen en Ommelanden). | Steen- en bruinkolen. | R. J. van der Vossen. | 2818 | 31 Jan. 1904 n°. 16; 75 jaren (31 Jan. 1904 t/m 30 Jan. 1979). | — |
| | Res. PALEMBANG. | | | | | |
| 47. | *Bahangau*; (onderafd. Lematang Ilir, afd. Lematang Oeloe en Ilir, Kikim en de Pasoemahlanden) (¹). | Idem | Tjia King Djoen. | $15\frac{3}{7}$ | 5 Maart 1893 n°. 16; 30 jaren (30 Aug. 1893 t/m 29 Aug. 1923). | 532 ton kolen. |
| 48. | *Lebong Donok*; (onderafd. Redjang en Lebong, afd. Tebing Tinggi). | Als bij n°. 45. | Mijnbouw Maatschappij »Redjang Lebong". | 4097 | 28 Jan. 1899 n°. 1; 75 jaren (26 Mei 1899 t/m 25 Mei 1974). | 952.5 K.G. goud en 5458 KG. zilver. |

(¹) Ook gedurende het verslagjaar werd het kolenveld ontgonnen door de omwonende bevolking, die de bruinkolen aan de

| Jaarlijksche cijns. | | | Jaarlijksch vast recht. | | | In 1903 gekweten aan schadeloosstellingen of andere, ingevolge de concessie verschuldigde betalingen. | Opgaven omtrent de sterkte of de gemiddelde sterkte van het gebezigde personeel. |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Maatstaf en jaar van ingang. | Bedrag over 1903. | | Maatstaf en tijdstip van ingang. | Bedrag over het ontginningsjaar 1903/1904. | | | |
| | Verschuldigd. | Voldaan. | | Verschuldigd. | Voldaan. | | |
| 8. | 9. | 10. | 11. | 12. | 13. | 14. | 15. |
| **EZITTINGEN.** | | | | | | | |
| 10 pct. van de netto opbrengst; 1907. | Nog niet verschuldigd. | | ƒ 0.25 per bouw; 2 Dec. 1903. | ƒ 152.23 | 31 Dec. 1903. | — | Geen opgave ontvangen. Een groot gedeelte van het verslagjaar werd niet gewerkt. |
| 10 pct. van de netto opbrengst; 1908. | Idem. | | ƒ 0.25 per bouw; 30 Maart 1904. | ƒ 319.37$^{5}$ (1904/1905). | Nog niet voldaan. | — | — |
| 10 pct. van de netto opbrengst; 1906. | Idem. | | ƒ 0.25 per bouw; 11 Maart 1902 | ƒ 1131.50 | 28 Nov. 1903. | — | 30 Europeanen, 463 Chineezen, 293 Inlanders, waaronder 11 vrouwen. |
| 10 pct. van de netto opbrengst; 1908. | Idem. | | ƒ 0.25 per bouw; 31 Jan. 1904. | ƒ 704.50 (1904/1905). | Nog niet voldaan. | — | - |
| 3 pct. van de netto opbrengst; 1897. | ƒ 28.38$^{5}$ | Nog niet voldaan. | ƒ 0.25 per bouw over 15 bouws; 15 Jan. 1894. | ƒ 3.75 | 30 Dec. 1903. | — | Geen vast werkvolk. |
| 10 pct. van de netto opbrengst; 1903. | Nog niet vastgesteld. | | ƒ 0.25 per bouw; 26 Mei 1899. | » 1024.25 | Nog niet voldaan. | — | 1539 Javanen, w. o. 56 vrouwen, 234 Chineezen. |

ncessionaris tegen ƒ 0.40 de krandjang van 140 K.G. leverde.

| Volg-nummer. | Naam der concessie en ligging van het mijnveld. — N.B. De concessiën zijn gerangschikt naar de gewesten. | Delfstoffen waarvoor de concessie is verleend. | Tegenwoordige concessionarissen. | Grootte of geschatte grootte van het mijnveld (in bouws). | Gouvernementsbesluit enz. waarbij de concessie is verleend en duur der concessie. | Productie in 1905. |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 1. | 2. | 3. | 4. | 5. | 6. | 7. |
| 49. | *Moeara Enim;* onderafd. Lematang Ilir, afd. Lematang Oeloe en Ilir, Kikim en de Pasoemahlanden). | Petroleum en andere bitumineuse zelfstandigheden. | Petroleummaatschappij »Moeara Enim" te Amsterdam. | 31205 | 28 Jan. 1899 n°. 29; 75 jaren (22 Juli 1899 t/m 21 Juli 1974). | 132.166.067 liters ruw petroleum. |
| 50. | *Babat;* (afd. Moesi Ilir). | Idem. | Idem. | 57804 | 25 April 1899 n°. 22; 75 jaren (19 Oct. 1899 t/m 18 Oct. 1974). | 1.447.875 liters ruw petroleum. |
| 51. | *Bandjarsari;* (afd. Lematang Oeloe en Ilir, Kikim en de Pasoemahlanden). | Idem | Idem. | 5539 | 25 April 1903 n°. 2; 75 jaren (23 Mei 1903 t/m 22 Mei 1978). | 2.097.257 liters ruw petroleum. |
| 52. | *Palembang;* (afd. Iliran en Banjoeasin). | Idem. | Petroleummaatschappij »Sumatra Palembang" te 's Gravenhage. | 30000 | 28 Jan. 1899 n°. 30; 75 jaren (28 Juni 1899 t/m 27 Juni 1974). | 35.428.814 liters ruw petroleum. |
| 53. | *Karang Ringin;* (afd. Moesi Ilir). | Aardolie, aardpek en alle andere soorten van bitumineuse zelfstandigheden, zoowel vaste als vloeibare en de daarmede voorkomende gasvormige zelfstandigheden. | Petroleummaatschappij »Moesi Ilir" te Amsterdam. | 7063 | 7 Febr. 1902 n°. 6; 75 jaren (6 Juni 1902 t/m 5 Juni 1977). | 25.143.400 liters ruw petroleum. |
| 54. | *Kajoe Aran Bengkoe;* (afd. Moesi Ilir). | Als bij n°. 49. | Nederlandsch Indische Exploratie maatschappij. | 843 | 12 Juni 1903 n°. 4; 15 jaren (8 Dec. 1903 t/m 7 Dec. 1918). | 13.618.000 liters ruw petroleum. |
| 55. | *Selaro;* (afd. Iliran en Banjoeasin). | Idem. | Idem | 642 | 12 Juni 1903 n°. 5; 15 jaren (8 Dec. 1903 t/m 7 Dec. 1918). | Geen opgave ontvangen. |

(1) Voor de heffing van cijns wordt de concessie geacht verleend te zijn in 1898.
(2) Voor de heffing van cijns wordt de concessie geacht verleend te zijn in 1901.

| Jaarlijksche cijns. | | | Jaarlijksch vast recht. | | | In 1903 gekweten aan schadeloosstellingen of andere, ingevolge de concessie verschuldigde betalingen. | Opgaven omtrent de sterkte of de gemiddelde sterkte van het gebezigde personeel. |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Maatstaf en jaar van ingang. | Bedrag over 1903. | | Maatstaf en tijdstip van ingang. | Bedrag over het ontginningsjaar 1903/1904. | | | |
| | Verschuldigd. | Voldaan. | | Verschuldigd. | Voldaan. | | |
| 8. | 9. | 10. | 11. | 12. | 13. | 14. | 15. |
| 7 pct. van de netto opbrengst; 1903. | Nog niet vastgesteld. | | f 0.25 per bouw; 26 Mei 1899. | f 7801.25 | 24 Dec. 1903. | — | 75 Europeanen. Het aantal koelies is niet met juistheid op te geven, daar voornamelijk met vrije lieden wordt gewerkt, die zeer onregelmatig uitkomen. |
| Idem. | Idem. | | f 0.25 per bouw; 19 Oct. 1899. | » 14451.— | Idem. | — | |
| 10 pct. van de netto opbrengst; 1907. | Nog niet verschuldigd. | | f 0,25 per bouw; 23 Mei 1903. | » 834.75 | 28 Dec. 1903. | — | |
| 7 pct. van de netto opbrengst; 1902 (1). | Nog niet vastgesteld over 1902 en 1903. | | f 0.25 per bouw; 28 Juni 1899. | » 7500.— | 5 Jan. 1904. | — | Geen opgave ontvangen. |
| 10 pct. van de netto opbrengst; 1906. | Nog niet verschuldigd. | | f 0.25 per bouw; 6 Juni 1902. | » 1760.75 | 24 Dec. 1903. | — | 38 Europeanen, 383 Inlandsche koelies. |
| 10 pct. van de netto opbrengst; 1905 (2). | Idem. | | f 0.25 per bouw; 8 Dec. 1903. | » 210.75 | 5 Jan. 1904. | — | Geen opgave ontvangen. |
| 10 pct. van de netto opbrengst; 1905 (3). | Idem. | | Idem. | » 160.50 | Idem. | — | Idem. |

| Volg-nummer. | Naam der concessie en ligging van het mijnveld. — N.B. De concessiën zijn gerangschikt naar de gewesten. | Delfstoffen waarvoor de concessie is verleend. | Tegenwoordige concessionarissen. | Grootte of geschatte grootte van het mijnveld (in bouws). | Gouvernements besluit enz. waarbij de concessie is verleend en duur der concessie. | Productie in 1903. |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 1. | 2. | 3. | 4. | 5. | 6. | 7. |
| | Gouv. Atjeh en Onderhoorigheden. | | | | | |
| 56. | *Peureula;* (landschap Peureula). | Als bij n°. 49. | Perlak Petroleummaatschappij te Amsterdam. | 5690 | 8 Jan. 1901 n°. 29; 75 jaren (5 Juni 1901 t/m 4 Juni 1976). | ± 248.400.000 liters ruwe petroleum. |
| | Ass. Res. Billiton. | | | | | |
| 57. | . . . . . . ; (het landschap Billiton). N.B. De concessie draagt officieel geen naam. | Tin. | Billiton-maatschappij te 's Gravenhage. | 647447 | Wet van 18 Juni[1] 1892 (Ned. St. n°. 139, Ind. St. n°. 182); 35 jaren (1 Mei 1892 t/m 30 April 1927). | Gedurende het boekjaar 1902—1903 76234 pikol tin. |
| | Res. Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo. | | | | | |
| 58. | *Goenoeng Lawak;* (afd. Martapoera). | Diamanten, goud, platina en steenkolen. | Borneo-Mijnmaatschappij te Amsterdam. | 3000 | 5 Sept. 1881 n°. 10; 75 jaren (23 Jan. 1882 t/m 22 Jan. 1957). | Nihil. |
| 59. | *Kahajan;* (distr. Groote Dajak, afd. Dajaklanden). | Goud, zilver, koper, lood, iridium, molybdeen, wolframium, zink en bismuth. | Mijnbouw Maatschappij »Kahajan" te Soerabaja. | 4170 | 27 Febr. 1902 n°. 44; 75 jaren (26 Maart 1902 t/m 25 Maart 1977). | 126 KG. goud. |
| 60. | *Poeloe Nangka;* (afd. Tanah-Boemboe). | Steenkolen | Poeloe Nangka steenkolen-maatschappij te Soerabaja. | 252 | 11 Juli 1902 n°. 14; 75 jaren (29 Sept. 1902 t/m 28 Sept. 1977). | 2749 ton steenkolen. |
| 61. | *Boekit Pondok;* (afd. Koetei en de Noord-Oostkust van Borneo). | Goud, zilver, lood, koper, zink en antimonium. | Mijnbouw Maatschappij »Boekit Pondok" te Amsterdam. | 4221 | 27 Sept. 1902 n°. 15; 75 jaren (27 Jan. 1903 t/m 26 Jan. 1978). | Nihil. |

(1) Voor de heffing van cijns wordt de concessie geacht verleend te zijn in 1900.

| Jaarlijksche cijns. | | | Jaarlijksch vast recht. | | | In 1903 gekweten aan schadeloosstellingen of andere, ingevolge de concessie verschuldigde betalingen. | Opgaven omtrent de sterkte of de gemiddelde sterkte van het gebezigde personeel. |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Maatstaf en jaar van ingang. | Bedrag over 1903. | | Maatstaf en tijdstip van ingang. | Bedrag over het ontginningsjaar 1903/1904. | | | |
| | Verschuldigd. | Voldaan. | | Verschuldigd. | Voldaan. | | |
| 8. | 9. | 10. | 11. | 12. | 13. | 14. | 15. |
| 10 pct. van de netto opbrengst; 1904 (1). | Nog niet verschuldigd. | | ƒ 0.25 per bouw; 5 Juni 1901. | ƒ 1422.50 | 5 Febr. 1904. | — | Geen opgave ontvangen. |
| Ingevolge deze concessie, zooals zij laatstelijk in Nederland op geheel bijzondere voorwaarden is verleend, is geen cijns of vast recht verschuldigd. Echter heeft de Staat zich $^{5}/_{8}$ van de jaarlijksche winst bedongen. | | | | | | | Zie den tekst van het Verslag. |
| 6 pct. van de netto opbrengst; 1885. | Nog niet vastgesteld. | | ƒ 0.25 per bouw; 23 Jan. 1882. | ƒ 750. | 12 Mei 1903. | — | Ook in het afgeloopen jaar is niet gewerkt. |
| 10 pct. van de netto opbrengst; 1906. | Nog niet verschuldigd. | | ƒ 0.25 per bouw; 26 Maart 1902. | » 1042.50 | 28 Dec. 1903. | — | Geen opgave ontvangen. |
| Idem. | Idem. | | ƒ 0.25 per bouw; 29 Sept. 1902. | » 63.— | 2 Maart 1904. | — | 1 Europeaan, 66 Javanen, 8 Maleiers. 1 Chinees. |
| Idem. | Idem. | | ƒ 0.25 per bouw; 27 Jan. 1903. | » 1055 25 | 29 Dec. 1903. | — | ± 300 koelies. |

| Volg-nummer. | Naam der concessie en ligging van het mijnveld. —— N.B. De concessiën zijn gerangschikt naar de gewesten. | Delfstoffen waarvoor de concessie is verleend. | Tegenwoordige concessionarissen. | Grootte of geschatte grootte van het mijnveld (in bouws). | Gouvernements besluit enz. waarbij de concessie is verleend en duur der concessie. | Productie in 190… |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 1. | 2. | 3. | 4. | 5. | 6. | 7. |
| 62. | *Poeloe-Laoet;* (afd. Tanah Boemboe). | Steenkolen. | Steenkolen-maatschappij »Poeloe Laoet" te Amsterdam. | 4172 | 21 Jan. 1903 n°. 27; 75 jaren (30 Mei 1903 t/m 29 Mei 1978. | Nihil. |
| | Res. Menado. | | | | | |
| 63. | *Soemalata I;* (distr. Kwandang, afd. Gorontalo). | Goud-, zilver-, koper- en loodertsen. | Mijnbouwmaatschappij »Soemalata" te Amsterdam. | 2190 | 14 Juli 1894 n°. 21; 75 jaren (1 Dec. 1894 t/m 30 Nov. 1969). | 344.8 K.G. goud |
| 64. | *Soemalata II;* (distr. Kwandang, afd. Gorontalo). | Idem. | Noord-Celebes Mijnbouwmaatschappij te Amsterdam. | 490 | 9 Jan. 1898 n°. 39; (9 April 1898 t/m 30 Nov. 1969). | Nihil. |
| 65. | *Totok;* (distr. Passan-Ratahen-Ponassakan, afd. Tondano). | Goud-, zilver-, koper-, antimoon-, nikkel-, kobalt- en bismutherts en. | MijnbouwMaatschappij »Totok" te Batavia. | 3281 | 7 Mei 1897 n°. 3; 75 jaren (25 Sept. 1897 t/m 24 Sept. 1972). | 148.2 K.G. goud. |
| 66. | *Paleleh;* (landschap Bwool). | Goud-, zilver-, koper-, antimoon-, lood-, nikkel-, kobalt-, bismuth- en ijzerertsen. | Nederlandsch-Indische mijnbouw-maatschappij te Batavia. | 30000 | 29 Juni 1897 n°. 19; 75 jaren (2 Sept. 1897 t/m 1 Sept. 1972). | 194 K.G. goud. |
| 67. | *Polangko;* (distr. Tompasso afd. Amoerang). | Goud-, zilver-, platina-, zink-, lood-, koper-, antimoon-, nikkel-, kobalt-, bismuth- en tinertsen. | Mijnbouwmaatschappij »Belang" te Batavia. | 3784 | 24 Dec. 1900 n°. 45; 75 jaren (22 Juni 1901 t/m 21 Juni 1976). | Nihil. |
| 68. | *Boekal;* (landschap Bwool). | Goud, zilver, platina, zink, lood, koper, antimoon, nikkel, kobalt en bismuth. | Mijnbouw-maatschappij »Bwool-Lonoe" te Batavia. | 4227 | 3 Sept. 1901 n°. 15; 75 jaren (1 Maart 1902 t/m 28 Febr. 1977). | Nihil. |
| 69. | *Dooep;* (landschap Bolaäng Mongondou). | Goud-, zilver-, zink-, lood-, koper en ijzer. | Mijnbouw-maatschappij »Kotaboenan" te Amsterdam. | 320 | 24 Maart 1903 n°. 14; 75 jaren (19 Maart 1904 t/m 18 Maart 1979). | Geen opgave ontvangen. |
| 70. | *Goenoeng Lama;* (landschap Bolaäng Mongondou). | Idem | Idem. | 402 | Idem. | Nihil. |

| Jaarlijksche cijns. | | | Jaarlijksch vast recht. | | | In 1903 gekweten aan schadeloosstellingen of andere, ingevolge de concessie verschuldigde betalingen. | Opgaven omtrent de sterkte of de gemiddelde sterkte van het gebezigde personeel. |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Maatstaf en jaar van ingang. | Bedrag over 1903. | | Maatstaf en tijdstip van ingang. | Bedrag over het ontginningsjaar 1903/1904. | | | |
| | Verschuldigd. | Voldaan. | | Verschuldigd. | Voldaan. | | |
| 8. | 9. | 10. | 11. | 12. | 13. | 14. | 15. |
| ) pct. van de tto opbrengst; 1907. | Nog niet verschuldigd. | | *f* 0.25 per bouw; 30 Mei 1903. | *f* 1043.— | 29 Dec. 1903. | — | 15 Europeanen, 826 Javanen, 63 Chineezen, 36 Maleiers. |
| i pct. van de tto opbrengst; 1898. | Nog niet vastgesteld. | | *f* 0.25 per bouw; 1 Dec. 1894. | » 547.50 | Nog niet voldaan. | — | 23 Europeanen, 60 Minahassers. 120 Gorontaleezen, ± 700 Chineezen. |
| Idem. | Nihil. | | *f* 0.25 per bouw; 9 April 1898. | » 122.50 | Idem. | — | In het verslagjaar is niet gewerkt. |
| 0 pct. van de etto opbrengst; 1901. | Nog niet vastgesteld. | | *f* 0.25 per bouw; 25 Sept. 1897. | » 820.25 | 30 Sept. 1902. | — | ± 300 inlandsche koelies. |
| Idem. | Idem. | | *f* 0.25 per bouw; 2 Sept. 1897. | » 7500.— | Nog niet voldaan. | — | 15 Europeanen, ± 600 inlandsche koelies. |
| 10 pct. van de etto opbrengst; 1904. | Nog niet verschuldigd. | | *f* 0.25 per bouw; 22 Juni 1901. | » 946.— | Idem. | — | In het verslagjaar werd niet gewerkt. |
| 10 pct. van de netto opbrengst; 1905. | Idem. | | *f* 0.25 per bouw; 1 Maart 1902. | » 1056.75 | Idem. | — | Idem. |
| 10 pct. van de netto opbrengst; 1907. | Idem. | | *f* 0,25 per bouw; 19 Maart 1904. | » 80.— (1904/1905). | Idem. | — | — |
| Idem. | Idem. | | Idem. | » 100.50 (1904/1905). | Idem. | — | — |

## B. CONCESSIËN TOT MIJNONTGINNING (VOOR ZOOVEEL REEDS DOOR OF VANWEGE HET

| Volg-nummer. | Naam der concessie en ligging van het mijnveld. N.B. De concessien zijn gerangschikt naar de gewesten. | Delfstoffen voor de winning waarvan de concessie is verleend. | Tegenwoordige concessionarissen. | Grootte of geschatte grootte van het mijnveld (in bouws). | Gouvernements besluit waarbij of krachtens hetwelk de concessie door of namens het Gouvernement is goedgekeurd. |
|---|---|---|---|---|---|
| 1. | 2. | 3. | 4. | 5. | 6. |
| | | | | | JAVA EN |
| | Res. DJOKJAKARTA. | | | | |
| 1. | *Kliripan;* (regentschappen Pengasih en Nanggoelan). | Bruinsteen. | H. W. van Delden. | 395. | 12 Sept. 1893 n°. 26. |
| 2. | *Penggoeng;* (regentschappen Pengasih en Nanggoelan). | Idem. | Idem. | 606. | 12 April 1900 n°. 22. |
| 3. | *Nanggoelan;* (regentschappen Nanggoelan en Kalibawang). | Bruinkool, bruinkolenoker en bruinkolenklei. | Idem. | 391. | 12 April 1900 n°. 22. |
| | | | | | BUITEN |
| | Res. OOSTKUST VAN SUMATRA. | | | | |
| 4. | *Telaga Said;* (landschap Langkat). | Petroleum. | Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot exploitatie van petroleumbronnen in Nederlandsch-Indië te 's Gravenhage. | ± 500. | Oorspronkelijk concessiecontract goedgekeurd door den Resident der Oostkust van Sumatra onder dagteekening van 8 Augustus 1883. |

# OUVERNEMENT GOEDGEKEURD) VERLEEND DOOR BESTUURDERS VAN INLANDSCHE STATEN.

| Aanvang en duur der concessie. | Productie in 1903 (resp. 1903/1904). | Bedongen cijns per kalenderjaar. Maatstaf. | Bedongen cijns per kalenderjaar. Verschuldigd minimum bedrag | Eventueel verder bedongen opbrengst. | Opgaven omtrent de sterkte of de gemiddelde sterkte van het gebezigde personeel. |
|---|---|---|---|---|---|
| 7. | 8. | 9. | 10. | 11. | 12. |
| **ADOERA.** | | | | | |
| 12 Sept. 1893; 75 jaren. | 350 ton mangaanerts. | ƒ 0.45 aan den Sultan en ƒ 0.05 aan diens gemachtigde per afgeleverde (c. q. fabriekmatig verwerkte) ton bruinsteen. | — | ƒ 0.30 per bouw als vast recht 's jaars en aan den gemachtigde van den Sultan 8% der inningskosten over het aan dezen als cijns en vast recht te betalen bedrag. | Geen opgave ontvangen. |
| 12 April 1900; 75 jaren. | | Idem. | — | Idem. | Idem. |
| Idem. | Nog niet in exploitatie. | Voor bruinkool en bruinkolenoker als voren; voor bruinkolenklei resp. ƒ 0.15 en ƒ 0.02 per ton. | — | Idem. | — |
| **EZITTINGEN.** | | | | | |
| 8 Aug. 1883; 75 jaren. | 4.149.779 units (kist van 37 liter) geraffineerde petroleum. | ƒ 0.05 per hectoliter gezuiverde en ƒ 0.03 per hectoliter ruwe petroleum. | Minstens ƒ 3.— per dag, d. i. naar reden van eene minimumproductie van 100 hectoliter ruwe olie per dag. | Terugbetaling aan de Regeering in 10 jaren (dus telken jare $^{1}/_{10}$) van de kosten ad ƒ 116113.34 van de voor den oorspronkelijken concessionaris van Gouvernementswege verrichte onderzoekingen zie (Kol. Verslag van 1895 blz. 277). | 4 Europeanen, 160 koelies. |

| Volg-nummer. | Naam der concessie en ligging van het mijnveld. N.B. De concessiën zijn gerangschikt naar de gewesten. | Delfstoffen voor de winning waarvan de concessie is verleend. | Tegenwoordige concessionarissen. | Grootte of geschatte grootte van het mijnveld (in bouws). | Gouvernements besluit waarbij of krachtens hetwelk de concessie door of namens het Gouvernement is goedgekeurd. |
|---|---|---|---|---|---|
| 1. | 2. | 3. | 4. | 5. | 6. |
| 5. | *Aroebaai*; (landschap Langkat). | Aardoliën en andere delfstoffen. | Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot exploitatie van petroleumbronnen in Nederlandsch-Indië te 's Gravenhage. | pl. m. 62960 | 4 Maart 1893 n°. 4. |
| 6. | *Boekit Mas*; (landschap Langkat). | Idem. | Idem. | pl. m. 53124 | 10 Mei 1895 n°. 8. (Gewijzigde grensomschrijving goedgekeurd bij G. B. 28 Juli 1897 n°. 3) |
| 7. | *Boeloe Telang*; (landschap Langkat). | Idem. | Maatschappij tot mijn- en boschexploitatie te Tandjong Poera. | pl. m. 7600 | 11 April 1896 n°. 2. |
| 8. | *Poeloe Koempei*; (landschap Langkat). | Idem. | J. Deen. | pl. m. 4400 | 12 Nov. 1897 n°. 3. |
| 9. | *Tandjong Bringin*; (landschap Langkat). | Idem. | E. Hatt. | 9307 | 18 April 1900 n°. 22. |
| 10. | *Arang Batoe Kwaloe*; (landschap Koealo). | Steenkolen. | C. A. Haggenmacher. | pl. m. 4200. | 9 Juni 1904 n°. 12. |
| | Res. Riouw en Onderhoorigheden. | | | | |
| 11. | *Singkep*; (eiland Singkep in den Lingga-archipel). | Tin en andere delfstoffen. | Singkep-Tin-Maatschappij te 's Gravenhage. | 116651 | 3 Juni 1887 n°. 21. |
| 12. | *Tjinako*; (landschap Indragiri). | Steenkolen en andere delfstoffen. | Tjenako-Steenkolen-maatschappij te Amsterdam. | pl. m. 23000 | 13 Oct. 1893 n°. 6. |

| ...aanvang en duur der concessie. | Productie in 1905 (resp. 1903/1904). | Bedongen cijns per kalenderjaar. Maatstaf. | Verschuldigd minimum bedrag. | Eventueel verder bedongen opbrengst. | Opgaven omtrent de sterkte of de gemiddelde sterkte van het gebezigde personeel. |
|---|---|---|---|---|---|
| 7. | 8. | 9. | 10. | 11. | 12. |
| ... Maart 1895; 75 jaren. | Nihil. | *f* 0.05 van elken hectoliter in den handel te brengen gezuiverde petroleum of ander uit de ruwe grondstof te verkrijgen geheel of gedeeltelijk gezuiverd product en *f* 0.05 van elken door de onderneming geproduceerden en daarvan vervoerden hectoliter ruwe aardolie. | *f* 6000.— | — | — |
| ...0 Mei 1895; 75 jaren. | Nihil. | Idem. | » 6000.— | — | 25 koelies. |
| ...1 April 1896; 75 jaren. | 1160986 units geraffineerde petroleum. | Idem. | » 6000.— | — | 3 Europeanen, ± 200 koelies. |
| ...2 Nov. 1897; 75 jaren. | Nihil. | Idem. | » 6000.— | — | Niet in exploitatie. |
| ...3 April 1900; 75 jaren. | Nihil. | Idem. | » 6000.— | — | Idem. |
| ... Juni 1904; 75 jaren. | — | $2^1/_2$% der waarde te Singapore van het vervoerde product. | » 5000.— | — | - |
| ...5 Juni 1887; 50 jaren. | 6853 pikol tin. | 5% in natura van het weggevoerde tin en *f* 5.— per 3 pikol weggevoerde tin na aftrek van de in natura opgebrachte hoeveelheid. | 150 pikol tin (eventueel in geld te voldoen) en bovendien *f* 4750 in geld. | — | Zie het Verslag. |
| ...3 Oct. 1893; 75 jaren. | Niet in exploitatie. | $2^1/_2$% der waarde van de weggevoerde kolen. | 3000 Mex. dollars. | — | — |

| Volg-nummer. | Naam der concessie en ligging van het mijnveld. N.B. De concessiën zijn gerangschikt naar de gewesten. | Delfstoffen voor de winning waarvan de concessie is verleend. | Tegenwoordige concessionarissen. | Grootte of geschatte grootte van het mijnveld (in bouws). | Gouvernements besluit waarbij of krachtens hetwelk de concessie door of namens het Gouvernement is goedgekeurd. |
|---|---|---|---|---|---|
| 1. | 2. | 3. | 4. | 5. | 6. |
| | Res. Westerafdeeling van Borneo. | | | | |
| 13. | *Sambas Gold Mines I*; (landschap Sambas). | Goud-, zilver-, platina-, kwikzilver-, koper-, lood-, zink-, tin-, ijzer-, nikkel-, antimoon-, arseen-, telluur-, seleen- en bismuthertsen, zoomede andere delfstoffen. | Boedoek-Mijnbouwmaatschappij. | pl. m. 37300 | 23 Oct. 1903 n°. 15. |
| 14. | *Sambas Gold Mines II*; (landschap Sambas). | Idem. | West-Borneo Goud-Maatschappij te Amsterdam. | pl. m. 170.— | 23 Oct. 1903 n°. 16. |
| 15. | *Sambas Gold Mines III*; (landschap Sambas). | Idem. | Idem. | pl. m. 11000 | 23 Oct. 1903 n°. 17. |
| 16. | *West-Borneo Gold Field*; (landschap Sambas). | Idem. | Idem. | pl. m. 20907 | 8 Aug. 1889 n°. 20. |
| 17. | *Ban Pin San*; (landschap Sambas). | Als bij 13 en bovendien kobaltertsen. | Onderzoekingsmaatschappij van mijngronden ter Westerafdeeling van Nederlandsch Borneo te 's Gravenhage. | pl. m. 2230 | 16 Aug. 1890 n°. 10. |
| 18. | *Sambas Rivier-concessie n°. 1*; (landschap Sambas). | Goud, zilver en andere edele metalen. | Terejarivier Goud-maatschappij (Tereja Gold Dredging Maatschappij) te Amsterdam. | pl. m. 10 KM. lengte in het stroomgebied van de Tereja. | 3 Febr. 1899 n°. 3. |
| 19. | *Emmaville*; (landschap Sambas). | Als 13, uitgezonderd arseenertsen. | Goud-Exploratie Maatschappij »Skadau" te Amsterdam. | pl. m. 29000 | 9 April 1899 n°. 24. |
| 20. | *Loemar*; (landschap Sambas). | Goud, zilver, platina, koper, lood, zink, tin, nikkel, ijzer, kobalt, antimoon, arseen, telluur, wolfram, molybdeen, seleen, bismuth, steenkool, petroleum en andere delfstoffen. | Mijnbouw maatschappij »Loemar" te Soerabaja. | pl. m. 9760 | 10 Nov. 1900 n°. 9. |
| 21. | *Alluvia*; (landschap Sambas). | Als 13, onder toevoeging van kobalt. | Mijnbouwmaatschappij »Alluvia" te Soerabaja. | pl. m. 7000 | 11 Nov. 1900 n°. 1. |

| Aanvang en duur der concessie. | Productie in 1903 (resp. 1903/1904). | Bedongen cijns per kalenderjaar. | | Eventueel verder bedongen opbrengst. | Opgaven omtrent de sterkte of de gemiddelde sterkte van het gebezigde personeel. |
|---|---|---|---|---|---|
| | | Maatstaf. | Verschuldigd minimum bedrag. | | |
| 7. | 8. | 9. | 10. | 11. | 12. |
| 23 Oct. 1903 t/m 6 Aug. 1964. | In de 3 laatste maanden van het verslagjaar werd ± 47 KG. goud gewonnen. | 2½% van de waarde op het ontginningsterrein van de verkregen en van de onderneming afgevoerde edele metalen of andere ertsen. | ƒ 5750.— | — | Geen opgave ontvangen. |
| 23 Oct. 1903 t/m 6 Aug 1964. | Niet in exploitatie. | Idem. | » 17.— | — | — |
| 23 Oct. 1903 t/m 6 Aug. 1964. | Idem. | Idem. | » 1100.— | — | — |
| 8 Aug. 1889; 75 jaren. | Idem. | Idem. | » 2000.— | — | — |
| 16 Aug. 1890; 75 jaren. | Idem. | Idem. | » 225.— | — | — |
| 5 Febr. 1899; 20 jaren. | Idem. | Idem. | » 250.— | — | — |
| 9 April 1899; 75 jaren. | Idem. | Idem. | » 2900.— | — | — |
| 10 Nov. 1900; 75 jaren. | ± 26 K.G. goud. | Idem. | » 976.— | — | Geen opgave ontvangen. |
| 11 Nov. 1900; 75 jaren. | Voor eene waarde van ƒ 9300. aan goud. | Idem. | » 700.— | — | Idem. |

| Volg-nummer. | Naam der concessie en ligging van het mijnveld. N.B. De concessiën zijn gerangschikt naar de gewesten. | Delfstoffen voor de winning waarvan de concessie is verleend. | Tegenwoordige concessionarissen. | Grootte of geschatte grootte van het mijnveld (in bouws). | Gouvernements besluit waarbij of krachtens hetwelk de concessie door of namens het Gouvernement is goedgekeurd. |
|---|---|---|---|---|---|
| 1. | 2. | 3. | 4. | 5. | 6. |
| 22. | *Siak Pai;* (landschap Sambas). | Als 13, uitgezonderd arseenertsen. | Goud Exploratie Maatschappij »Bankajang" te Soerabaja. | pl. m. 7360 | 13 Dec. 1900 n°. 29. |
| 23 t/m 45. | *Melawi-rivier Concessie I t/m Melawi-rivier Concessie XXIII;* (landschap Sintang). | Goud, zilver en andere edele metalen. | Melawi Dredging Maatschappij te Soerabaja. | Stroomlengte in de Melawi-bedding: 13 KM. voor XIII; 18 KM. voor VII, XI, XVI en XXIII; 19 KM. voor III en VIII; 19½ KM. voor VII, XIV en XX; 20 KM. voor II, VI, IX, X, XV, XVII, XVIII en XXII; 20¼ KM. voor XXI; 20½ KM. voor I en XIX; 21 KM. voor IV en 22 KM. voor V. | 18 Febr. 1901 n°. 10 |
| 46. | *Setona I;* (landschap Landak). | Goud en andere delfstoffen, met uitzondering van petroleum en andere bitumineuse zelfstandigheden. | Exploratie en Exploitatie Maatschappij »Songkong" te 's Gravenhage. | pl. m. 2604 hectaren. | 24 Aug. 1901 n°. 22. |
| 47. | *Setona II;* (landschap Landak). | Idem. | Idem. | pl. m. 2680 hectaren. | 24 Aug. 1901 n°. 23. |
| 48. | *Sentoeboeng;* (landschap Landak). | Idem. | Idem. | pl. m. 2640 hectaren. | 24 Aug. 1901 n°. 24. |
| 49. | *Siminis;* (landschap Sambas). | Goud,- zilver-, platina-, kwikzilver-, koper-, lood-, zink-, tin-, ijzer-, nikkel-, kobalt-, antimonium-, arsenicum-, tellurium-, selenium- en bismuthertsen en andere delfstoffen. | Onderzoekingsmaatschappij van mijngronden ter Westerafdeeling van Nederlandsch Borneo te 's Gravenhage. | pl. m. 4303 hectaren. | 20 Maart 1902 n°. 10. |

| anvang en duur der oncessie. | Productie in 1903 (resp. 1903/1904). | Bedongen cijns per kalenderjaar. Maatstaf. | Bedongen cijns per kalenderjaar. Verschuldigd minimum bedrag. | Eventueel verder bedongen opbrengst. | Opgaven omtrent de sterkte of de gemiddelde sterkte van het gebezigde personeel. |
|---|---|---|---|---|---|
| 7. | 8. | 9. | 10. | 11. | 12. |
| Dec. 1900; 75 jaren. | Niet in exploitatie. | 2½% van de waarde op het ontginningsterrein van de verkregen en van de onderneming afgevoerde edele metalen of andere ertsen. | ƒ 736.— | — | — |
| Febr. 1901; 20 jaren. | Voor eene waarde van ƒ 1671.— aan goud. | 2½% der bruto opbrengst. | ƒ 325.— voor XIII;<br>ƒ 450.— voor VII, XI, XVI en XXIII;<br>ƒ 475.— voor III en VIII;<br>ƒ 487.50 voor XII, XIV en XX;<br>ƒ 500.— voor II, VI, IX, X, XV, XVII, XVIII en XXII;<br>ƒ 506.25 voor XXI;<br>ƒ 512.50 voor I en XIX;<br>ƒ 525.— voor IV en<br>ƒ 550.— voor V. | ƒ 15.— per jaar aan ieder goudwasschend gezin, binnen of boven welks waschplaats gewerkt wordt. | 2 Europeanen en eenige losse Inlandsche werklieden. |
| Aug. 1901; 75 jaren. | Er is nog geen aanvang gemaakt met de exploitatie. | 2½% der bruto opbrengst. | ƒ 364.56 | — | — |
| Idem. | Idem. | Idem. | » 375.20 | — | — |
| Idem. | Idem. | Idem. | » 369.60 | — | — |
| Maart 1902; 75 jaren. | Idem. | Idem. | » 602.42 | — | — |

| Volg-nummer. | Naam der concessie en ligging van het mijnveld. N.B. De concessiën zijn gerangschikt naar de gewesten. | Delfstoffen voor de winning waarvan de concessie is verleend. | Tegenwoordige concessionarissen. | Grootte of geschatte grootte van het mijnveld (in bouws). | Gouvernements besluit waarbij of krachtens hetwelk de concessie door of namens het Gouvernement is goedgekeurd. |
|---|---|---|---|---|---|
| 1. | 2. | 3. | 4. | 5. | 6. |
| 50. | *Petengahan;* (landschap Sambas). | Goud en andere delfstoffen, met uitzondering van petroleum en andere bitumineuse zelfstandigheden. | Mijnbouw maatschappij »Sentai" te Soerabaja. | pl. m. 1921 hectaren. | 27 Maart 1902 n°. 14. |
| 51. | *Padjintan;* (landschap Sambas). | Idem. | Idem. | pl. m. 2956 hectaren. | 27 Maart 1902 n°. 15. |
| 52. | *Tampat Sian;* (landschap Sambas). | Idem. | Idem. | pl. m. 1091 hectaren. | 27 Maart 1902 n°. 16. |
| 53. | *Sjan Than San I;* (landschap Sambas). | Als n°. 49. | Delfstoffen en Landbouw-maatschappij Singkawang te Rotterdam. | pl. m. 3000 hectaren. | 1 Aug. 1903 n°. 70. |
| 54. | *Sjan Than San II;* (landschap Sambas). | Idem. | Idem. | pl. m. 1700 hectaren. | 1 Aug. 1903 n°. 71. |
| 55. | *Mengkalo;* (landschap Sekadau). | Petroleum en andere bitumineuse zelfstandigheden. | Handel- en Industrie-maatschappij Wilhelmina te Pontianak. | pl. m. 2701 hectaren. | 21 Sept. 1903 n°. 19. |
| 56. | *Sebalau;* (landschap Sambas). | Goud, zilver, platina, koper, lood, zink, tin, nikkel, ijzer, kobalt, antimoon, arsenik, tellurium, wolframinium, molybdeen, selenium, bismuth, diamant, kwik, steenkool, petroleum en andere delfstoffen. | Mijnbouw-maatschappij »Sebalau" te Soerabaja. | pl. m. 2889 hectaren. | 2 April 1904 n°. 29. |
| | Res. Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo. | | | | |
| 57. | . . . . . . . . (landschap Koetei). N.B. Het mijnveld ligt aan de Mahakkam-rivier; de concessie draagt officieel geen naam. | Steenkolen. | Oost- Borneo- Maatschappij te Amsterdam. | pl. m. 57200 | 6 Juni 1886 n°. 2. |

| aanvang en duur der concessie. | Productie in 1903 (resp. 1903/1904). | Bedongen cijns per kalenderjaar. | | Eventueel verder bedongen opbrengst. | Opgaven omtrent de sterkte of de gemiddelde sterkte van het gebezigde personeel. |
|---|---|---|---|---|---|
| | | Maatstaf. | Verschuldigd minimum bedrag. | | |
| 7. | 8. | 9. | 10. | 11. | 12. |
| Maart 1902; 75 jaren. | Er is nog geen aanvang gemaakt met de exploitatie. | 2½% der bruto opbrengst. | ƒ 268.94 | — | |
| Idem. | Idem. | Idem. | » 413.84 | — | — |
| Idem. | Idem. | Idem. | » 152.74 | — | — |
| Aug. 1903; 75 jaren. | Idem. | Idem. (handelswaarde te Sambas). | » 420.— | | — |
| Idem. | Idem. | Idem. | » 238.— | — | Idem. |
| Sept. 1903; 75 jaren. | — | 2½% der bruto opbrengst; (handelswaarde op het ontginningsterrein). | » 378.14 | — | — |
| April 1904; 75 jaren. | — | Idem. | » 404.46 | — | — |
| 1 Juni 1886; 75 jaren. | 3118 ton steenkolen. | ƒ 0.50 per ontgonnen en uitgevoerde ton steenkolen. | Geen minimum vastgesteld. | Levering aan den Sultan van de benoodigde kool à ƒ 5.— per ton, tot hoogstens 1000 ton. | 369 werklieden. |

| Volgnummer. | Naam der concessie en ligging van het mijnveld. N.B. De concessiën zijn gerangschikt naar de gewesten. | Delfstoffen voor de winning waarvan de concessie is verleend. | Tegenwoordige concessionarissen. | Grootte of geschatte grootte van het mijnveld (in bouws). | Gouvernements besluit waarbij of krachtens hetwelk de concessie door of namens het Gouvernement is goedgekeurd. |
|---|---|---|---|---|---|
| 1. | 2. | 3. | 4. | 5. | 6. |
| 58. | *Louise*; (landschap Koetei). | Petroleum, naphta, bergteer, aardpek, asphalt, aardhars, aardwas, natuurlijk koolwaterstofgas en steenkolen. | Nederlandsch-Indische Industrie- en Handelmaatschappij te Amsterdam. | pl. m. 28916 | 30 Juni 1891 nº. 4 |
| 59. | *Mathilde*; (landschap Koetei). | Idem. | Idem. | pl. m. 22900 | Idem. |
| 60. | *Nonny*; (landschap Koetei). | Steenkolen, petroleum, naphta, bergteer, aardpek, asphalt, aardhars, aardwas en natuurlijke koolwaterstoffen. | Idem. | pl. m. 135250 | 13 Mei 1901 nº. 26 |
| 61. | *Poeloe Miang*; (landschap Koetei). | Steenkolen, bruinkolen, petroleum, naphta, bergteer, aardpek, asphalt, aardhars, aardwas en natuurlijk koolwaterstofgas en andere delfstoffen. | Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot exploitatie van petroleumbronnen in Nederlandsch-Indie te 's Gravenhage. | pl. m. 79615 hectaren. | 24 Jan. 1902 nº. 22. |
| 62. | *Moeara*; (landschap Koetei). | Aardolie, aardpek, aardwas en alle andere soorten van bitumineuse zelfstandigheden zoowel vaste als vloeibare, benevens de daarmede voorkomende gasvormige zelfstandigheden. | Idem. | pl. m. 18050 hectaren. | 5 Nov. 1903 nº. 42. |
| | Res. TERNATE EN ONDERHOORIGHEDEN. | | | | |
| 63. | . . . . . . . . ; (Eiland van Batjan). N.B. De concessie draagt officieel geen naam. | Alle delfstoffen. | De Batjan Exploitatie Maatschappij te Rotterdam. | Nog niet bepaald. | 14 Juli 1881 nº. 9. |

| Aanvang en duur der concessie. | Productie in 1903 (resp. 1903/1904). | Bedongen cijns per kalenderjaar. Maatstaf. | Verschuldigd minimum bedrag. | Eventueel verder bedongen opbrengst. | Opgaven omtrent de sterkte of de gemiddelde sterkte van het gebezigde personeel. |
|---|---|---|---|---|---|
| 7. | 8. | 9. | 10. | 11. | 12. |
| 30 Juni 1891; 75 jaren. | 105102 ton ruwe petroleum en 760 ton steenkolen. | ƒ 0.50 van elken verkochten of uitgevoerden M³ petroleum, asphalt of ander product, uitgezonderd natuurlijk gas, dat vrij is van cijns. | ƒ 2500.— | — | 1200 werklieden. |
| Idem. | | Idem. | » 2000.— | Levering aan den Sultan van de benoodigde steenkolen tegen vergoeding der ontginningskosten. | |
| 15 Mei 1901; 75 jaren. | | Idem. | » 18935.— | — | |
| 24 Jan. 1902; 75 jaren. | 26708 ton ruwe olie | ƒ 0.50 van elke ton steenkolen of ander product. | » 11146.10 | — | ± 1000 werklieden. |
| 5 Nov. 1903; 75 jaren. | — | ƒ 0.50 voor elke vervoerde ton van 1000 KG. aardolie, aardpek, aardwas en alle andere soorten van bitumineuse zelfstandigheden. | » 2527.— | — | — |
| 14 Juli 1881 75 jaren. | Nihil. | ƒ 1500.— cijns voor elk contractjaar en ƒ 1.— per bouw van de in exploitatie genomen terreinen. | — | — | — |

# C. VERGUNNINGEN TOT WINNING IN DOMEINGROND VAN DELFSTOFFEN, WAAROVER VOL

| Volg-nummer. | Omschrijving der vergunning en ligging van het vergunningsterrein. N.B. De vergunningen zijn gerangschikt naar de gewesten. | Tegenwoordige houders. | Grootte of geschatte grootte van het vergunningsterrein. | Gouvernements besluit waarbij de vergunning is verleend en duur der vergunning. |
|---|---|---|---|---|
| 1. | 2. | 3. | 4. | 5. |
| | | | | JAVA E |
| | Res. PREANGER-REGENTSCHAPPEN. | | | |
| 1. | Vergunning tot het winnen van kalksteen aan het oppervlak of door middel van open groeven in een stuk Gouvernements grond, behoorende tot het gebied der desa Tjibaregbeg (district Djampangtengah, afd. Soekaboemi). | Inlander Oessa. | 0.18 hectaren. | 25 Juli 1902 n°. 21. 5 jaren. |
| 2. | Vergunning tot het winnen van zandsteen aan het oppervlak of door middel van open groeven in een stuk grond, behoorende tot het gebied der desa Sakarwangi (distr. Tjiheulang, afd. Soekaboemi). | A. J. Vrossink. | 0.1 hectaren. | 23 Dec. 1902 n°. 7; 30 jaren. |
| 3. | Vergunning tot het winnen van kalksteen aan het oppervlak of door middel van open groeven in een stuk Gouvernements grond, behoorende tot het gebied der desa Oeroeg (distr. Tasikmalaja, afd. Soekapoera). | Jhr. A. L. de Sturler. | 1.57 hectaren. | 12 Febr. 1903 n°. 57; 30 jaren. |
| 4. | Vergunning tot het winnen van kalksteen aan het oppervlak of door middel van open groeven in een stuk grond, deel uitmakende van het ten name van de Cultuurmaatschappij »Soewarna" staand erfpachtsperceel Malinggoet. | Cultuur-maatschappij »Soewarna". | 0.7 hectare. | 14 Oct. 1903 n°. 51; 30 jaren. |
| | Res. CHERIBON. | | | |
| 5. | Vergunning tot het winnen van natuurlijk koolzuurgas uit bronnen op Gouvernements grond, behoorende tot het gebied der desa's Tjipanas en Girinata (distr. Palimanan, afd. Cheribon). | F. L. Hellfach. | Niet bepaald. | 12 Maart 1902 n°. 20; 30 jaren. |
| | Res. SEMARANG. | | | |
| 6. | Vergunning tot het winnen van tras in twee stukken Gouvernements grond, behoorende tot de desa Kloempit, (distr. Selowesi, afd. Pati). | Moeria-tras-exploitatie-maatschappij te Amsterdam. | 4 hectaren. | 18 April 1901 n°. 3; 30 jaren. |

ENS DE INDISCHE MIJNWET, DE RECHTHEBBENDE OP DEN GROND MAG BESCHIKKEN.

| Productie in 1903. | Jaarlijksche retributie. Bedrag over 1903. Maatstaf. | Verschuldigd. | Voldaan. | Opgaven omtrent de gemiddelde sterkte van het gebezigde personeel. |
|---|---|---|---|---|
| 6. | 7. | 8. | 9. | 10. |
| ADOERA. | | | | |
| 7 M³ kalk. | ƒ 2.— vaste retributie. | | 12 Dec. 1903. | 1 mandoer en 5 koelies. |
| M³ zandsteen. | ƒ 1.— vaste retributie. | | 24 Dec. 1903. | Gemiddeld 2 koelies per dag. |
| In 1903 had geen exploitatie plaats. | ƒ 15.70 vaste retributie. | | 18 Febr. 1904. | — |
| 254 M³ kalk. | ƒ 7.— vaste retributie. | | 12 Dec. 1903. | 1 mandoer en 5 koelies. |
| Geen opgave ontvangen. | Betaling van retributie zal geschieden, zoodra daartoe eene regeling bij ordonnantie is getroffen. | | | Geen opgave ontvangen. |
| 3000 ton tras. | ƒ 40.— vaste retributie. | | 11 Febr. 1904. | 4 Europeanen en 30—50 koelies. |

| Volg-nummer. | Omschrijving der vergunning en ligging van het vergunningsterrein. N.B. De vergunningen zijn gerangschikt naar de gewesten. | Tegenwoordige houders. | Grootte of geschatte grootte van het vergunningsterrein. | Gouvernements besluit waarbij de vergunning is verleend en duur der vergunning. |
|---|---|---|---|---|
| 1. | 2. | 3. | 4. | 5. |
| 7. | Vergunning tot het winnen van tras aan het oppervlak of door middel van open groeven uit twee stukken Gouvernements grond, behoorende tot het gebied der desa Kloempit, (district Selowesi, afd. Pati). | Moeria-tras-exploitatie-maatschappij te Amsterdam. | 1.7 hectare. | 15 Juli 1902 n°. 32. 30 jaren. |
| 8. | Vergunning tot het winnen van kalksteen aan het oppervlak of door middel van open groeven uit twee stukken Gouvernements grond, gelegen in de nabijheid van de desa Kedoengtoeren, (distr. Kaliwoengoe, afd. Kendal). | F. A. Ch. van den Broek d'Obrenan. | 24.845 hectaren. | 31 Aug. 1902 n°. 5. 15 jaren. |
| 9. | Vergunning tot het winnen van jodium en jodiumverbindingen uit natuurlijke bronnen, zoomede tot het winnen van kalksteen en marmer aan het oppervlak of door middel van open groeven in een stuk Gouvernements grond, behoorende tot het gebied van de desa's Pringapoeslor en Gondorio (distr. Oengaran, afd. Salatiga). | A. F. K. Kielgast. | 12.89 hectaren. | 23 Aug. 1903 n°. 42. 30 jaren. |
| 10. | Vergunning tot het winnen van tras aan de oppervlakte of door middel van open groeven uit twee stukken Gouvernements grond, behoorende tot het gebied van de desa's Kedoengmedjo en Kantjilan (district Tenggeles, afd. Koedoes). | C. F. Hoedt. | 6.1 hectaren. | 21 Jan. 1904 n°. 39. 30 jaren. |
| 11. | Vergunning tot het winnen van tras aan de oppervlakte of door middel van open groeven uit een stuk Gouvernements grond, behoorende tot het gebied van de desa Kantjilan (distr. Tenggeles, afd. Koedoes). | F. J. Grooss. | 18 hectaren. | 5 Maart 1904 n°. 36. 30 jaren. |
| | Res. Soerabaja. | | | |
| 12. | Vergunning tot het winnen van jodium uit een bron op Gouvernements grond, behoorende tot het gebied der desa Boeloepinggir (distr. Goenoeng Kendeng, afd. Soerabaja). | O. G. A. Aspeling. | Niet bepaald. | 5 April 1902 n°. 55. 30 jaren. |

| Productie in 1903. | Jaarlijksche retributie. Bedrag over 1903. Maatstaf. | Verschuldigd. | Voldaan. | Opgaven omtrent de gemiddelde sterkte van het gebezigde personeel. |
|---|---|---|---|---|
| 6. | 7. | 8. | 9. | 10. |
| — | ƒ 20.— vaste retributie. | | 11 Febr. 1904. | — |
| 10977 pikol kalksteen. | ƒ 250.— vaste retributie. | | Nog niet voldaan. | 3 mandoers en 52 koelies. |
| Nog niet in exploitatie. | Voor de winning van marmer en kalksteen een vaste retributie van ƒ 130.—. De retributie voor winning van jodiumverbindingen zal bij ordonnantie worden geregeld. | | 29 Dec. 1903. | — |
| — | ƒ 61.— vaste retributie. | | — | — |
| — | ƒ 180.— vaste retributie. | | — | — |
| 2400 KG. joodkoper van ± 30°/₀ jodiumgehalte. | Betaling van retributie zal geschieden, zoodra daartoe eene regeling bij ordonnantie is getroffen. | | | 1 Europeaan, 1 Javaansche mandoer, 16 koelies en 4 vrouwen. |

| Volg-nummer. | Omschrijving der vergunning en ligging van het vergunningsterrein. N.B. De vergunningen zijn gerangschikt naar de gewesten. | Tegenwoordige houders. | Grootte of geschatte grootte van het vergunningsterrein. | Gouvernements besluit waarbij de vergunning is verleend en duur der vergunning. |
|---|---|---|---|---|
| 1. | 2. | 3. | 4. | 5. |
| 13. | Vergunning tot het winnen van jodium uit een zoutwaterbron, gelegen in Gouvernements grond, behoorende tot het gebied der desa Karaug Asem (distr. Goenoeng Kendeng, afd. Soerabaja). | K. Ellinger. | Niet bepaald. | 15 Juli 1902 n°. 56; 30 jaren. |
| 14. | Vergunning tot het winnen van jodium uit een zoutwaterbron, gelegen in Gouvernements grond, behoorende tot het gebied der desa Banjoe Oerip, (distr. Goenoeng Kendeng, afd. Soerabaja). | Naamlooze vennootschap »Exploitatie-maatschappij Banjoe Oerip". | Idem. | 15 Juli 1902 n°. 57; 30 jaren. |
| 15. | Vergunning tot het winnen van jodium uit zoutwaterbronnen, gelegen in Gouvernements grond, behoorende tot het gebied der desa's Poeloengan en Pépétani, (distr. Gedangan, afd. Sidhoardjo). | K. Ellinger. | 1.7928 hectare. | 16 Sept. 1902 n°. 37; 30 jaren. |
| 16. | Vergunning tot het winnen van jodium uit een zoutwaterbron, gelegen in Gouvernements grond, behoorende tot de desa Petiken, (distr. Goenoeng Kendeng, afd. Soerabaja). | F. Ellinger. | Niet bepaald. | 5 Oct. 1902 n°. 12; 30 jaren. |
| 17. | Vergunning tot het winnen van jodium uit zoutwaterbronnen, gelegen in Gouvernements grond, behoorende tot de desa Karang Asem, (distr. Goenoeng Kendeng, afd. Soerabaja). | K. Ellinger. | Idem. | 3 April 1903 n°. 6; 30 jaren. |
| 18. | Vergunning tot het winnen van jodium uit de zoutwaterbron, gelegen in Gouvernements grond, behoorende tot het gebied der desa Kesamben (distr. Goenoeng Kendang, afd. Soerabaja). | F. Ellinger. | Idem. | 15 Juli 1903 n°. 34. 30 jaren. |
| | Res. Kediri. | | | |
| 19. | Vergunning tot het winnen van marmer, kalksteen en trachiet aan de oppervlakte of door middel van open groeven in een stuk Gouvernements grond, gelegen nabij Djoketro (distr. Panggoel, afd. Trenggalek). | E. K. A. Tollens. | 21.4 hectaren. | 10 Maart 1904 n°. 29; 30 jaren. |

| Productie in 1903. | Jaarlijksche retributie. | | | Opgaven omtrent de gemiddelde sterkte van het gebezigde personeel. |
|---|---|---|---|---|
| | Bedrag over 1903. | | | |
| | Maatstaf. | Verschuldigd. | Voldaan. | |
| 6. | 7. | 8. | 8. | 10. |
| Nihil. | Betaling van retributie zal geschieden, zoodra daartoe eene regeling bij ordonnantie is getroffen. | | | — |
| 2300 KG. jood koper van ± 50°/₀ jodiumgehalte. | Idem. | | | 1 Europeaan en 10 koelies. |
| Nihil. | Idem. | | | — |
| De exploitatie is eerst tegen het eind van het verslagjaar aangevangen. | Idem. | | | 2 Europeanen, 2 mandoers en 50 koelies. |
| Nihil. | Idem. | | | — |
| Idem. | Idem. | | | — |
| Idem. | ƒ 214.— vaste retributie. | | | — |

| Volg-nummer. | Omschrijving der vergunning en ligging van het vergunningsterrein. N.B. De vergunningen zijn gerangschikt naar de gewesten. | Tegenwoordige houders. | Grootte of geschatte grootte van het vergunningsterrein. | Gouvernements besluit waarbij de vergunning is verleend en duur der vergunning. |
|---|---|---|---|---|
| 1. | 2. | 3. | 4. | 5. |
| | Res. Pasoeroean. | | | |
| 20. | Vergunning tot het winnen van mergel en kalksteen in een stuk Gouvernements grond, behoorende tot de desa Goenoeng Pandak (distr. Dringoe, afd. Probolinggo). | Firma P. Landberg en Zoon te Batavia. | 22,415 hectaren. | 18 April 1901 n°. 4; 30 jaren. |
| 21. | Vergunning tot het winnen van kalksteen en mergel in twee aaneensluitende stukken Gouvernements grond, behoorende tot de desa's Goenoeng Pandak (distr. Dringoe, afd. Probolinggo) en Tjorah sawo (distr. Gending, afd. Kraksaän). | Nederlandsch-Indische fabrieken van bouwmaterialen Gembong en Bentar te Soerabaja. | 22³/₄ hectaren. | 22 Mei 1901 n°. 24; 30 jaren. |
| | Res. Besoeki. | | | |
| 22. | Vergunning tot het winnen van kalksteen aan de oppervlakte of door middel van open groeven in een stuk Gouvernements grond, behoorende tot het gebied der desa Poeger-Koelon (distr. Poeger, afd. Djember). | G. F. Leibbrandt. | 8 hectaren. | 5 Maart 1904 n°. 35. 30 jaren. |
| | Res. Kedoe. | | | |
| 23. | Vergunning tot het winnen van kalksteen in een stuk Gouvernements grond, behoorende tot de desa Tjono (distr. Salaman, afd. Magelang). | P. M. C. F. van Vliet. | 37¹⁹⁰/₅₀₀ bouws. | 13 Nov. 1893 n°. 15; 10 jaren. Bij besluit van 14 April 1903 n°. 25 is de duur der vergunning met 10 jaren verlengd. |

BUITEN-

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Res. Banka en Onderhoorigheden. | | | |
| 24. | Vergunning tot het winnen van kaolin (porceleinaarde) in tot het Staatsdomein behoorende gronden op het eiland Banka (¹). | Firma P. Landberg en Zoon te Batavia. | Zie noot. | 24 Oct. 1894 n°. 7; 10 jaren. |

(1) De in gebruik te nemen gronden en de tot het noodige te beperken uitgestrektheid daarvan, staan ter beoordeeling van den

| Productie in 1903. | Jaarlijksche retributie. Bedrag over 1903. | | | Opgaven omtrent de gemiddelde sterkte van het gebezigde personeel. |
|---|---|---|---|---|
| | Maatstaf. | Verschuldigd. | Voldaan. | |
| 6. | 7. | 8. | 9. | 10. |
| iet in exploitatie. | ƒ 230.— vaste retributie. | | 28 Dec. 1903. | — |
| 18 stapel meter kalk-steen. | ƒ 230.— vaste retributie. | | 30 Dec. 1903. | 2 Europeanen. Het aantal koelies kan niet worden opgegeven, daar de steen van verschillende personen wordt opgekocht. |
| — | ƒ 80 vaste retributie. | | — | — |
| 200 pikols kalk. | ƒ 50.— vaste retributie. | | 3 Maart 1904. | 1 Europeaan, 2 mandoers en ± 340 koelies. |

ZITTINGEN.

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| — | Geen retributie verschuldigd. | | | — |

sident van Banka.

BIJLAGE 12.

# STATISTIEK VAN HET AANTAL GEDURENDE HET TIJDVAK 1 JUNI 1903 T/M ULT. MEI 1904 VERLEENDE EN VERVALLEN VERGUNNINGEN TOT HET DOEN VAN MIJNBOUWKUNDIGE OPSPORINGEN IN NEDERLANDSCH-INDIË (1).

| Gewesten. | Aantal vergunningen | | | Van het in de voorgaande kolom bedoeld aantal vergunningen op ult. Mei 1904 vervallen | | | Aantal vergunningen van kracht op ult. Mei 1904. |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | van kracht op ult. Mei 1903. | verleend gedurende het tijdvak 1 Juni 1903 t/m ult. Mei 1904. | Totaal. | door intrekking. | door tijdsverloop. | Totaal. | |
| **VERGUNNINGEN VAN GOUVERNEMENTSWEGE VERLEEND.** | | | | | | | |
| **JAVA EN MADOERA.** | | | | | | | |
| Bantam . . . . . | 35 | 8 | 43 | 6 | 4 | 10 | 33 |
| Batavia . . . . . | 17 | 12 | 29 | 7 | 8 | 8 | 21 |
| Preanger-Regentsch. | 41 | 4 | 45 | — | 15 | 15 | 30 |
| Cheribon. . . . . | 9 | — | 9 | — | 2 | 2 | 7 |
| Pekalongan. . . . | 9 | 4 | 13 | — | 9 | 9 | 4 |
| Semarang. . . . . | 34 | 9 | 43 | 4 | 11 | 15 | 28 |
| Rembang. . . . . | 37 | 17 | 54 | 8 | 11 | 19 | 35 |
| Soerabaja. . . . . | 20 | 5 | 25 | — | 5 | 5 | 20 |
| Pasoeroean . . . . | 18 | 4 | 22 | — | 5 | 5 | 17 |
| Besoeki . . . . . | 14 | 10 | 24 | 2 | — | 2 | 22 |
| Banjoemas . . . . | 20 | 12 | 32 | — | 5 | 5 | 27 |
| Kedoe. . . . . . | 10 | 2 | 12 | 5 | 4 | 9 | 3 |
| Madioen . . . . . | 9 | 12 | 21 | 2 | 4 | 6 | 15 |
| Kediri. . . . . . | 10 | 3 | 13 | 4 | — | 4 | 9 |
| Madoera . . . . . | 14 | 7 | 21 | 1 | 8 | 9 | 12 |
| Totalen. . . . | 297 | 109 | 406 | 39 | 84 | 123 | 283 |

(1) In de bij de Javasche Courant openbaar gemaakt wordende kwartaalverslagen van het mijnwezen worden de in elk driemaandelijksch tijdvak verleende of bekrachtigde opsporingsvergunningen in bijzonderheden omschreven; ook de vergunningen welke gewijzigd, overgedragen of ingetrokken werden, worden in de bedoelde kwartaalverslagen nader aangeduid. Zie overigens eene als extra-bijvoegsel der Javasche Courant van 14 Juni 1904 n° 47 verschenen verkorte opgaaf der op 31 December 1902, van kracht zijnde vergunningen

| Gewesten. | Aantal vergunningen: van kracht op ult. Mei 1903. | Aantal vergunningen: verleend gedurende het tijdvak 1 Juni 1903 t/m ult. Mei 1904. | Aantal vergunningen: Totaal. | Van het in de voorgaande kolom bedoeld aantal vergunningen op ult. Mei 1904 vervallen: door intrekking. | Van het in de voorgaande kolom bedoeld aantal vergunningen op ult. Mei 1904 vervallen: door tijdsverloop. | Van het in de voorgaande kolom bedoeld aantal vergunningen op ult. Mei 1904 vervallen: Totaal. | Aantal vergunningen van kracht op ult. Mei 1904. |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| **BUITENBEZITTINGEN.** | | | | | | | |
| Sumatra's Westkust: Padangsche Benedenlanden. | 52 | 10 | 62 | 18 | 19 | 37 | 25 |
| Sumatra's Westkust: Padangsche Bovenlanden. . | 107 | 11 | 118 | 75 | 16 | 91 | 27 |
| Sumatra's Westkust: Tapanoeli. . . | 160 | 79 | 239 | 67 | 49 | 116 | 123 |
| Benkoelen . . . . | 36 | 43 | 79 | 17 | 1 | 18 | 61 |
| Lampongsche districten. . . . . | 53 | 2 | 55 | 3 | 37 | 40 | 15 |
| Palembang . . . . | 224 | 48 | 272 | 66 | 24 | 98 | 182 |
| Atjeh en Onderh. . | 25 | 8 | 33 | — | 7 | 7 | 26 |
| Westerafd. v. Borneo. | 13 | 1 | 14 | 12 | 1 | 13 | 1 |
| Z. en Oosterafd. van Borneo. . . . . | 772 | 82 | 854 | 112 | 119 | 231 | 623 |
| Celebes en Onderh . | 96 (1) | 24 | 120 | 62 | 3 | 65 | 55 |
| Menado . . . . . | 228 | 31 | 259 | 141 | 61 | 202 | 57 |
| Amboina. . . . . | 146 | 12 | 158 | 111 | 27 | 138 | 20 |
| Ternate . . . . . | 206 | 2 | 208 | 93 | 74 | 167 | 41 |
| Timor en Onderh. . | 8 | — | 8 | 7 | — | 7 | 1 |
| Totalen. . . . | 2126 (1) | 353 | 2479 | 784 | 538 | 1222 | 1257 |

## VERGUNNINGEN DOOR HET INLANDSCH BESTUUR VERLEEND EN VAN GOUVERNEMENTSWEGE BEKRACHTIGD (2).

JAVA EN MADOERA.

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Soerakarta . . . . | 4 | 1 | 5 | — | 1 | 1 | 4 |

(1) Verbeterde opgaaf.
(2) Dat is in landschappen, waar het recht om zoodanige vergunning te verleenen niet aan het Gouvernement is overgedragen.

| Gewesten. | Aantal vergunningen: van kracht op ult. Mei 1903. | Aantal vergunningen: verleend gedurende het tijdvak 1 Juni 1903 t/m ult. Mei 1904. | Aantal vergunningen: Totaal. | Van het in de voorgaande kolom bedoeld aantal vergunningen op ult. Mei 1904 vervallen: door intrekking. | Van het in de voorgaande kolom bedoeld aantal vergunningen op ult. Mei 1904 vervallen: door tijdsverloop. | Van het in de voorgaande kolom bedoeld aantal vergunningen op ult. Mei 1904 vervallen: Totaal. | Aantal vergunningen van kracht op ult. Mei 1904. |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| BUITENBEZITTINGEN. | | | | | | | |
| Oostkust v. Sumatra. | | | | | | | |
| Deli. . . . . . . . | 4 | — | 4 | — | 1 | 1 | 3 |
| Langkat . . . . . | 10 | 2 | 12 | — | 2 | 2 | 10 |
| Batoe Bara . . . . | 1 | — | 1 | — | 1 | 1 | — |
| Kwaloe . . . . . | 4 | — | 4 | — | — | — | 4 |
| Kota Pinang . . . | 4 | — | 4 | — | — | — | 4 |
| Bila. . . . . . . | 2 | — | 2 | — | 1 | 1 | 1 |
| Pagoerawan. . . . | 1 | — | 1 | — | — | — | 1 |
| Siak Sri Indrapoera. | 285 | — | 285 | — | 1 | 1 | 284 |
| Si Paré Paré. . . . | — | 1 | 1 | — | — | — | 1 |
| Riouw en Onderh. | | | | | | | |
| Indragiri . . . . . | 6 | 2 | 8 | — | 3 | 3 | 5 |
| Westerafdeeling van Borneo. | | | | | | | |
| Landak . . . . . | 14 | 5 | 19 | — | 11 | 11 | 8 |
| Sambas . . . . . | 7 | 1 | 8 | — | 3 | 3 | 5 |
| Sanggau . . . . . | 7 | — | 7 | — | — | — | 7 |
| Tajan . . . . . . | 6 | — | 6 | — | 3 | 3 | 3 |
| Mampawa . . . . | 2 | — | 2 | — | 1 | 1 | 1 |
| Matan. . . . . . | 55 | — | 55 | — | 49 | 49 | 6 |
| Sekadau . . . . . | 2 | — | 2 | — | — | — | 2 |
| Boenoet . . . . . | — | 3 | 3 | — | — | — | 3 |
| Sintang . . . . . | 2 | 1 | 3 | — | — | — | 3 |
| Salimbau. . . . . | 2 | — | 2 | — | — | 2 | — |
| Zuider- en Oosterafdeeling v. Borneo. | | | | | | | |
| Koetei. . . . . . | 27 | 5 | 32 | 2 | 5 | 5 | 27 |
| Totalen. . . . | 441 | 20 | 461 | 2 | 81 | 83 | 378 |

Bijlage 13.

# OVERZICHT

## VAN DEN VERSCHULDIGDEN CIJNS IN DE JAREN 1892/1903.

**Art. 20 *a* van Staatsblad 1873 N°. 217*a*.**

# OVERZICHT VAN DE BEDRAGEN, DIE SEDERT 1892 JAARLIJKS AAN CIJNS MIJNCONCESSIES AAN HET GOUVERNEMENT VAN

| Concessies. | Tot winning van | Maatstaf. | 1892. | | 1893. | | 1894. | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Genoek Watoe | jodium | 3°/o | f 107 | 68 | f 122 | 29 | f 128 | 75 |
| Djabakota | petroleum | 3°/o | — | — | 7889 | 98 | 7043 | 31 |
| De twaalf Desa's | id. | 3°/o | — | — | — | — | — | — |
| Bahangau | bruinkolen | 3°/o | — | — | — | — | — | — |
| Tinawoen | petroleum | 10°/o | — | — | — | — | — | — |
| Lidah Koelon | id. | 10°/o | — | — | — | — | — | — |
| Panolan | id. | 10°/o | — | — | — | — | — | — |
| Totok | goud | 10°/o | — | — | — | — | — | — |
| Paleleh | id. | 10°/o | — | — | — | — | — | — |
| Metatoe | petroleum | 10°/o | — | — | — | — | — | — |
| Palembang | id. | 7°/o | — | — | — | — | — | — |
| Lebong Donok | goud | 10°/o | — | — | — | — | — | — |
| Djepon | petroleum | 10°/o | — | — | — | — | — | — |
| Moeara Enim | id. | 7°/o | — | — | — | — | — | — |
| Babat | id. | 7°/o | — | — | — | — | — | — |
| Soemalata I | goud | 5°/o | — | — | — | — | — | — |
| | Totaal | | f 107 | 68 | f 8012 | 27 | f 7172 | 06 |

(1) Voorloopige opgave.
(2) Nog niet vastgesteld.

# LS BEDOELD BIJ ARTIKEL 20 B VAN STAATSBLAD 1873 N°. 217ᵉ DOOR EDERLANDSCH-INDIË ZIJN VERSCHULDIGD.

| 1895. | | 1896. | | 1897. | | 1898. | | 1899. | | 1900. | | 1901. | | 1902. | | 1903 ([1]). | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 143 | 85 | f 166 | 40 | f 172 | 88 | f 103 | 07 | f 62 | 21 | f 77 | 71 | Nihil | — | f 74 | 44 | Nihil | — |
| .0401 | 03 | 6997 | 65 | 688 | 67 | 119 | 27 | 96 | 74 | 325 | 17 | id. | — | 1076 | 49 | f 54 | 45[5] |
| — | — | 9401 | 44 | 4347 | 09 | 2374 | 06 | 2029 | 18 | 5514 | 14 | f 2774 | 56 | 2348 | 79 | 2343 | 19 |
| — | — | — | — | 10 | 48 | 5 | 99 | 19 | 26 | 21 | 93 | 21 | 99 | 21 | 55[5] | 28 | 38[5] |
| — | — | — | — | — | — | 2729 | 28 | 18720 | 11 | 21730 | 62 | 13950 | 46 | 12125 | 38[5] | 41679 | 99[5] |
| — | — | — | — | 10285 | 91 | 7819 | 83 | 24204 | 34 | 15782 | 39 | 2050 | 10 | 2910 | 07 | 10828 | 63 |
| — | — | — | — | — | — | 21870 | 40 | 20370 | 51 | 33271 | 89 | 14055 | 21 | 35261 | 82[5] | 45072 | 48[5] |
| — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | Nihil | — | Nihil | — | ([2]) | — |
| — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | id. | — | id. | — | ([2]) | — |
| — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | 6671 | 26 | 2967 | 50 | 891 | 94[5] |
| — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | 16064 | ([1]) 82 | ([2]) | — |
| — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | ([2]) | — |
| — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | 1030 | 30 |
| — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | ([2]) | — |
| — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | ([2]) | — |
| — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | ([2]) | — |
| 10544 | 88 | f 16565 | 49 | f 15505 | 03 | f 35021 | 90 | f 65502 | 35 | f 76723 | 85 | f 39523 | 58 | f 72850 | 87[5] | — | — |

BIJLAGE 14.

# OVERZICHT VAN DE BEDRAGEN, DIE SEDERT 1882 JAARLIJKS AAN VAS
# N°. 217ᵃ, DOOR HET GOUVERNEMENT VA

| Concessies. | 1881/89. | | 1890. | | 1891. | | 1892. | | 1893. | | 1894. | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Goenoeng Lawak | f 750 | — | f 750 | — | f 750 | — | f 750 | — | f 750 | — | f 750 | — |
| Djabakota | — | — | „ 5450 | — | „ 5450 | — | „ 9235 | — | „ 5450 | — | „ 5450 | — |
| Genoek Watoe | — | — | — | — | — | — | „ 2 | 50 | — | — | „ 2 | 50 |
| Sedan | — | — | — | — | — | — | „ 686 | 75 | „ 1373 | 50 | „ 686 | 75 |
| De 12 desa's | — | — | — | — | — | — | „ 268 | — | „ 693 | — | „ 603 | — |
| Wadjak | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | „ 310 | 75 |
| Bahangau | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | „ 3 | 75 |
| Goenoeng Sari | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | „ 50 | — |
| Soemalata I | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Soemalata II | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Klantoeng Sodjomerto | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Tinawoen | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Lidah Koelon | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Dadoengan | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Panolan | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Totok | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Paleleh (¹) | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Metatoe | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Lebong Donok | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Moeara Enim | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Palembang | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Babat | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Geger | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Tanah Merah | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Djepon | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Kaliwaroe | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Kedoengdoeng | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Polangko | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Transporteeren | f 750 | — | f 6200 | — | f 6200 | — | f 10942 | 25 | f 8176 | — | f 7856 | 75 |

(¹) Het bij deze concessies vermeld bedrag is de helft van het verschuldigd vast recht; de andere helft wordt uitgekeerd a

# …HT, ALS BEDOELD BIJ ARTIKEL 20 SUB B VAN STAATSBLAD 1873 …DERLANDSCH-INDIË ZIJN ONTVANGEN.

| 1895. | | 1896. | | 1897. | | 1898. | | 1899. | | 1900. | | 1901. | | 1902. | | 1903. | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 750 | — | f 750 | — | f 750 | — | f 750 | — | f 750 | — | f 750 | — | f 750 | — | f 750 | — | f 750 | — |
| 5450 | — | „ 5450 | — | „ 5450 | — | „ 5450 | — | „ 5450 | — | „ 5450 | — | „ 7115 | — | „ 5450 | — | „ 5450 | — |
| 5 | — | „ 2 | 50 | — | — | „ 5 | — | — | — | „ 2 | 50 | „ 2 | 50 | — | — | „ 5 | — |
| 686 | 75 | — | — | — | — | — | — | — | — | „ 1373 | 50 | „ 686 | 75 | — | — | — | — |
| 603 | — | „ 603 | — | „ 603 | — | „ 603 | — | „ 603 | — | „ 603 | — | „ 938 | — | „ 603 | — | „ 603 | — |
| 310 | 75 | „ 310 | 75 | „ 310 | 75 | „ 310 | 75 | „ 310 | 75 | „ 310 | 75 | „ 310 | 75 | „ 310 | 75 | „ 310 | 75 |
| 3 | 73 | „ 3 | 73 | „ 3 | 73 | „ 3 | 73 | „ 3 | 73 | „ 3 | 73 | „ 3 | 73 | „ 3 | 73 | „ 3 | 73 |
| 50 | — | „ 50 | — | „ 50 | — | — | — | — | — | „ 100 | — | „ 50 | — | „ 50 | — | „ 50 | — |
| 670 | — | „ 670 | — | „ 670 | — | „ 670 | — | „ 670 | — | „ 547 | 50 | „ 1217 | 50 | — | — | „ 547 | 50 |
| — | — | — | — | — | — | „ 122 | 50 | „ 122 | 50 | „ 122 | 50 | — | — | — | — | „ 122 | 50 |
| 138 | 50 | „ 69 | 25 | — | — | „ 69 | 25 | „ 69 | 25 | „ 69 | 25 | „ 69 | 25 | „ 69 | 25 | — | — |
| 7558 | — | „ 7558 | — | „ 7558 | — | „ 7558 | — | „ 7558 | — | — | — | „ 15116 | — | „ 7558 | — | „ 7558 | — |
| — | — | „ 312 | 75 | „ 312 | 75 | „ 312 | 75 | „ 312 | 75 | „ 312 | 75 | „ 312 | 75 | „ 312 | 75 | „ 312 | 75 |
| — | — | „ 69 | — | „ 69 | — | „ 69 | — | — | — | „ 138 | — | — | — | „ 69 | — | „ 69 | — |
| — | — | — | — | „ 2994 | 25 | „ 2994 | 25 | „ 5988 | 50 | „ 2994 | 25 | „ 2994 | 25 | „ 2994 | 25 | „ 2994 | 25 |
| — | — | — | — | — | — | „ 820 | 25 | „ 820 | 25 | „ 820 | 25 | „ 1640 | 50 | „ 820 | 25 | „ 820 | 25 |
| — | — | — | — | — | — | „ 3750 | — | „ 3750 | — | „ 3750 | — | „ 3750 | — | — | — | — | — |
| — | — | — | — | — | — | — | — | „ 6101 | — | „ 6101 | — | „ 6101 | — | „ 6101 | — | „ 6101 | — |
| — | — | — | — | — | — | — | — | „ 1024 | 25 | — | — | „ 1024 | 25 | „ 1024 | 25 | „ 1024 | 25 |
| — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | „ 23403 | 75 | „ 7801 | 25 | „ 7801 | 25 |
| — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | „ 7500 | — | „ 7500 | — | „ 7500 | — | „ 7500 | — |
| — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | „ 14451 | — | „ 28902 | — | „ 14451 | — | „ 14451 | — |
| — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | „ 1304 | — | „ 652 | — | „ 652 | — |
| — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | „ 2000 | — | „ 1000 | — | „ 1000 | — |
| — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | „ 12678 | — | „ 6339 | 25 | „ 6339 | 25 |
| — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | „ 70 | 37$^5$ | „ 70 | 37$^5$ | „ 70 | 37$^5$ |
| — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | „ 696 | — | „ 696 | — | „ 696 | — |
| — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | „ 946 | — | „ 946 | — | — | — |
| 225 | 73 | f 15848 | 98 | f 18771 | 48 | f 23488 | 48 | f 33533 | 98 | f 45399 | 98 | f 120520 | 35$^5$ | f 65572 | 10$^5$ | f 65231 | 85$^5$ |

betrokken Inlandsch Zelfbestuur.

| Concessies. | 1881/89. | | 1890. | | 1891. | | 1892. | | 1893. | | 18[illegible] | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Per transport.... | f 750 | — | f 6200 | — | f 6200 | — | f 10942 | 25 | f 8176 | 50 | f 78[illegible] | |
| Peureula (1)................. | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Boekal (2)................... | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Soemoer..................... | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Tjinlitjin.................... | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Kertegeneh.................. | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Basaba...................... | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Pakatjangan................. | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Goeloek-goeloek.............. | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Soember Pinang.............. | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Roembia.................... | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Boedjoer tengah............. | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Boedjoer timoer.............. | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Telanggi.................... | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Tampodjoeng................. | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Sana laoet................... | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Sana tengah................. | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Klompang.................... | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Tandjong.................... | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Matjan...................... | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Lebong Soelit................ | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Karang ringin................ | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Kahajan..................... | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Poeloe Nangka............... | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Boekit Pondok (1)............ | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Poeloe Laoet................. | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Telogo Tandjong.............. | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Bandjar Sari................. | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Ajer Gowa Ketjil............. | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Tanisari (3).................. | „ 428 | 24 | „ 428 | 24 | — | — | „ 428 | 24 | „ 856 | 48 | — | — |
| Tambang Salida (4)........... | „ 2254 | 50 | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Totaal........ | f 3432 | (5) 74 | f 6628 | 24 | f 6200 | — | f 11370 | 49 | f 9032 | 98 | f 785[illegible] | [illegible] |

(1) Dit bedrag vertegenwoordigt het $\frac{3}{5}$ gedeelte van het verschuldigd vast recht, het resteerend $\frac{2}{5}$ gedeelte wordt uitge[illegible]

(2) Het bij de concessies vermeld bedrag is de helft van het verschuldigd vast recht; de andere helft wordt uitgekeer[illegible]

(3) Van deze concessie is van af 1888 vast recht betaald.

(4) Deze onderneming heeft slechts in 1889 betaald.

(5) Dit totaal geldt dus slechts voor 1889.

| 895. | | 1896. | | 1897. | | 1898. | | 1899. | | 1900. | | 1901. | | 1902. | | 1903. | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 225 | 73 | f 15848 | 98 | f 18771 | 48 | f 23488 | 48 | f 33533 | 98 | f 45399 | 98 | f 120520 | 35$^5$ | f 65572 | 10$^5$ | f 65231 | 85$^5$ |
| — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | „ 853 | 50 | „ 853 | 50 | — | — |
| — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | „ 528 | 37$^5$ | — | — |
| — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | „ 656 | — | „ 656 | — |
| — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | „ 697 | 25 | „ 697 | 25 |
| — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | „ 681 | — | „ 681 | — |
| — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | „ 693 | 25 | „ 693 | 25 |
| — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | „ 699 | — | „ 699 | — |
| — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | „ 589 | 75 | „ 589 | 75 |
| — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | „ 593 | 25 | „ 593 | 25 |
| — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | „ 618 | — | „ 618 | — |
| — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | „ 711 | 50 | „ 711 | 50 |
| — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | „ 692 | 50 | „ 692 | 50 |
| — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | „ 631 | — | „ 631 | — |
| — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | „ 668 | 47$^5$ | „ 668 | 47$^5$ |
| — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | „ 587 | 50 | „ 587 | 50 |
| — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | „ 376 | 50 | „ 376 | 50 |
| — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | „ 616 | 50 | „ 616 | 50 |
| — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | „ 478 | 50 | „ 478 | 50 |
| — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | „ 511 | 50 | „ 511 | 50 |
| — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | „ 2048 | 65 |
| — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | „ 3521 | 50 |
| — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | „ 1042 | 50 | „ 1042 | 50 |
| — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | „ 63 | — |
| — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | „ 527 | 62$^5$ |
| — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | „ 1043 | — |
| — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | „ 440 | 25 |
| — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | „ 834 | 75 |
| — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | „ 152 | 25 |
| — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| 16225 | 73 | f 15848 | 98 | f 18771 | 48 | f 23488 | 84 | f 33533 | 98 | f 45399 | 98 | f 121373 | 85$^5$ | f 78497 | 95$^5$ | f 85406 | 85$^5$ |

n de inlandsche hoofden.
t betrokken Inlandsch Zelfbestuur.

BIJLAGE 15.

# OVERZICHT VAN DE IN NEDERLANDSCH-INDIË GEPROD

| Mijnbouwmaatschappijen. | 1900. | | 1901. | |
|---|---|---|---|---|
| | Hoeveelheid goud in KG. | Waarde. | Hoeveelheid goud in KG. | Waarde. |
| Totok | 22.4 | f 36.874 | 33.1 | f 54.63 |
| Kahajan | — | — | 13.4 | 21.31 |
| Redjang Lebong | 341.4 | 546.240 | 645.6 | 1.032.96 |
| Ketahoen | — | — | — | — |
| N.-I. Mijnbouwmaatschappij | 158.7 | 260.830 | 150.6 | 363.61 |
| Loemar | 6.8 | 10.317 | 8.0 | 13.24 |
| Tambang Sibonak | — | — | — | — |
| Soemalata | 106.0 | 159.091 | 255.0 | 382.5 |
| Kota Boenan | — | — | 6.1 | 10.10 |
| Sambas Gold Mines I | — | — | — | — |
| Totaal | 635.3 | f 1.013.352 | 1111.8 | f 1.878.37 |
| Inlandsche en Chineesche ontginningen. | | | | |
| Westerafdeeling van Borneo | 102.5 | 166.075 | 93.8 | 119.887 |
| Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo | 7.4 | 15.307 | 7.4 | 15.947 |
| Totaal generaal | 745.2 | f 1.194.734 | 1213.0 | f 2.014.25 |

# :RDE HOEVEELHEID GOUD VAN AF HET JAAR 1900.

| 1902. | | 1903. | | Toelichtingen. |
|---|---|---|---|---|
| Ioeveel- eid goud in KG. | Waarde. | Hoeveel- heid goud in KG. | Waarde. | |
| 56.9 | f 94.089 | 148.2 | f 237.248 | Van de overige mijnbouwondernemingen worden geen cijfers opgegeven, eensdeels omdat de productie te onbeduidend was, anderdeels omdat geen gegevens verstrekt werden. |
| 163.7 | 265.960 | 126.0 | 205.286 | |
| 681.3 | 1.090.080 | 952.4 | 1.523.840 | |
| — | — | 228.8 | 366.000 | |
| 181.1 | 298.195 | 194.1 | 306.996 | |
| 26.4 | 45.589 | 22.0 | 36.194 | |
| — | — | 3.7 | 6.024 | |
| 190.6 | 285.981 | 352.9 | 529.461 | |
| 6.1 | 10.229 | — | — | |
| — | — | 36.1 | 58.060 | |
| 1306.1 | f 2.090.123 | 2064.2 | f 3.269.109 | |
| 74.7 | 96.810 | 54.3 | 73.419 | |
| 7.3 | 15.322 | 7.4 | 14.776 | |
| 1388.1 | f 2.202.255 | 2125.9 | f 3.357.304 | |

BIJLAGE 16.

# OVERZICHT VAN DE IN NEDERLANDSCH-INDIË GEPRODUCEERDE HOEVEE
# EENHEDEN VA

| Naam der concessie. | Naam van de Maatschappij. | 1900. | 1901. |
|---|---|---|---|
| Klantoeng Sodjomerto...... | Java Petroleum Maatschij. | — | — |
| Karang Ringin............ | Petroleum Mij. Moesi Ilir. | — | — |
| Moeara Enim............. | Petroleum Mij. Moeara Enim. | 173.874 | 166.519 |
| Babat.................... | | — | 4.662 |
| Bandjar Sari ............. | | — | — |
| Telaga Said .............. | Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot Exploitatie van petroleumbronnen in Nederlandsch-Indië. | 57.790 | 39.373 |
| Boekit Sintang........... | | — | — |
| Paja Bilik................ | | — | — |
| Peureula................. | | 9.062 | 196.494 |
| Moeara.................. | | — | — |
| Poeloe Miang............. | | — | — |
| Selaro.................... | | — | 1.297 |
| Kajoe Arau Bongkoe ...... | | — | 921 |
| Ladang Pait (¹)........... | | — | — |
| Boeloe Telang............ | Maatschappij tot Mijn-, Bosch- en Landbouw Exploitatie. | 50.007 | 76.330 |
| Djaba Kota............... | Dordtsche Petroleum Maatschappij. | 4.675 | 2.500 |
| De Twaalf Desa's.......... | | 14.227 | 12.094 |
| Lidah Koelon............. | | 10.097 | 13.055 |
| Metatoe.................. | | 3.400 | 15.865 |
| Panolan.................. | | 27.689 | 22.690 |
| Tinawoen................. | | 35.305 | 41.253 |
| Djepon................... | | 604 | 4.590 |
| Geger.................... | | — | — |
| Goenoeng Gendeng (¹)...... | | — | — |
| Mandala.................. | | — | — |
| Kertegeneh............... | | — | 891 |
| Toengkoel................ | | — | 9 |
| Noord Ngawen (¹)......... | | — | 58 |
| Tjiploek (¹)............... | | — | — |
| | Transporteeren. | 386.730 | 598.601 |

D RUWE PETROLEUM VAN AF HET JAAR 1900, UITGEDRUKT IN
0 LITERS.

| 1902. | 1903. | Toelichtingen. |
|---|---|---|
| 897 | 1.432 | (1) Deze terreinen zijn uitgegeven voor het doen van mijnbouwkundige opsporingen; concessie voor ontginning is of zal worden aangevraagd. |
| — | 25.145 | |
| 107.800 | 103.708 | |
| 3.377 | 1.158 | |
| — | 2.097 | |
| 29.219 | 18.078 | |
| — | 1.316 | |
| 14.922 | 6.971 | |
| 213.573 | 248.248 | |
| 1.617 | 33.644 | |
| 72 | 96 | |
| 6.174 | 5.210 | |
| 4.968 | 3.252 | |
| 1.034 | 5.229 | |
| 78.896 | 107.200 | |
| 3.125 | 2.737 | |
| 8.824 | 8.828 | |
| 3.450 | 11.442 | |
| 5.325 | 4.900 | |
| 30.087 | 38.568 | |
| 41.508 | 35.119 | |
| 1.751 | 3.783 | |
| — | 42 | |
| — | 203 | |
| — | 200 | |
| 75 | 780 | |
| 2 | 379 | |
| 85 | 22 | |
| — | 149 | |
| 556.781 | 669.936 | |

| Naam der concessie. | Naam van de Maatschappij. | 1900. | 1901. |
|---|---|---|---|
| | Per transport. | 386.730 | 598.601 |
| Palembang................ | Petroleum Maatschappij Sumatra—Palembang. | 68.625 | 59.717 |
| Goenoeng Sari............ | The Toan Lok en The Toan Ing (¹). | — | — |
| Mathilde.................. | Ned.-Ind. Industrie en Handel Maatschappij. | 76.050 | 111.294 |
| | Totaal. | 531.405 | 769.612 |

| 1902. | 1903. | Toelichtingen. |
| --- | --- | --- |
| 556.781 | 669.936 | (¹) Eigenaren van het particuliere land Goenoeng Sari. |
| 39.566 | 55.827 | |
| 60 | 408 | |
| 97.353 | 105.102 | |
| 693.760 | 831.273 | |

# ERRATA JAARBOEK 1903.

---

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Op bldz. | 15 | regel | 9 | staat: „bate" | lees: „laste". |
| „ „ | 17 | „ | 20 | „ : „mijn Pangkalpinang" | lees: „mijn 25 Pangkalpinang". |
| „ „ | „ | „ | 21 | „ : „f 1956.87, f 250.— en f 250 en het totaal bedrag van f 11291.85*" | lees: „f 1956.87 en f 250.— en de totale bedragen van f 239.66 en f 11291.85*". |
| „ „ | „ | „ | 22 | „ : „zou" | lees: „zouden". |
| „ „ | 126 | „ | 8 | „ : „behorende" | „ : „behoorende". |
| „ „ | 128 | „ | 34 | „ : „river" | „ : „rivier". |
| „ „ | 185 | „ | 4 (tekst) | „ : „33 en tot 35" | „ : „33 tot 35". |
| „ „ | 187 | „ | 24 | „ : „de ouden" | „ : „den ouden". |
| „ „ | „ | „ | 35 | „ : „deze" | „ : „dezen". |
| „ „ | 195 | „ | 8 | „ : „dan" | „ : „dan wel". |
| „ „ | 198 | „ | 15 | „ : „vast" | „ : „vaste". |
| „ „ | „ | „ | 12 | „ : „van de" | „ : „van den". |
| „ „ | 203 | „ | 29 | „ : „zwevende" | „ : „zwevenden". |
| „ „ | 206 | „ | 12 | „ : „Angezien" | „ : „Aangezien". |
| „ „ | 207 | „ | 27 | „ : „Nadta" | „ : „Nadat". |
| „ „ | 208 | „ | 11 | „ : „Eener" | „ : „Eene". |
| „ „ | 211 | „ | 12 | „ : „bewijs" | „ : „bewijs". |
| Onder de photographiën | | | | „ : „tot mechanisch grondopvoer" | lees: „tot mechanischen grondopvoer". |
| Op plaat VII | | | | „ : „voor mechanisch grondopvoer" | lees: „voor mechanischen grondopvoer". |
| Op „ VIII | | | | „ : „Inrichting met zwende ketting voor mechanisch grondopvoer" | lees: Inrichting met zwevenden ketting voor mechanischen grondopvoer". |

---

# ERRATA JAARBOEK 1904.

---

| | | | |
|---|---|---|---|
| Op | bldz. | IV | regel 7 van onderen staat „1992" lees „1892". |
| „ | „ | 7 | regel 2—3 staat „ontginnig" lees „ontginning". |
| „ | „ | 10 | kolom „Andere bijzonderheden" regel 1 staat „ongewensh" lees „ongewenscht". |
| „ | „ | 14 | kolom 5 sub „Banjoewangi I" staat „ —2.15" lees „ —2.13". |
| „ | „ | 16 | laatste kolom sub „Karang-Tengah" regel 4 staat „putte", lees „putten". |
| „ | „ | 26 | Exploitatierekening Totaal Uitgaven staat „*f* 33617.43" lees „*f* 34617.43". |
| „ | „ | 28 | alinea 2 regel 4 staat „*f* 31157.35$^{5}$" lees „*f* 31157.33$^{5}$". |
| „ | „ | 31 | regel 23 staat „*f* 1127.11$^{5}$" lees „*f* 11273.11$^{5}$". |
| „ | „ | 33 | „ 17 „ „betreffen" „ „betreft". |
| „ | „ | 38 | „ 8 „ „erstconcessie" lees „ertsconcessie". |
| „ | „ | 41 | sub 8$^{e}$ staat „Steenstr" lees „Steenstra". |
| „ | „ | 43 | regel 9 staat „zesmaandszichtswissels" lees „zesmaandszichtwissels". |
| „ | „ | 43 | regel 5 van onderen staat „268" lees „286". |
| „ | „ | 45 | „ 13 staat „ 35.405.100" lees „ „ 35.406.100". |
| „ | „ | 46 | „ 2 staat „petroleum residu" lees „petroleumresidu". |
| „ | „ | 47 | laatste alinea regel 2 staat „(Benkoelen" lees „(Benkoelen)". |
| „ | „ | 48 | regel 23 staat „Lamak" lees „Lawak". |
| „ | „ | 50 | „ 6 van onderen staat „riveren" lees „rivieren". |
| „ | „ | 52 | sub „Rembang". Het woord „aantal" in den 2$^{en}$ regel behoort achter het woord „Het" in den 1$^{sten}$ regel. |
| „ | „ | 58 | kolom 2 regel 1 staat „5 Jan. 1902" lees „5 Jan. 1903". |
| „ | „ | 60*a* | „ 9 sub E. C. Berretty staat „11 Juni 1902" lees „11 Juni 1903". |
| „ | „ | 72 | laatste kolom sub „Koba" staat „ 12.56" lees „ 11.56". |
| „ | „ | 73 | sub „Ontginningen der 3$^{e}$ klasse" staat „Gemiddeld per werkman" lees „Gemiddeld per inleveraar". |
| „ | „ | 74 | (Noot) ontbreekt achter het woord „Pangkal Pinang" het woord „ingedeeld". |
| „ | „ | 75 | kolom 2 sub „Afd. III, § B, 1$^{e}$ klasse b ten 2$^{e}$ staat „ 203746" lees „ 203756". |
| „ | „ | 75 | kolom 2 sub „Transporteeren" staat „*f* 3073671" lees „*f* 3073681". |
| „ | „ | 76 | „ 2 „ „Per transport" „ „ id. " „ „ id. ". |
| „ | „ | 78 | noot *g* regel 2 van onderen staat „*f* 0.35$^{5}$" lees „*f* 0.55$^{5}$". |

Op bldz. 79 kolom 2 sub „Onvoorziene uitgaven" staat „ 23402" lees „ 21402".

„ „ 82a kolom 6 sub 1903 staat „174943(28708)" lees „171943(28704)".

„ „ „ „ 16 „ 1900 „ „(52494)" lees „(32494)".

„ „ 128 „ 6 „ „Batavia" staat „8" lees „1".

„ „ 129 „ 7 „ „Palembang" staat „98" lees „90".

„ „ „ „ 6 „ „Totalen" staat „538" lees „438".

„ „ 134 sub „De 12 desa's 1893" „ „693" „ „603".

„ „ 137 „ „Totaal 1898" staat „*f* 23488.84" lees „*f* 23488.48".


Stanford University Libraries
3 6105 008 209 194



| | | | |
|---|---|---|---|
| | | | |
| | | | |
| | | | |
| | | | |
| | | | |
| | | | |
| | | | |
| | | | |
| | | | |
| | | | |
| | | | |
| | | | |

